

JUBILEUMI EMLÉKKÖNYV

ÖTVEN ÉVES A MAGYAR KÉMIKUSOK EGYESÜLETE
BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI TERÜLETI SZERVEZETE
(1958-2008)

JUBILEUMI EMLÉKKÖNYV

ÖTVEN ÉVES A MAGYAR KÉMIKUSOK EGYESÜLETE
BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI TERÜLETI SZERVEZETE
(1958-2008)

25. BORSODI VEGYIPARI NAP

2008. november 19.

Miskolc

Magyar Kémikusok Egyesülete

2009

JUBILEUMI EMLÉKKÖNYV

Szerkesztette: Fekete-Nagyné Török Judit
Holu Árpád
Kovács Attila
Dr. Lengyel Attila
Dr. Paksy László
Tóthné Gaál Hella

© Magyar Kémikusok Egyesülete, Budapest, 2009

ISBN 978-963-9319-91-2

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: Androsits Beáta ügyvezető igazgató
Borítóterv, tipográfia, nyomdai előkészítés:
Molcomp System Kft.
Nyomdai munkák: Mester Nyomda Kft.

TARTALOM

Jubileumi köszöntő	4
Az MKE B-A-Z megyei Területi Szervezet ötven éve	6
A borsodi vegyipar – Múlt, Jelen és Jövő	15
Az MKE első megyei tisztségviselői:	
Dr. Blaskó György elnök	27
Nagy Károly titkár	28
MKE munkahelyi (üzemi) csoportok története:	
BorsodChem Csoport	30
ÉMV Csoport	33
TVK Csoport	34
DIGÉP-LKM Csoport	39
Miskolci Egyetem Csoport	40
Dokumentumtöredékek	42
MKE B-A-Z megyei Területi Szervezet tisztségviselők (1958-2008)	61
MKE munkahelyi (üzemi) csoport tisztségviselők	62
A területi szervezet vezetősége a jubileum évében	63
A területi szervezet tagsága a jubileum évében	64
Az MKE jogi személy tagjai B-A-Z megyéből a jubileum évében	66
MKE kitüntetésekben részesült borsodiak	66
Borsodi Vegyész/Vegyipari Napok (1960-2008)	68
BVN előadások (1960-2008)	69
Sárospataki/Országos Diákvegyész Napok	92
25. Borsodi Vegyipari Nap	96

JUBILEUMI KÖSZÖNTŐ

Történelmi léptékkal mérve nem nagy idő, de a Magyar Kémikusok Egyesülete 101 éves történetéhez képest figyelemreméltó, hogy 2008-ban lett 50 éves az MKE Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Területi Szervezete. Az 1958. június 19-én, Miskolcon megalakult szervezet neve: az *MKE Borsodi Csoportja*. Az alakuló ülésre a megyéből 52 kémikus jött össze, akik közül számosan a már fejlődésnek indult borsodi vegyipart képviselték.

Ekkor még alig volt város Kazincbarcika, Sajóbábony egy völgyben meghúzódó piciny település volt, és éppen kezdték csak építeni a búza- és kukoricaföldeken a mai Tiszaújvárost. Ezek a települések lettek a borsodi vegyipar fellegvárai, Miskolcon és a városokat eredményező vegyipari centrumokban telepedtek meg a szakemberek, az MKE jövőbeni tagjai.

A teremtés, az alapítás, a kezdés az emberek és bármely szakterület képviselői számára mindenkor izgalmas, vélhetően életre szóló élmény. Ebben volt részük azoknak, akik 1958-ban a nagytekintélyű MKE egyik vidéki szervezetének megalapítására vállalkoztak. Jellemzően fiatalok voltak, néhányan közülük már tapasztaltabbak. Szerencsések voltak, mert a kémiatudomány és a vegyipar ma már belátható fantasztikus fejlődésének a kezdeti időszakában kaptak feladatokat. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében különösen. Itt lényegében a semmiből teremtdőött meg a vegyipar, amely a megye mai boldogulásának is az egyik fő letéteményese.

Miskolc akkor már egyetemi város volt jellemzően kohászati és gépipari háttérrel. 1949-ben alapították a Nehézipari Műszaki Egyetemet és a Borsodban megkezdett vegyipari fejlesztések a nehézvegyipari ágazatot képviselték. Nagyon sok volt a tanulnivaló és az egyetemen nagy létszámú, szerteágazó munkát végző Kémiai Tanszék fejlődött ki. Az egyetemi oktatóknak fontos szerepe volt az egyesületi élet beindításában és felfejlesztésében. A vegyipari vállalatok vezetői számítottak az itt megszerezhető tudásra és a kibocsátott szakemberekre.

A tanulni vágyás, a tapasztalatszerzés, a közösségi munka élménye megérintette a megyébe kerülő szakembereket. Mai szemmel szinte aranykornak tekinthető, hogy a vegyipari vállalatokhoz kerülő vegyészek és vegyészmérnökök szinte automatikusan az MKE tagjai is lettek. Az egyesületi rendezvényeken nem volt jellemző a munkahelyi hierarchia érvényesítése és az is komoly vonzerő volt különösen egy pályakezdő számára, hogy a „főmérnök”, vagy az „igazgató” természetes módon, egyszerű tagként vett részt az egyesületi életben.

A borsodi kémikus egyesületi élet eltelt ötven évét működési csúcspontok és kevésbé sikeres időszakok egyaránt jellemzik. Erről szól, és ezt szándékozik bemutatni ez a jubileumi emlékkönyv. Szándékunk volt továbbá a szervezeti élet és a szakmai működés legfontosabb eseményeit tényszerűen dokumentálni.

A jubileum évében az MKE B-A-Z megyei Területi Szervezete 160 fős tagságával és három munkahelyi csoportjával (BorsodChem Csoport, Miskolci Egyetem Csoport, TVK Csoport) az Egyesület egyik legaktívabb kémikus közössége. Tagjai az MKE különböző szakosztályaiban és a földrajzi alapon szerveződött „helyi” kémikus szervezetben egyaránt tevékenyek. Nagyon fontos, hogy a létező hagyományok ereje és a rendszeres megújulási készség folyamatosan működésben tartja a szervezetet.

A Területi Szervezet hagyományos nagyrendezvénye, a 2008-ban éppen a 25. alkalomhoz elérkező *Borsodi Vegyipari Nap* programja a megyei egyesületi élet és a borsodi vegyipar elmúlt 50 évének állított emléket. A történések legfontosabb elemeit *Dr. Paksy László* (korábbi megyei MKE elnök és titkár), illetve *Kovács F. László* a BorsodChem volt elnök-vezérigazgatójának nagyívű előadásai idézték fel. Jóleső érzés volt találkozni az egyesületi élet korábbi szakaszaiban tisztséget vállaló kollégákkal is, akik az átlagosat messze meghaladó elkötelezettséggel segítették, gazdagították az elmúlt ötven évben a megyei egyesületi életet.

Ez a könyv tisztelgés a borsodi kémikusok, egyesületi tagok és a borsodi vegyipar kiépítésében kulcsszerepet vállalók előtt. Bízom benne, hogy az összeállítás olyan kordokumentumként is kezelhető, amely a további munkához ad erőt a következő egyesületi generáció számára.

Miskolc, 2008. december

Kovács Attila
az MKE B-A-Z megyei
Területi Szervezet elnöke

ÖTVEN ÉVE ALAKULT MEG AZ MKE BORSODI CSOPORTJA;
AZ MKE B-A-Z MEGYEI TERÜLETI SZERVEZET ÖTVEN ÉVE
(Dr. Paksy László)

Az 1950-ben történt megyerendezéskor létrejött egyesített Borsod-Abaúj-Zemplén megye borsodi térsége a 18. századtól kezdve Magyarország iparvidékeként jellemezhető. Mária Terézia 1770-ben írta alá a kohászat ősenek számító diósgyőri vasgyár alapítólevelét, hasonló korú a diósgyőri papírgyártás, de a kifejlődő gépgyártás és az élelmiszeripar is a 20. század közepére egyre több vegyész szakembert kezdett igényelni.

Állami és párthatározatok a borsodi iparvidéket jelölték ki a magyar vegyipar egyik fő fejlesztési területeként. Megkezdődtek a gyárépítések Sajóbáonyban és Kazincbarcán. Ebből következően az 1950-es évek második felére jelentősen növekedett a vegyész szakemberek száma a térségben, elsősorban Miskolcon és a már említett két helységben, akik feladataik jobb elvégzéséhez, szakmai fejlődésükhöz igényelték egy megyei szakmai közösség létrehozását.

Ezt felismerve és Dr. Blaskó György az Észak-magyarországi Vegyiművek (ÉMV) főmérnöke, valamint Nagy Károly a Diósgyőri Gépgyár (DIGÉP) vegyészeti laboratóriumának osztályvezetője lelkes szervezőmunkája eredményeként, az MKE központi elnökségének egyetértő támogatásával 1958. június 19-én megalakult az MKE Borsodi Csoportja.

Az alakuló ülésnek a Miskolci Városi Tanács adott méltó keretet a városháza dísztermének rendelkezésre bocsátásával. Lőrincz Andor az MKE főtitkárhelyettese megnyitója után Preisich Miklós az Egyesület főtitkára tartott bevezető előadást „*Magyar Kémikusok Egyesületének 50 éves működése*” címmel. Ebben az 1907-ben alapított egyesület céljairól, a szervezetről és a feladatokról beszélt. A főtitkári előadást Nagy Károly vitanyitója követte, amelyben felvázolta az MKE Borsodi csoport két alapkonceptióra épülő fő célkitűzéseit:

1. Fórumot és szakmai közösséget biztosítani a borsodi vegyész szakembereknek, akik egyaránt foglalkoznak tudományos kérdésekkel és a vegyipar problémáival. Ennek érdekében és a felmerült szakmai igényeknek megfelelően megyei Analitikai, Kémiai technológiai és Szerves kémiai szakosztályok megalakítására került sor.
2. Együttműködés kialakítása és támogatása a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem (NME) és a megye ipari, különösen vegyipari szereplői között.

Az első vezetőség 18 főből állt és tagjai között 3 egyetemi oktatót, 4 vállalati felsővezetőt (igazgató és főmérnök), 7 laboratóriumvezetőt és más iparvállalati szakembereket találunk ezért elmondható, hogy a kezdetekben az analitikai kémikusok jelenléte feltétlenül hangsúlyos volt.

Elnök:	Blaskó György dr.	főmérnök	ÉMV
Titkár:	Nagy Károly	vegyészeti osztályvezető	DIGÉP
Tagok:	Bereczky László	adjunktus	NME
	Bognár János dr.	egyetemi tanár	NME
	Czekkel János	laboratóriumvezető	OKÜ
	Enyedi Béla	főtechnológus	BVK
	Hátori Lajos	laboratóriumvezető	BVK
	Kékesi Antal	laboratóriumvezető	NSZG
	Körmöczy Imréné dr.	főmérnök	Rum- és Likőr
	Mihályffy Gellért	laboratóriumvezető	OMMI
	Nagy Lajos dr.	adjunktus	NME
	Paksy László dr.	laboratóriumvezető	LKM
	Sütő László	igazgató	BVK
	Szerák János	igazgató	ÉMV
	Szécsi Jenő	laboratóriumvezető	ÉMV
	Szénási Tibor	osztályvezető	BVK
	Szilágyi Gyula	osztályvezető	ÉMV
	Tóth Sándor	laboratóriumvezető	TVK

A működési gyakorlat és a szervezet fejlődése

A csoport vezetősége, figyelembe véve az előtte álló szervezési feladatokat, valamint a vegyipar várható jelentős fejlődését a megyében, havi rendszerességgel tartott üléseket, amelyekre mindig munkaidő után került sor.

A kezdeti időszakban az MKE szakosztályaihoz igazodó úgynevezett megyei szakosztályokban tevékenykedett a tagság. A már említett és elsőként megalakult Analitikai, Kémiai technológiai és Szerves kémiai szakosztályokon túlmenően később a Biokémiai, a Fizikai-kémiai, a Korróziós, a Lakk- és festékipari, a Kémiai oktatás és a Vegyipari-gépészet szakosztályok is megalakultak. Ezekben a szakmai csoportokban az időszakos működés és az 1990-es évek elejéig tartó folyamatos munka egyaránt fellelhető.

A három megyei vegyipari gócpont (Kazincbarcika, Sajóbábony, Tiszaújváros) kialakulásával és az ezekben dolgozó nagyszámú vegyipari szakember igényére alapozva 1962-től kezdődően úgynevezett MKE üzemi csoportok alakultak a Borsodi Vegyi Kombinátnál (BVK), az ÉMV-nél és a Tiszai Vegyi Kombinátnál

(TVK). Hasonló munkahelyi MKE csoport alakult a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen is, sőt az 1984-1991 közötti időszakban középiskolai kémia tanárok az MKE Sárospataki Csoportot is megalakították és működtették.

Ezek a szervezeti formák teremtették meg azt a fórumot, ahol a szakmai élet kibontakozhatott. A megfelelő szervezeti formák megtalálása feltétele volt az eltelt ötven év alatti munka folyamatosságának és sikerének. A több mint 1200 szakmai előadás során a kémiai tudományok és a vegyipar számos eredményének, de a problémáknak a bemutatására és megvitatására is sor került.

A Borsodi Csoport tevékenységének folyamatosságán a mindenkori megyei vezetőség örködött és jelenleg sincs ez másként. A csoport elnökét és titkárát váltakozva adták az említett ipari helyszínek és az egyetemi kémikus kollégák. Vezetőségválasztásokra 1995-ig ötéves ciklusokban került sor, amelyet azóta az MKE tisztújítási szabályának megfelelően négyéves választási periódusok váltottak fel. A megyei vezetőség választott tagjain kívül „hivatalból” tagjai voltak a megyei vezetésnek az üzemi csoportok elnökei és titkárai is.

A működés anyagi feltételeit az MKE központi költségvetése biztosította az egyéni, illetve jogi személy tagok tagdíjbefizetéseinek bázisán. A megye vegyipari nagyvállalatai az üzemi csoportok működési feltételeinek biztosításán túlmenően különböző módon igyekeztek támogatni a megyei szervezet nagyrendezvényeit (Borsodi Vegyész Napok, Sárospataki Diákvegyész Napok, egyes szakmai ankétok). A mindenkori megyei vezetőség számít arra, hogy ez a gyakorlat a jövőben is fenntartható.

Jellemző korszakok

Az MKE B-A-Z megyei Területi Szervezet félévszázados fennállása a mindenkori feladatokhoz történő igazodásból adódóan különböző korszakokkal jellemezhető.

1958-1962

Az alapítás, a szakmai közösségek kialakulása, a hatékony tagtoborzás és a kapcsolatok kiépítésének kezdeti időszaka. Az öntevékenység, a személyes megnyilvánulási lehetőség, vagy a szakmai és személyes barátságok kialakulásának lehetősége ugyanúgy hajtóerő volt, mint az, hogy az egyesületi programokban kevésbé érvényesült a munkahelyi hierarchia. Ráadásul az egyesületi tevékenység bizonyos klubéletre is lehetőséget nyújtott.

Nemzetközi és országos hírv hazai kémikusok tartottak nagysikerű előadásokat, akik közül a korabeli szakmai titulus feltüntetésével csak néhány név: Dr. Bognár János prof., Dr. Erdey László prof., Dr. Fodor Gábor prof., Dr. Lévai András akadémikus, Dr. Pungor Ernő prof., Dr. Szőkefalvi Nagy Zoltán.

Ebben az időszakban kezdődött, de egymás munkájának megismerése szempontjából a későbbiekben is fontos és kedvelt egyesületi program lett a megyei üzemekbe szervezett tanulmányutak rendszere.

1960-ban indult útjára 32 előadással a Borsodi Vegyész Napok rendezvény, amelynek negyedszázadik eseménye, az MKE megyei szervezet ötven éves jubileumára emlékező 25. Borsodi Vegyipari Nap, amelyet 2008. november 19-én tartottunk meg Miskolcon.

1962-1974

Megerősödött az egyesületi élet. A szakosztályok és az üzemi csoportok aktívan működtek. Ebben az időszakban indult meg a borsodi vegyipar fejlesztésének húszéves programja. A BVK, ÉMV és TVK üzemi MKE csoportokban lehetőség nyílt a fejlesztési elképzeléseket megismerni, sőt megvitatni. Nem csak az MKE keretein belül foglalkoztunk a vegyipar fejlesztési kérdéseivel, mert a program mérete és jelentősége társ szakmai egyesületekkel, valamint intézményekkel szervezett közös eseményekre adott lehetőséget, amely a kapcsolatok jelentős megerősödését eredményezte.

A Nehézipari Műszaki Egyetem (NME) Kémia Tanszéke műszeres analitikai tanfolyamot szervezett a szakmai utánpótlás biztosítására. A kémia szakos tanárok a tantervi reformokkal foglalkoztak.

A szakmai fejlődés igénye egyre több szakterületi rendezvényt igényelt. Így került megrendezésre az I. Nitrogénipari Konferencia, majd következtek például a PVC Kollokvium, a Stabinform rendezvények, vagy a Korróziós Ankét sorozatok. A mezőgazdaság kemizálása program keretében ennek az időszaknak egy hangsúlyos témaköre volt a műtrágyagyártás, valamint a folyékony műtrágyázás lehetőségeinek vizsgálata. Rendszeres volt a BVK, az ÉMV és a TVK fejlesztési eredményeinek bemutatása.

A megyei szervezet tagsága elérte a 300 főt. A rendezvények sokasága, valamint a társszervezeti, sőt a külföldi kapcsolatok fejlődése miatt szükségessé vált a társelnök és másodtitkár tisztségek bevezetése a megyei szervezetben.

1974-1989

Ebben az időszakban kiteljesedett az üzemi csoportok munkája. 1976-ban megalakult a DIGÉP-LKM üzemi csoport is, a szakosztályok közül ekkor a vegyipari-gépész a legaktívabb. A rendszerváltás közeledtével (1989) azonban bizonyos visszaesés volt tapasztalható.

Jelentős „paradigma” váltásnak tekinthető, hogy a Borsodi Vegyész Napok rendezvénysorozat megnevezése 1974-től Borsodi Vegyipari Napokra változott, a szakmai tartalomban bekövetkezett hangsúlyeltolódást követve.

1978-tól fokozottan érvényesül az MKE „Központi Cselekvési Programja”, amely szerint az Egyesület fő működési területe a színvonalas műszaki- tudományos információ. Ez megkövetelte a kapcsolatok további bővítését az interdiszciplináris jellegű rendezvények szervezése érdekében. A megyei gép- és az építőanyag ipar szakemberei felé történt nyitás például „A vegyipar és gépipar együttműködési lehetőségei” kerekasztal konferencia megszervezésével, vagy a Miskolcon megtartott MKE Vegyészkonferencia „Vegyipari üzem megbízhatóságának hatása a vállalati

eredményre” témakörével, ahol vegyipari gépész kollégák hat előadást tartottak szorosan ehhez a témához kapcsolódóan.

Az 1980-as években feltűnő a kémikus rendezvényeken a gazdaságossági kérdések előtérbe kerülése. A Borsodi Vegyipari Napok témaköre intenzifikálás, hatékonyságnövelés, sőt ösztönzési rendszer kérdésekkel foglalkozott.

1986-ban új rendezvénysorozat indult útjára: a Sárospataki Diákvegyész Napok, amely később a jelenleg is használt Országos Diákvegyész Napok megnevezésre váltott.

1989-1993

Az ország súlyosbodó gazdasági gondjai elvezettek a magyarországi rendszerváltozáshoz és ez a történelmi léptékű esemény az egyesületi életre sem maradt hatástalan. Kétségtelenül ez válságosnak nevezhető időszak a Borsodi Csoport életében is, például két üzemi csoport megszűnik. A megyei vegyipari nagyvállalatok válságkezelési programjával foglalkozik az egyesület és a Bordás Zoltán, Gyovai József, Hátori József, Dr. Paksy László, Dr. Tóth András összetételű *ad-hoc* MKE csapat tanulmányt készített, amely elkerült az MKE Elnökségéhez, az illetékes minisztériumokba, valamint az újonnan létrejött politikai pártokhoz is.

1993-ban azonban ismét sikerült az igaz már egynaposra zsugorodott Borsodi Vegyipari Nap rendezvényt megszervezni, és kétéves menetrendben folyamatosan megvalósult a Sárospataki Diákvegyész Napok esemény is. Erősödött az együttműködés a Miskolci Akadémiai Bizottsággal, közös szervezésben jött létre például a Minőségbiztosítási Ankét.

Az MKE Borsodi Csoport vezetése Párizs jelszavát hangoztatta: „*Fluctuat, nec mergitur*”, azaz „hányódik, de nem süllyed el” és igazunk lett.

1993-tól napjainkig

Elmondható, hogy sikerült rendezni a sorokat. Három üzemi, mai szóhasználattal munkahelyi MKE csoportot sikerült stabilizálni: a BVK nevet BorsodChemre változtató BC Csoportot, a miskolci NME-ből Miskolci Egyetemre változó néven alapuló ME Csoportot és a TVK-ból Városi Csoportra, majd ismét TVK Csoport névre hallgató tiszaujvárosi szervezetet.

1997-től évente megrendezésre kerül a Borsodi Vegyipari Nap és ennek is az eredménye, hogy a megyei szervezet félévszázados jubileuma évében, 2008-ban a sorozat a 25. rendezvényéhez érkezett.

Ezt az időszakot bizonyos értelemben az újraindulás és a megváltozott működési környezethez történő igazodás jellemzi. Nagyon fontos volt és ma is az a továbbvihető hagyományok megtartása, de legalább ennyire a privatizált vállalati környezetben történő működés kialakítása. Az üzemi csoportok rendezvényei évente kevesebb alkalomra, de ezeken több előadásra koncentrálnak. Az úgynevezett megyei szakosztályokban történő működés

megszűnt, szerepüket egyértelműen az MKE (országos) szakosztályaiban történő egyéni szerepvállalás és tagi aktivitás váltotta fel. Az ME Csoport a „Vegyészklub” megszervezésével különösen a miskolci kémikus társadalmat igyekszik összefogni.

Az 1990-es évek elején jelentősen megcsappant taglétszám a 2000-es évek elején ismét megnövekedett. A jubileum évében a megyei szervezet 160 fős fizető tagságot tart nyilván.

A fontosabb rendezvényekről

Az MKE Borsodi Csoport félévszázados tevékenységét a több mint 1200 szakmai előadás és az ezeknek keretet adó rendezvények jellemzik leginkább. Az események között van rendszeresen visszatérő hagyományos és időszakosan ismétlődő, de nagyszámmal egyszeri aktuális témájú rendezvény. Ezeknek a számbavételét mindenképpen a két máig tartó sorozatrendezvénnel kell kezdeni.

Borsodi Vegyész Napok / Borsodi Vegyipari Nap (BVN)

Dr. Blaskó György kezdeményezésére 1960-ban megindult rendezvénysorozat mind a mai napig népszerű a megye vegyész szakemberei számára. Az első két évtizedben különösen nagy volt a szakmai jelentősége, valamint a vegyipari vállalatok részéről történő támogatottsága, amelyet a háromnapos, 30-50 közötti előadásszámmal jellemezhető program és a részvételi díjas rendezési megoldás is érzékeltet. Ebben az időben a BVN az MKE Vegyészkonferencia ipari változatának is tekinthető volt.

Nem volt szigorúan meghatározott ciklikussága a rendezvénynek. 1960 és 1987 között összesen 12 alkalommal, jellemzően két és háromévente került megrendezésre. Az ezután következő válságperiódusban csak egy alkalommal, 1993-ban volt BVN, majd 1997-től kezdődően már éves gyakoriságú eseményként stabilizálódott.

A BVN rövidítés alatt a teljes névben két alkalommal is történt változás. Az első hat BVN rendezvény a Borsodi Vegyész Napok nevet viselte, amely többnapos rendezvényt takart. A borsodi vegyipar egyesületi szerepének növekedésével az 1974-ben, első ízben Miskolctól eltérő helyszínen, Kazincbarcikán történt rendezvénnel a Borsodi Vegyipari Napok megnevezést vette fel. 1987-től egynaposná vált a szakmai program és ebből következően a név is Borsodi Vegyipari Napra egyszerűsödött.

Az egyre inkább borsodi vegyiparra fókuszáló rendezvény tematikájában 2004-től ismét bizonyos módosulás következett be. A szervezők országos érdeklődésre számot tartó kérdések felé nyitottak, például a szakember utánpótlás és oktatás témáinak programba emelésével, illetve a kémiai Nobel díjakról/díjasokról megyén kívüli meghívott előadókkal. Kísérletképpen 2007-től elindult, hogy a program egy kémiai tárgyú középiskolás diákelőadást is befogad a kémia népszerűsítése és a fiatalok megnyerése kettős cél érdekében.

A rendezvények időpontjai, tematikája és az elhangzott előadások a további fejezetekben részletesen megtalálhatók.

Sárospataki Diákvegyész Napok / Országos Diákvegyész Napok (ODN)

Egy további fejezet részletesen ismerteti a rendezvénysorozat megindítását, valamint az 1986 és 2008 közötti időszakban eddig megtartott 12 rendezvény részleteit. Az MKE Borsodi Csoport vezetősége mindig kiemelt figyelemmel támogatta a kémia tanárok által kezdeményezett diákkonferencia rendezvényt és a támogatók sorában a megyei vegyipari vállalatok kiemelt helyen szerepelnek.

Időszakos rendezvények

- **Analitikai ankét** 1967-ben.
- **Agrokémia ankét:** elsősorban a BVK szervezésében. 1965, 1971 és 1982 években került megrendezésre.
- **Növényvédőszer Konferencia** 1967-ben az ÉMV szervezésében.
- **Korróziós ankétok,** a GTE, ÉTE és az Építőipari Korrózióvédelmi Tanácsadó Szolgálat társrendezésével.
- **Műanyag ankétok, PVC Kollokvium, Stabinform** rendezvények megszervezésének igénye a borsodi műanyagipar erőteljes fejlődésére utalt.
- **Petrolkémiai Konferencia** 1967-ben a TVK szervezésében, amely a vállalat határozott stratégiaváltását jelezte.
- **Vegyipari-gépészet ankét** 1967-ben és 1983-ban az NME oktatóinak kezdeményezésére.
- **Környezetvédelmi Konferencia** 1973-ban és 1985-ben. Közös szervezés a Magyar Hidrológiai Társasággal. Máig ható érvényességű az 1985-ös konferencia mottója a „Hulladékszegény technológiák”.
- A vegyipari vállalatoknál fontos szerepe volt az úgynevezett **Műszaki Könyvnapok** éves rendezvényeknek, amely a szakegyesületek, így az MKE támogatását is élvezte. Napjaink realitása, hogy a vegyipari vállalatok időközben felszámolták a Műszaki Könyvtár szervezetüket.
- Az üzemi csoportok rendezvényei közül tartósnak bizonyult a BVK Csoport **Progreso** sorozata.

Oktatási ügyek képviselője

Az MKE B-A-Z megyei Területi Szervezete és elődje a Borsodi Csoport számára egyaránt fontos téma, az Egyesület által mindenkor képviselhető ügy volt és maradt a kémiai oktatás kérdései, legyen szó a közoktatásbeli, vagy a felsőfokú szakemberképzésről.

Ezt példázza, hogy Dr. Blaskó György a Borsodi Csoport elnöke javaslatára 1960-ban az 1. BVN keretében kértük, hogy Kazincbarcikán a meglévő vegyipari technikum képzésén túlmenően Felsőfokú Vegyipari és Automatizálási

Főiskola létesüljön. Hasonló kezdeményezésre alakult meg a Nehézipari Műszaki Egyetemen a Vegyipari-Gépek Tanszék is. A 2000-es évek elején a ME Csoport sikerrel szorgalmazta, hogy a Miskolci Egyetemen vegyipari technológia szakirány és ennek keretében vegyipari-technológus mérnökképzés induljon be.

Összegzés

Fentiekből megállapítható, hogy az MKE Borsodi Csoportja igen sokrétű, a kémiai tudomány és a vegyipar számos ágazatát, problémáját érintő szakmai tevékenységet folytatott. Sikeresen kapcsolta be ebbe a munkába a megyében élő vegyész/vegyésmérnök szakembereket, a Miskolci Egyetem tanszékeit, de más MTESZ tagegyesületet és különböző országos intézmények neves szakembereit is.

Különösen fontos az MTA Miskolci Akadémiai Bizottság Vegyészeti Szakbizottságával történő együttműködés. A válságévek küzdelmében ez a kapcsolat meghatározó jelentőségű segítség volt a Borsodi Csoport számára és jelképertékké, hogy a Borsodi Vegyipari Nap rendezvényeket már több év óta közösen szervezzük, a MAB székházban.

Külön meg kell emlékezni a Nehézipari Műszaki Egyetem (ma: Miskolci Egyetem) három tanszékéről, a Kémiai, a Fizikai-kémiai és a Vegyipari Gépek Tanszékekről, amelyek vezető professzorai és munkatársaik biztosították a kémiatudomány jelenlétét és ezek eredményeinek átadását az egyesületi munkában. Saját nemzetközi színvonalú eredményeik ismertetésével kollégáink továbbképzéséhez járultak hozzá. Dr. Bognár János, Dr. Berecz Endre, Fejes Gábor, majd utóbbi nyugdíjba vonulása után Dr. Joó Gyula tudományos műhelyéből, nyugodtan kijelenthető, hogy iskolájából számos értékes előadás, ismeretanyag hangzott el.

A félévszázados megyei egyesületi tevékenység 1200-nál is több előadását nem tudjuk felsorolni, de meggyőződéssel állítható, hogy a borsodi vegyipar kifejlődésében és fennmaradásában az MKE Borsodi Csoport szakmai személyiségfejlesztő szerepe fontos szerepet játszott. Összefoglalásként megállapítható, hogy a megyei MKE szervezet megalapítása sikeres volt, mert helyesen mérte fel az alapfeladatát:

- Sikerült 50 éven keresztül összefogni a megyében élő és tevékenkedő kémikusokat.
- Sikerült színvonalas rendezvényekkel folyamatosan fenntartani a tagság érdeklődését és szolgálni a megyei ipar, valamint intézmények fejlődését.
- Sikerült megtalálni a korhoz és a helyzethez illeszkedő stratégiát, szervezeti formát.
- Sikerült szívós helytállással túljutni a megyei egyesületi élet válságos időszakán.

- Sikerült tagjainknak időtálló tartalommal megtölteni az MKE és a megyei szervezet nyújtotta lehetőségeket.

„*Mens agitat molem*”, azaz az ész mozgatja a tömeget, a molekulát, hogy az hasznos és emberbarát legyen. Mint eddig, az MKE tagság ezután is abban a szellemben fog tevékenykedni, hogy az egyesületi munka az egyén és a közösség javát egyaránt szolgálja. Tapasztalatként azt tudom és azt tudjuk átadni az Egyesület jelenlegi és jövőbeni tagjainak, hogy a szakma szeretetén túlmenően mindenkor bízzanak a szakmai közösség tudásában, erejében. Az alapítók, az ötven év történéseiben résztvevők – a néhaiak és az élők nevében – további eredményes, sok örömet adó egyesületi munkát és élményt kívánnak.

Az álló sorban Nagy Károly titkár (balról negyedik), a guggolók között Paksy László (balról negyedik)

A BORSODI VEGYIPAR – MÚLT, JELEN ÉS JÖVŐ

(Kovács F. László)

Az elmúlt 50 év borsodi ipartörténetének két országosan jelentős iparfejlesztési vonulata a kohászat és acélipar, valamint a szélesebb értelemben vett vegyipar. Ha most értékeljük a helyzetet, akkor megállapítható, hogy ezen belül a vegyipar volt az az iparág, amely az 1990-es évek elejétől megváltozott új, a gazdasági versenyen alapuló gazdasági környezethez alkalmazkodni tudott, túlélte, sikeresen növekedik és erősödik, szerzett magának tekintélyt nemcsak Európában, de az egész világban.

Mint sok minden ebben az országban, a jelentősebb vegyipari tevékenység kiépítése is a II. világháború után kezdődött. A borsodi vegyipar létrehozásának a gondolata közvetlenül az 1950-es évek elején született meg, amit azonnal követtek az első határozott fejlesztési, beruházási és üzembe helyezési lépések.

A borsodi vegyipar három nagy szereplője a *Borsodi Vegyi Kombinát*, jelenleg BorsodChem, a *Tiszai Vegyi Kombinát* és a Sajóbábonyba települt *Észak-magyarországi Vegyiművek* (jelenleg: KisChemicals Kft.) jogelődjeinek alapító dokumentumai az 1950-es évek elejére datálódnak. A beruházások célja az ország és lakosság bizonyos vegyipari termékekből való igényeinek kielégítése volt. A meglévő földgáz bázison műtrágyagyárak épültek a Borsodi Vegyi Kombinátnál (BVK) és a Tiszai Vegyi Kombinátnál (TVK). A BVK-nál az első termék 1954-ben jelent meg, míg a TVK-nál az 1961-ben üzembe lépő Lakkfesték- és Műgyantagyár beindítását követően a Műtrágyagyár 1965-től adott ammóniumnitrátot a hazai mezőgazdaságnak, bővítve a Borsodi Vegyi Kombinát már piacon levő, mészammonsalétrom és karbamid műtrágya szortimentjét. A magyar mezőgazdaság átszervezése, nagyüzemesítése kapcsán a mezőgazdasági termelés hatékonyságának növelése érdekében ezek a létesítmények a legmesszebbmenőkig kiszolgálták a magyar mezőgazdaság igényeit.

A TVK Műtrágyagyár építése (1961)

és avatása 1965-ben

A sajobábonyi vegyipar is meglévő igényekre épült. Ez azonban nem közvetlen lakossági fogyasztási igényt jelentett, hanem úgynevezett védelmi felhasználási célokat szolgált. 1952-ben a trinitro-toluol (TNT) gyártás beindításával az Észak-magyarországi Vegyiműveknél (ÉMV) megindult az ipari robbanóanyag termelés. A hadiipari profilon belül a gyár más robbanóanyagokat (nitroglicerint és nitrocellulóz) is gyártott, de a főtermék a TNT volt.

Az ipartelepítés a nem hadiipari vegyipar esetében pozitív hatással volt a közvetlen környezetre, mivel a gyárépítéssel párhuzamosan Berente-Sajókazinc bázison elkezdődött Kazincbarcika, míg a Tiszapalkonya és Tiszaszederkény községekhez tartozó földeken a jelenlegi Tiszaújváros építése. A vegyipari beruházások kivitelezéséhez és üzemeltetéséhez szükséges képzett, kvalifikált munkaerő telepedett meg az akkori kornak megfelelő színvonalon épített új városi lakókörnyezetben. Kazincbarcika város és Tiszaújváros együtt fejlődött és fejlődik a borsodi vegyiparral.

A sikeres kezdetek után a három vegyipari cég az 1960-as évek közepén szembesült a hogyan tovább kérdéssel. Milyen irányba célszerű az egyes vállalkozásokat fejleszteni lehetőleg úgy, hogy a három vegyipari cég között még bizonyos jövőbeni szinergiák is legyenek? Ezekre mindhárom cég helyes választ adott és jó döntéseket hozott.

A műtrágyagyártó BVK 1963-ban fuzionált a műanyag alapanyag PVC-t gyártó Berentei Vegyiművekkel. A fúziót követően a kombinát fejlesztési lehetőségeihez tulajdonképpen három alapanyag állt rendelkezésre: a földgáz, az ország jelentős iparfejlesztése kapcsán az elektromos áram, és a közeli román sóbányákból beszerezhető kősó és a karbamid bázisú acetilén. A BVK a '60-as évek közepén úgy döntött, hogy a fejlesztését kősó, villamos energia és acetilén bázison viszi tovább azzal a céllal, hogy Közép-Európa egyik legnagyobb PVC gyártója legyen.

A TVK a földgáz és a kőolaj alapanyag bázist választva, megfelelő vezetői fókusz mellett, 1965-től a petrokémia, illetve a petrokémiai termékekből előállítható műanyagok alapanyagok és ezekből műanyag késztermékek előállításának irányába fordult.

Ezekkel a döntésekkel egyidőben, a '60-as évek végén az ÉMV is szélesítette termék portfólióját. A szűk hadiipari termékválaszték mellett a polgári jellegű vegyipari profil bevezetéséről döntött, ami szintén összefüggésben volt a magyar mezőgazdaság igényeivel. Az ÉMV elkezdett nagy hozzáadott értékű növényvédőszeret gyártani és az 1970-es évektől a neve már nem a hadiipari cégre, hanem a növényvédőszeres széles választékát előállító vegyipari vállalkozásra utalt.

1973-ban egy negyedik vegyipari üzem jelent meg a borsodi vegyipari palettán. A TVK tőzsomszédságában egy olajfinomító, a Tiszai Kőolajipari Vállalat (TIFO) építése kezdődött meg.

A Borsodi Vegyi Kombinát növekedési pályán

A PVC-III gyár, az ország akkori legnagyobb beruházása 1978-ban lépett üzembe

A műtrágya és PVC termékeket gyártó BVK a '60-as évtized végén döntött a PVC alapanyag gyártás nagyléptékű fejlesztéséről. A fejlesztési döntés hátterében meghúzódott az a tény, hogy az ország a nemzetközi *Timföld és Alumínium Egyezmény* keretében érdekeltté vált a magyar bauxitkincs timfölddé való átalakításában úgy, hogy a timföldért árucseréi üzlet keretében fém alumíniumot kapjon.

A tőkeigényes PVC vertikum - Elektrolízis üzem, Vinilklorid üzem, PVC polimerizáló üzem - mellékterméke a marónátron oldat, amelyre nagy mennyiségben van szüksége a timföldiparnak, hogy a bauxitot timfölddé alakítsa át. 1973-ban, amikor a magyar kormány döntött, hogy a BVK területén 10 Mrd Ft beruházási költséggel megépül egy 150 kt/év PVC kapacitású vegyipari vertikum, akkor a PVC üzem kapacitását alapvetően a magyar timföldipar jövőbeni marónátron igénye határozta meg. A hazai timföldipar minimum 100.000 tonna 100%-ra számolt marónátront igényelt a Magyar-Szovjet Timföld és Alumínium Egyezmény keretén belüli timföld igények kielégítéséhez. A 150 kt/év PVC por kapacitás kialakításánál figyelembe lett véve továbbá, hogy párhuzamosan a PVC vertikum kiépítésével, Tiszaújvárosban a Petrolkémiai Központi Fejlesztési Program keretében létesül egy 250 kt/év etilén kapacitású olefingyár, amely 80 ezer tonna etilén erejéig képes lesz a BVK vinilklorid üzemének alapanyag ellátására, valamint emellett a magyar határtól 300 km-re levő Kalusi Vegyi Kombinátnak is szállít jelentős mennyiségű etilént. A TVK-s etilén a BVK-nál véglegesen kiváltotta az acetilént, mint vinilklorid alapanyagot.

A Borsodi Vegyi Kombinát úgynevezett PVC-III beruházása olasz, amerikai és japán technológiai transzfer útján 1978-ban kezdte meg a működését és az Ongrovil márkanévű PVC típusok azóta is az egyik legkedveltebbek a PVC-feldolgozók körében. Az exportra és a hazai piac rendelkezésére álló nagymennyiségű PVC alapanyag indított el a kombináton belül egy jelentős PVC bázisú műanyagfeldolgozás fejlesztést. A kombinát ekkor építette ki a jelenleg is leányvállalati formában működő kompaund, PVC fólia, lemez és ablakprofil gyártó kapacitásait (BC-Ongropack Kft., BC-Ablakprofil Kft.).

A PVC-III fejlesztés gazdasági lendülete a '80-as évek második feléig tartott ki, de akkor a Társaságnak már komolyan gondolkodni és ismételten válaszolni kellett a hogyan tovább kérdésre. A BVK a lehetségesen elérhető alapanyag - klór, benzol, szénmonoxid - technológia bázis alapján döntött egy 25 kt/év kapacitású MDI (metilén-diizocianát) üzem megvalósításáról, amely gyakorlatilag az 1989. évi politikai-gazdaságpolitikai változást követően lépett tartósan üzembe és kezdte meg termelését.

1991-ben a vállalat új vezetése az állami vállalat helyett a részvénytársasági formát választotta. Ennek kapcsán az új, BorsodChem Rt. névvel azt kívánta üzeni a piacoknak, hogy elhagyva a kombináti struktúrát csak a vegyiparra, a vegyipari piacokra kíván fókuszálni és a csőd közeli állapotból, az általános recesszió ellenére, megújultan ki akarja hozni a Társaságot, hogy további növekedési pályára állítsa.

BorsodChem, főépület

A BorsodChem az izocianát kémia felé fordul

A Társaság Igazgatósága a '90-es évek közepén döntött úgy, hogy a Társaság növekedési fókuszába az izocianát kémiában való növekedést állítja. Az izocianát kémiai növekedés feltételezi a klórvinil - PVC lánc egyidejű növelését is a rendszerben levő vegyipari szinergiák miatt (sósavgáz elhelyezés). A döntés során figyelembe lett véve az etilén beszerzési lehetőségek szükségessége, ugyanakkor az izocianát kémiai fejlődéshez szükséges tömegáru jellegű benzol-toluol alapanyag rendelkezésre állása. Azonban a döntés fő eleme az volt, hogy a BorsodChem, a tömegáru PVC termelésből kilépve magasabb hozzáadott értékű termékekre, így a kemény habok alapanyagául szolgáló MDI (metilén-diizocianát), illetve a lágy habokhoz szükséges TDI (toluol-diizocianát) fejlesztésekre, ezek versenyképes méretű termelőkapacitásainak létrehozására fókuszáljon.

Az 1991-1993 közötti sikeres pénzügyi válságkezelést követően a BorsodChem 1996-ban Magyarországról elsőként regisztráltatta részvényeit a Budapesti Értéktőzsdén mellett a Londoni Értéktőzsdén. A tőzsdére menetellel egyidőben végrehajtott tőkeemelés ismételten növekedési pályára állította a

Társaságot. Az MDI kapacitás több lépcsőben 60 kt/év-re bővült, míg 2001-ben üzembe lépett a Közép-Európában egyáltalán nem gyártott lágyhab alapanyagául szolgáló új 60 kt/év kapacitású TDI Üzem. Az izocianát kémiai növekedéssel összefüggő vinil-lánc bővítés akadályá lett az etilénhiány. Ezért a BorsodChem 2000-ben, ha rövid időre is, de 30% tulajdont szerzett a TVK-ban, hogy a jövőbeni izocianát kémiai növekedéséhez szükséges mennyiségű etilén rendelkezésre állást a TVK-tól szerződésileg megkapja, majd ezt követően a TVK részesedését a MOL-nak értékesítette.

Ezen tranzakció után nyílt lehetőség arra, hogy a BorsodChem már 2006-ban Európa egyik vezető PVC, MDI és TDI gyártójává váljon 400 kt/év PVC, 160 kt/év MDI, és 90 kt/év TDI kapacitással. Ennek a stratégiának köszönhető, hogy a magas hozzáadott értékű izocianátok árbevétele elérte, sőt túlhaladta az összes árbevétel 60%-át.

MDI-2 kolonna

PVC üzem

A BorsodChem napjaikban

A cég többségi tulajdonát 2006-ban megszerző Permira a Társaságot kivezette a tőzsdéről és jelenleg, mint BorsodChem Zrt. működik. A Permira egy pénzügyi befektetőcég, amely a megvásárlást követően deklarálta, hogy követi a BorsodChem előző éveinek izocianát fejlesztő stratégiáját, és befektetéseket csak az izocianát kémiai területen hajt végre. Ezen stratégia keretében jelenleg épül a BorsodChemnél egy új, 160 kt/év kapacitású TDI üzem, amelynek belépése 2009. III. negyedévben várható. Az üzembelépést követően a BorsodChem TDI kapacitása eléri majd a 250 kt/év nagyságrendet és ezzel Európa legnagyobb TDI gyártójává válik. A TDI fejlesztéssel párhuzamosan 3 év alatt fokozatosan bővül a 2005. végén üzembe helyezett 100 kt/év MDI kapacitás azzal a céllal, hogy a bővítést követően a BorsodChem teljes MDI kapacitása elérje a 300 kt/év nagyságot.

A Tiszai Vegyi Kombinát növekedési pályán

A kombináttá fejlődés

Az 1960-as évek közepén született stratégiai döntés arról, hogy a TVK teljes üzleti fókusszal a műanyag alapanyaggyártás és a petrokémia felé fordul. A stratégia helyességét és alapját az 1970. szeptemberében aláírt Magyar-Szovjet Olefin Egyezmény határozta meg és az 1973-ban jóváhagyott Petrolkémiai Központi Fejlesztési Program stabilizálta. 1970-1978 között épültek ki az első generációs petrokémiai és műanyag alapanyag gyártó üzemek. A 20 kt/év kapacitású szovjet szállítású etilén üzem 1971-ben kezdte meg a működését és látta el alapanyaggal a TVK első kissűrűségű, ICI technológiájú polietilén üzemét.

Azok után, hogy 1975-ben üzembe lépett a német Linde technológiájú, 250 kt/év etilén kapacitású Olefingyár, majd ezt követően hamarosan az első polipropilén gyár is, a cég már alátámasztottan használhatta a "Kombinát" nevet. A kombináton belül működött a lakkfestékgyártás, a műtrágyagyártás, a petrokémiai üzemek, és kezdetben vásárolt, majd később saját alapanyag bázison fejlesztett műanyag félkész- és késztermék portfóliók.

TVK Olefingyár

A petrokémiában kitüntetett szerepe van a különböző termékáramok felhasználásának, illetve a felesleg gazdaságos és biztonságos elhelyezésének. A gazdaságos üzemméret beruházási kényszere, illetve a minden anyagáram teljes feldolgozását lehetővé tevő beruházások tökeigénye egy adott vállalat esetében anyagáram feleslegeket és hiányokat egyaránt eredményezhet, amely más cégekkel történő együttműködésre ösztönöz. Az etiléntermelés diverzifikálta a TVK kapcsolatait a Kalus-TVK, illetve a TVK és a BVK között kiépített etilén távvezeték útján.

A TVK Olefingyára kulcsüzem lett és meghatározta a BVK, valamint a Kalusi Vegyi Kombinát fejlődési ütemét is.

Az 1980-as évek a további polipropilén és a lineáris polietilén üzem (HDPE-1) beruházások mellett a kiépített, külföldről megvásárolt üzemek névleges kapacitásnövelésével teltek el. Az eredeti beruházási összegekhez képest töredék ráfordításokkal sikerült mind az Olefingyár (Olefin-1 üzem), mind a polimergyártó üzemek kapacitásait bővíteni és ez a vállalati gyakorlat a mai napig érvényes, biztosítva ezzel a termékek költség-versenyképességét. A legjelentősebb példák ezek alátámasztására:

Nitrogénműtrágyagyár:	az eredeti kapacitás megduplázása	
LDPE-1 üzem:	24 kt/év-ről	50 kt/év-re
Olefin-1 üzem:	250 kt etilén/év-ről	370 kt etilén/év-re
HDPE-1 üzem:	140 kt/év-ről	200 kt/év-re
LDPE-2 üzem:	60 kt/év-ről	65 kt/év-re
PP-3 üzem:	60 kt/év-ről	100 kt/év-re

A TVK a '80-as években egyre szorosabbra fűzte a kapcsolatát az alapanyag szállító és egyben olefingyári melléktermékeket visszavásárló MOL-lal, az etilént vásárló, majd szállító Kalussal, illetve a BVK-val. Emellett a meglévő alapanyag (polietilén és polipropilén) bázison közel 100 ezer t/év nagyságrendű műanyag félkész és késztermék gyártókapacitás fejlődött ki, amely a polietilén agrofóliától a kartonplast lemezen és a szőttzsák gyártáson át a kétirányban nyújtott polipropilén fólia (BOPP) termékekig elsősorban a mezőgazdaság és a nagyfelhasználók igényeit célozta meg.

A rendszerváltás hatásai, átalakulások, privatizáció

A 6.000 főt foglalkoztató kombinát átstrukturálása már a rendszerváltás előtt, 1989-ben megkezdődött a műanyag-feldolgozás fokozatos kiszervezésével. Így alakult meg először a műanyagfeldolgozó Polipack Kft., később a Tisza Textil Kft. 1990-ben elindul a festékgyártás leválása a TVK-ról azzal, hogy ez a gyáregység az AKZO céggel létrehozott vegyes-vállalatba szerveződött, amelynek holland tulajdonosa néhány év múlva a TVK tulajdonrészt teljesen kivásárolta. Az olefingyári úgynevezett kvencsolaj felhasználásra épülő koromgyárban, 1992-ben a TVK már csak kisebbségi tulajdonosként kívánt részt venni. A főtulajdonos az USA-beli Columbian Chemicals Co.

A vállalati forma 1991-ben részvénytársaság lett (Tiszai Vegyi Kombinát Rt.), a tőzsdei bevezetéssel megvalósuló privatizációra 1996-ban kerül sor. Ez utóbbi lépés több éves stagnálás után ismét megteremtette a növekedés feltételeit. 1997-1999 között megvalósul a már több mint húszéves olefingyár (Olefin-1) rekonstrukciója, amely egy intenzifikálással fejeződik be. 1999-ben a harmadik BOPP üzem, majd 2000-ben a 140 kt/év PP-4 beruházás átadására kerül sor.

2000-ben a szakmai befektetőnek minősülő MOL lett a TVK többségi tulajdonosa, amelynek körütekintő tulajdonosi jóváhagyása mellett 2002-ben megindulhatott a TVK életében második nagyléptékű *Petrolkémiai Fejlesztési Program*. Ennek keretében egy újabb Linde technológiájú olefinüzem (Olefin-2) és egy második nagysűrűségű polietiléngyár (HDPE-2) épült és lépett üzembe 2005-ben. Előbbi 250 kt etilén/év kapacitású, míg a HDPE üzem japán Mitsui technológia 200 kt/év kapacitással. A fejlesztési program része volt a PP-4 üzem kapacitásbővítése, amely 40 kt/év nagyságrendben, 2004-ben megtörtént. A 110 Mrd Ft költségkeretű projekt eredményeként a TVK etilén kapacitása 80%-kal, míg polimer kapacitása 50%-kal növekedett meg.

A TVK napjainkban

A TVK kombinátból egy tisztán petrokémiai profilú vállalat lett, amely jelenleg a MOL Csoport tagjaként, annak vegyipari részlegét erősítve 1 millió t/év olefin monomer (etilén és propilén), és összesen 800 kt/év polimer (PE+PP) kapacitással rendelkezik, és amely a MOL Csoport Petrokémiai Divíziójához tartozó Slovnaft Petrochemicals hasonló kapacitásaival együtt jelentős ármeghatározó piaci erőt képvisel Közép-Európában. A TVK további növekedését alapvetően a MOL jövőbeni európai pozicionálása fogja meghatározni.

Olefin-2 üzem (bontókemencék) és a HDPE-2 üzem (2005)

Az Észak-magyarországi Vegyiművek növekedési pályán

A vállalat fénykora

Az 1970-es évek kezdetétől az ÉMV állami nagyvállalatnál a polgári profil vált meghatározóvá és az eredeti speciális profil egyre inkább háttérbe szorult. A cég a következő típusú növényvédőszereket gyártotta ipari méretekben:

- triazin-típusú gyomirtók (sazin, satrin, terbutrin, ametrin stb. hatóanyag);
- klór-acetanilid típusú gyomirtók (propaklór, dahemid, diklóramid, alaklór, acetoklór hatóanyag és ezek mellett 1990-től metazaklórt a BASF részére bémunkában);
- tiolkarbamát típusú gyomirtók (EPTC, molinát, butilát, cikloát stb. hatóanyag);
- karbamid típusú gyomirtók (diuron, fluometuron, linuron stb. hatóanyag);
- foszforsav-észter típusú rovarölők (foszmet stb. hatóanyag);
- egyéb típusú növényvédőszerek

1977-től a fő termékprofil a tiolkarbamát hatóanyagok és készítmények gyártása lett. Az 1980-as évek közepére a speciális profilú üzemekben a termelés teljesen megszűnt és az ÉMV-nél meghatározóvá vált a növényvédőszerek gyártása.

Az állami nagyvállalat fénykora az 1978-1988 közötti időszakra tehető. Az 1980-as évek második felére Kelet-Európa legnagyobb növényvédőszer gyártó és exportáló vállalata lett, több mint 20 kt/év nagyságrendű növényvédőszer kibocsátással. 1984-ben ágazati döntés eredményeként Kazincbarcikán a BVK-nál új foszgén-előállító üzem épült. A döntésnek része volt, hogy a BVK-ban előállított cseppfolyós foszgén egyrészét nem helyben használják fel, hanem vasúti tartálykocsiban a sajóbábonyi ÉMV-hez szállítják és az itteni feldolgozás fogja segíteni az ÉMV fejlődését.

Az ÉMV és Sajóbábony

ÉMV üzem

A sodródás időszaka

A magyarországi rendszerváltás, a borsodi vegyipari vállalatok közül gazdaságilag a legsúlyosabban az ÉMV-t érintette, mivel a vállalat a '80-as évekbeli nagyvállalati politikához igazodva 20 kt/év növényvédőszer gyártókapacitást létesített az államközi agrokémiai szerződésre alapozva, ami alapvetően a szovjet piacot jelentette. A Szovjetunió összeomlását követően az ÉMV elveszítette a növényvédőszer piacainak több mint 80%-át. A nehéz gazdasági helyzetre a vállalat bizonyos tevékenységek kiszervezésével reagált. Ekkor alakult meg a Sagrochem Kft., az Intermed Kft. és a Saszolg Kft. Az említetteken kívül 1990-ben az ÉMV poliuretán gyártó részlegéből létrejött a Porán Kft., amely ma Eurofoam Hungary Kft. néven, sikeresen működik az ÉMV korábbi telephelyén.

1992-ben az ÉMV állami vállalat, majd 1994-ben az általa alapított Intermed és Sagrochem cégek felszámolására került sor. A két termelő Kft. vagyonát egy erre a célra alakult Konzorcium vette meg, amely 1997-ben megalapította az ÉMV Észak-magyarországi Vegyiművek Kft-t. Ezt a céget a Konzorciumtól 1998-ban megvásárolta a Trans Resources Inc. New York, amely kezdetben megfelelő tulajdonosnak bizonyult, és a volt ÉMV eszközein (VFI-3, VFI-4) komoly felújítási munkákat hajtott végre. A sikeres működés 2005-ig tartott, majd a tulajdonos az ÉMV-t (valószínű adó optimalizálási okból), tudatosan csődbe

vitte és így az ÉMV Kft. tulajdonában lévő állami vállalat eszközei ismét felszámolási eljárás alá kerültek.

Az ÉMV hajója a sodródás után kikötőbe ér

Egy magyar vállalkozás, a KIS Kft., illetve később a KIS Cégcsoport 1995-től fokozatosan egyre nagyobb területet vásárolt meg a volt Észak-magyarországi Vegyiművek területén, majd kivásárolta a telephely szolgáltatási rendszerét. A TEVA Zrt. 2004-ben fermentációs technológiával működő gyógyszer alapanyag gyártó üzemet létesített a sajóbábonyi iparterületen, majd 2007-ben a "KIS" Kft. a volt ÉMV eszközeit, megmentve az ócskavasként való kohóba jutástól, kivásárolta a felszámolótól és jelenleg az ÉMV KISCHEMICALS néven szervezi újra indítani a vegyipari tevékenységét, részben a régi növényvédőszer portfólió, másrészt új vegytermékek beüzemelésével.

A KISCHEMICALS képes foszgent gyártani Sajóbábonyban a BorsodChem telephelyéről származó szénmonoxid (CO) bázison, mivel a Trans Resources Inc. tulajdonos idejében a Linde CO-vezetékekkel kötötte össze a BorsodChem-nél működő szénmonoxid üzemait és a sajóbábonyi foszgéngyártó létesítményt. Várhatóan 2009-ben újra indul a karbamid típusú herbicidek közül a Diuron, illetve a tiolkarbamát közül a Molinat és az EPTC gyártása.

Tiszai Kőolajipari Vállalat / Tiszai Finomító (TIFO)

Nem hagyható ki a borsodi vegyipari vállalatok sorából az 1973. január 1. hatállyal alapított Tiszai Kőolajipari Vállalat, amelyet a Tisza folyótól 1 kilométerre, a TVK mellett fekvő 220 hektáros területen kezdtek építeni. Az alapító határozat szerint a vállalat tárgya kőolaj-feldolgozás, valamint kőolaj és származékai tárolása, illetve átadása felhasználók részére. A leninvárosi (ma: Tiszaújváros) helyszín

kijelölésénél az elsődleges cél az volt, hogy a finomító a TVK olefingyárát alapanyaggal, a Tiszai Erőművet fűtőanyaggal, Magyarország keleti részét pedig motorhajtóanyaggal lássa el. Az üzem közúti, vasúti és csővezetéki kapcsolódása jól kiépített, amelyek széleskörű szállítási lehetőségeket biztosítanak. A termelés 1975-ben indult be és a következő létesítmények épültek ki:

- Atmoszferikus és vákuum desztillációs (AV) üzem, kapacitás: 3.000 kt/év
- Gázolaj kénmentesítő és kénkinyerő üzem, kapacitás: 700 kt/év
- Metil-tercier-butiléter (MTBE) üzem
- Tárolótér (alapanyag- és terméktárolás)
- Motorbenzin keverés

A kőolajfeldolgozás az AV-üzemben 2001-ben megszűnt, de a gázolaj kénmentesítő folyamatosan működik 1979-től kezdődően. Utóbbi üzemben a keletkező kénhidrogént egy Claus-üzem dolgozza fel cseppfolyós elemi kénre.

Az MTBE üzem 1982 óta termel és a TVK olefingyárában keletkező C4-frakció izobutilén tartalmának felhasználásával, metilalkoholból katalizátor jelenlétében magas oktánszámú motorhajtóanyag komponenszt állít elő. 2008-as üzemi kísérletek bizonyították, hogy bioetanol felhasználásával az üzem ETBE gyártására is alkalmas, amely anyag a bio-motorbenzinek keverőkomponense.

A változások ezt a vállalatot sem hagyták érintetlenül. Az Országos Kőolaj és Gázipari Tröszt (OKGT) 1991. október 1-el MOL Rt. néven részvénytársasággá alakult és a TIFO a MOL Rt Feldolgozási és Kereskedelmi Ágazat részlegéhez került. Az 1987-ben beindított nagytisztaságú izobutilén gyártás 2000-ben megszűnik, amelyet a finomítás 2001-es leállítása követ. Ezzel párhuzamosan megnövekedett a tárolótér létesítmény szerepe mivel Északkelet-Magyarország üzemanyaggal való ellátása mellett a kelet-szlovákiai és a dél-lengyelországi területek kiszolgálásában is részt vesz. A tárolótéren működik a benzinkeverő üzem, amely a helyben rendelkezésre álló, másrészt a vasúton és távvezetéken beérkező komponensek felhasználásával ESZ95 és ESZ95/E5 (bio) minőségű motorbenzint állít elő.

Személyiségek, akiknek Magyarország és a borsodi vegyipar sokat köszönhet

Az 1950-es években a borsodi vegyipari cégek alapítására vonatkozó iparpolitikai döntéseket követően a gyakorlati megvalósítás területén mind iparpolitikai, mind vállalatvezetői szinten feltűntek olyan személyiségek, akik helyes stratégiát választva növekedési pályára tudtak állítani iparágakat és vállalatokat.

Ilyen szempontból vizsgálva a hazai és a borsodi vegyipar ötven évét, feltétlen ki kell emelni Dr. Szekér Gyula miniszterelnök-helyettes személyiségét, akinek mint iparpolitikusnak köszönhető az 1970-ben aláírt Magyar-Szovjet Olefin Egyezmény, valamint a magyar kormány által 1973-ban jóváhagyott Petrolkémiai Központi Fejlesztési Program magyar oldalról való előrevitele és létrehozása.

Ezen egyezmények nélkül a magyar és a borsodi vegyipart nem lehetett volna ilyen sikeres növekedési pályára állítani, amelyért Dr. Szekér Gyula a második világháború utáni időszakban talán a legtöbbet tette.

Ha a három borsodi vegyipari nagyvállalat (BVK/BC, ÉMV, TVK) elmúlt ötven évét vizsgáljuk, minden cég életében találunk olyan időszakot, amely fegyelmezett, áldozatos, előrelátó és kitartó munkát követelt az ott dolgozóktól és

az új projekteket megvalósító szerelőipari cégektől, de utólagosan minden ember tudatában cégerő, egységet, jelentős profittermelő-képességet, békés emberi és családi gyarapodást biztosító korszaknak minősül.

A *Tiszai Vegyi Kombinátnál* illet tudott megvalósítani **Huszár Andor** vezérigazgató, aki az 1965-1988 közötti, ma már Huszár-korszaknak nevezett időszakban vezette a vállalatot, amely a cégtörténetben a folyamatos és dinamikus növekedés örökre pozitív periódusa marad.

A *Borsodi Vegyi Kombinátnál* **Körtvélyes István** volt hasonló személyiség, aki 1963-tól műszaki igazgató, 1971-től igazgató, majd 1979-től, mint vezérigazgató szinte együtt élt a vállalattal és tervezte, szervezte annak jövőjét. Később a vállalati ágazatért felelős ipari miniszterhelyettesként tevékenykedett tovább.

Az *Észak-magyarországi Vegyiművek* fénykora **Szőke Béla** vezérigazgató 1978-1990 közötti igazgatóságához kötődik.

Mindannyiuknak köszönet a kitartó, jövőt értő munkájukért és képességükért.

Körtvélyes István †

Szőke Béla

Huszár Andor †

Záró gondolat

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei ipari termelés jelentős részét, a teljes megyei ipari értékesítés közel 40%-át a vegyipar adja. A vegyipar termékeinek 80%-a exportra kerül. A vegyipar széles kis- és középvállalkozási kört foglalkoztat azáltal, hogy karbantartási, szolgáltatási és beruházási tevékenységeket vásárol cégektől. A magyar kis- és középvállalkozások számára kínált üzleti lehetőségeken túlmenően jelentős tőkevonzó ereje is van, amikor a növekedése kapcsán olyan szolgáltatói jellegű cégeket, mint a Linde, az Air Liquide, az AES vagy az RWE tudott felkérni arra, hogy a növekedésükhöz csatlakozzanak és saját forrásból itt Borsodban építsenek vegyipari létesítményeket és erőműveket. A rendszerváltás óta a korábbi vegyikombinátok területén kialakult ipari park jellegű működés a jövőben is nagy növekedési lehetőségeket tartogat a BorsodChem Zrt., a Tiszai Vegyi Kombinát Nyrt. és az ÉMV utód KISCHEMICALS Kft. számára.

AZ MKE ELSŐ MEGYEI TISZTSÉGVISELŐI

(Dr. Blaskó György elnök)

Blaskó György 1914. szeptember 6-án született Baktalórántházán, egy hétgyermekes családban, édesapja volt a falu tanítója. Középiskoláit Szegeden a Piarista Gimnáziumban végezte. Egyetemi tanulmányait Szegeden és Budapesten folytatta és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen fejezte be, ahol doktori disszertációját a szerves tallium vegyületek kémiájából írta és védte meg sikerrel.

1939-től a Nitrokémia (Fűzfőgyártelep) vállalat kutató laboratóriumában, kutatómérnökként dolgozott. Elismerő érdemeket szerzett a nitroglikol kikísérletezésével, amelynek üzemi megvalósításával is megbízták. Ebben az időben több szerves vegyületet dolgozott ki, illetve továbbfejlesztett.

Az első koncepció per a Nitrokémia-per volt, amelynek következményeként másfél évet a Sarkadi Cukorgyárban, műszakban dolgozott. 1949-ben meghívásra a büdsszentmihályi (ma: Tiszavasvári) Alkaloida gyárba került, ahol részt vett a gyár rekonstrukciójában. Emellett tökéletesítette és továbbfejlesztette a morfin előállítására szolgáló Kabay-féle szabadalmat (nemcsak a gubót, hanem az egész növényt felhasználva). Ennek jelentősége azzal is érzékeltethető, hogy ebben az időben az Alkaloida gyár adta a világ morfin termelésének a felét.

1951-ben a minisztérium a sajóbábonyi Észak-magyarországi Vegyiművek (ÉMV) beruházásával bízta meg, ahol vélhetően a fűzfőgyártelepi tapasztalatai is hozzájárultak ahhoz, hogy a vállalat főmérnöke lett. Az 1958-ig kizárólag robbanóanyagipari hadiüzemként funkcionáló ÉMV tevékenységét a gyógyszerként használt szulfoguanidin, valamint a poliuretán habok gyártásának beindításával bővítette.

Sajóbábonyi időszakában Miskolcon lakott és tevékenyen részt vett a műszaki kémiai életben is. Aktív tevékenységének része volt abban, hogy a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen létrehozták a vegyipari-gépész szakot és az egyetem címzetes docense lett. 1958-ban Miskolcon megalakult Magyar Kémikusok Egyesülete Borsodi Csoportja, amelynek első elnökévé választották. Sajnos betegség következtében fiatalon, 49 éves korában elhunyt és ezt komoly veszteségként élte meg az alakulófélben lévő borsodi kémikus társadalom.

AZ MKE ELSŐ MEGYEI TISZTSÉGVISELŐI

(Nagy Károly titkár)

Nagy Károly 1919. március 30-án született Sajószentpéteren. Vegyészeti tanulmányait a Szegedi Felső Ipariskolában végezte, vegyész hallgatóként. Már ebben az időben kitűnt a kémia iránti kiváló érzéke és adottsága. Hallgatóként Ő végezte el az akkor felfedezett szegedi Anna-forrás vizének vegyelemzését, amit a forrásnál elhelyezett emléktábla is megörökít. Tanárai között volt Szent-Györgyi Albert Nobel-díjas kémikusunk.

Vegyészeti pályafutását 1942-ben, akkor a MÁVAG üzemekhez tartozó Diósgyőri Gépgyárban, majd a Könnyűgépgyárban kezdte fővegyésként. A DIMAVAG három gyáregységének összevonása után a Diósgyőri Gépgyár Minőségellenőrző Főosztályához tartozó Vegyészeti Laboratórium vezetője lett osztályvezetői beosztásban és innen is ment nyugdíjba.

Igen sokoldalú vegyészeti tevékenységet folytatott, mert a DIGÉP valamennyi vegyészeti problémájával foglalkoznia kellett, kezdve az analitikai vizsgálatokkal, a különböző galvanizálási és festési technológiák kidolgozásán át ezek ellenőrzéséig. Számos újítást dolgozott ki. Igen jelentős volt a hegesztési elektródpálcák előállításának kidolgozása, amely létfontosságú volt a Lánchíd újjáépítésénél, amikor is huzamosabb ideig Budapesten tartózkodott. Elmélyülten foglalkozott a korróziós folyamatokkal és a korrózióvédelem problémáival. Nyugdíjazása után is szakmailag aktív maradt. A DIGÉP műszaki tanácsadója lett, dolgozott a Nehézipari Műszaki Egyetem Fizikai-Kémiai Tanszékén, később az Alsózsolcai Épületelemgyárban a betonelemek előállításának fejlesztése foglalkoztatta.

Kiváló adottságai és sokoldalú munkássága révén a legjobb választás volt a megye kémikusainak számára, hogy Ő lett a megalakuló MKE Borsodi Csoport első titkára. Ebben a feltétlenül sokoldalú felkészültséget igénylő társadalmi munkában kiválóan érvényesült a széleskörű szakmai ismeretsége és a megye iparában szerzett sokirányú tapasztalata. Fáradságos szervező munkájának eredménye volt a megalakulás után erőteljesen fellendülő egyesületi élet, amelyhez számos javaslattal járult hozzá. Állandó személyes kapcsolatot tartott fenn a megalakult szakosztályok vezetőivel és tagjaival, majd később hatásos szószólója lett az úgynevezett üzemi csoportok megalakításának.

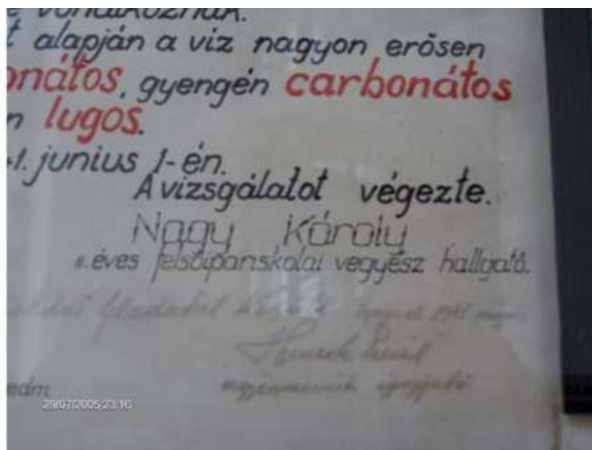
Igen tevékenyen kivette részét a *Borsodi Vegyész Napok* (később: Borsodi Vegyipari Napok) előkészítésében és szervezésében. Ezeken előadásokat is tartott, az 1. BVN alkalmából például a vizes diszperziójú fenoplasztoldat

előállítás és feldolgozása témában. Eredményes egyesületi tevékenysége alapján a megyei vezetőség titkáráként 1965-ben újraválasztották.

Fontos volt az a kezdeményezése, hogy a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége (MTESZ) más tageszleteivel legyenek közös ankétok. Ennek keretében a Magyar Agrártudományi Társasággal 1964-ben szerveződött rendezvény „Folyékony nitrogén-műtrágyázás” címmel és neves előadók (Dr. Fodor Gábor, Dr. Pungor Ernő, Dr. Erdey László, Dr. Szőkefalvi Nagy Zoltán) részvételével. Felismerte, hogy egyre nagyobb lesz a műanyag-technológia szerepe, így az 1965-ben megrendezett II. Borsodi Műanyag Ankét például a PVC granulátummal, metamid öntvényekkel és műanyagragasztókkal foglalkozott.

Az MKE Borsodi Csoport titkáráként 1971. december 12-ig tevékenykedett és utódjának egy jól kiépített, virulens egyesületi étellel, valamint sokoldalú kapcsolatokkal rendelkező megyei csoportot adott át. A továbbiakban a megyei vezetőség tagjaként segítette hatékonyan az Egyesületet.

Kiemelkedő teljesítményét 1968-ban a Magyar Kémikusok Egyesülete a legmagasabb egyesületi díjjal, a *Than Károly Emlékérem* adományozásával ismerte el. 1977-ben megyei MTESZ Emlékérem kitüntetésben részesült. Egy gazdag életutat megszakítva 69 éves korában, 1988-ban hunyt el.

Szegeden az Anna kútnál megtalálható emléktábla

MKE MUNKAHELYI (ÜZEMI) CSOPORTOK TÖRTÉNETE

BorsodChem (BVK) Csoport (*Fekete-Nagyné Török Judit*)

Az MKE BVK Üzemi Csoportja 1962-ben alakult meg és első elnöke Dr. Szántó István volt. Ekkor azonban a BVK-nál dolgozó kémikusoknak már „komoly” megyei egyesületi múltjuk volt, hiszen az 1958-ban létrejött MKE Borsodi Csoport elnökségének négyen is tagjai voltak, amint az kiolvasható Paksy László „Ötven éve alakult meg...” című írásából. A szakosztályok vezetőségében is szerepet vállaltak, így a Kémiai technológiai szakosztálynál Diósi István termelési osztályvezető, Hátori Lajos laboratóriumvezető és Szénási Tibor osztályvezető. Az üzemi csoport megszilárdításában szerepe volt annak, hogy a Borsodi Vegyi Kombinát és a Berentei Vegyiművek 1963-ban egyesült, így a kazincbarcikai vegyészek egy munkahely keretében lehettek az egyesületi élet megvalósítói.

A BVK termelési profiljából adódóan a '60-as években természetes volt, hogy az üzemi csoport tagjai oroszlánrészt vállaltak az I. Nitrogénipari Konferencia megszervezésében, amelyre a 3. Borsodi Vegyipari Napok keretében 1965-ben került sor.

A fejlődés, a haladás melletti elkötelezettségre utal, hogy „*Progresso*” néven indult be 1965-ben a BVK Üzemi Csoport szakmai előadásprogramja. Ez az elnevezés sok éven keresztül megőrződött és az előadássorozat kiemelt eseménye lett a vállalat szakmai, egyben az MKE üzemi csoport egyesületi életének. Az előadásokon mind a kutatás-fejlesztéssel, mind az üzemeltetéssel foglalkozók rendszeresen részt vettek és a vállalat vezetése is figyelemmel kísérte a rendezvényeket. Az 1970-71-es sorozat előadói között (Dr. Gulya Imre, Dr. Boda Gábor, Dr. Hires József, Máriási Béla, Szerencsés Károly, Rédey József, Ádám István, Mosoni János, Mosoni Jánosné, Érsek László, Ollári Istvánné, Pethő Tamás, Szőke Béla, Gál János, Pázmándi Gyula, Kuczmann Ferenc, Bordás Zoltán, Bordás Zoltánné, Gönczy László, Rajszi Aladár...) az akkori ifjú generáció, később a vállalatvezetésben komoly pozíciókat elérő személyiségei is megtalálhatók.

Az egyesületi rendezvények szakmai súlyát jól jellemzi abban az időben, hogy például a Magyar Hidrológiai Társasággal közösen 1973-ban megtartott „*A Borsod megyei ipar környezetvédelmi problémái*” című kétnapos anketon elhangzottak tapasztalatait a BVK PVC-III beruházása szennyvíztisztításának megvalósítása során is felhasználták.

Támogatta az üzemi csoport a vállalatnál 1972-ben elindított Műszaki Könyvnapok rendezvénysorozatot, hasonlóképpen az „*X borsodi vegyipari*

vállalat bemutatkozik Y borsodi vegyipari vállalatnál” programot. Az első ilyen alkalommal a BVK-s csapat látogatott el Sajóbábonyba az ÉMV-hez.

Az üzemi csoport tagjai nagy számban voltak rendszeres előadói a Borsodi Vegyész Napok rendezvényeknek, ugyanígy az MKE Vegyészkonferenciáinak, vagy a Stabinform rendezvénytársaságnak is. Jeles eseménye volt az üzemi csoportnak, hogy a megyei szervezettel közösen 1974-ben, első ízben Miskolcon kívüli helyszínen, Kazincbarcikán rendezték meg a borsodi vegyésznapokat, amelynek a neve ekkor változott Borsodi Vegyipari Napokra.

Az 1980-as években továbbra is a kéthetente megtartott *Progresso* előadások képezték a helyi egyesületi élet gerincét. Kiemelkedő színvonalúnak lett minősítve Nyíri Károly: „Parciális oxidációs reaktor modellezése” című előadása, amelyre egy *Iffúsági Progresso* keretében került sor. Nemzetközi rendezvényen is megjelentek az üzemi csoport tagjai, Rajkai Zsombor 1981-ben Kalusban az 1. KGST PVC Szimpóziumon tartott előadást.

Az 1989-1990-es rendszerváltozási időszakban *Kibontakozás* címmel félévente megjelenő műszaki-gazdasági folyóiratot adtak ki a BVK-nál „fejlesztés-fejlődés-hatékonyság” mottóval. A Mosoni János vezette szerkesztőbizottság célja az innováció, a technológiafejlesztés, a gazdaságossági kérdések jelentőségének bemutatása és megvitatása volt, de egyúttal a műveltség és a szaktudás nagyobb megbecsülését is hivatva volt szolgálni ez a kezdeményezés. Mai szemmel különösen érdekes, hogy a közel 20 évvel ezelőtti folyóiratban „*A napenergia hasznosítás alapvető kérdései*” címmel is jelent meg írás Dr. Gulya Imrétől.

A rendszerváltozás időszaka a BVK MKE Üzemi Csoportját sem kímélte. Az egyesületi programok komolyan vesztek a korábbi lendületükből, sőt volt olyan időszak, amikor az üzemi csoport fennmaradása is kérdéses volt. A BVK átalakult és BorsodChem Rt. néven folytatta, folytatja tevékenységét. Néhány lelkes egyesületi tag kitartásának köszönhetően az évtized közepére ismét éledezni kezdett az üzemi csoport. Felelevenedtek a *Progresso* előadások és egyre több tag vállalt előadástartást hazai MKE és más nemzetközi szakkonferenciákon. A témakörök részben a hagyományos PVC területről szóltak (Fazekas János, Dr. Marossy Kálmán), de erőteljesebben jelentek meg új témakörök is, például környezetvédelmi és biztonságtechnikai kérdésekben (Fekete-Nagyné Török Judit: *Kenőanyagok környezetvédelmi kérdései*, Major Nagyeczda: *Hulladékcsökkentés a PVC vertikumban*).

A 2000-es évek jelentősen változó munkahelyi körülményei az üzemi csoport munkájában is érzékelhető változásokat hoztak. Már nem csak a saját rendezésű eseményekre koncentrálódik a figyelem, hanem felértékelődött a más szervezetekkel közös programszervezés jelentősége. A BC Csoport a Magyar Hidrológiai Társasággal és a MAB Vegyészeti Szakbizottságával talált leginkább közös szakmai érdeklődésű tématerületeket a *Tudomány Napja*, a *Környezetvédelmi Világnap*, a *Víz Világnapja* programok keretében.

2003-2004-ben *BC-MKE Fórum* néven öt rendezvényre került sor. Az előadások fő témaköre a polimerekkel kapcsolatos ismeretek bővítése volt, amelynek során a fiatal korosztály (Leskovics Katalin, Szakács Tibor) bemutatkozása mellett, neves meghívott tudósok (Dr. Pukánszky Béla, Prof. Dr. Iván Béla) is szerepeltek.

A mai szóhasználatnál már MKE munkahelyi csoportnak nevezett szervezet aktív támogatója és résztvevője lett a 2005-ben a vállalatvezetés által kezdeményezett *BC-Szabadegyetem* ismeretterjesztő előadássorozatnak. Két év alatt hét olyan előadó és előadás volt, amelyek kimagasló szellemi élményt nyújtottak a hallgatóságnak. A kémikus témák és előadók: Czippán Katalin „Környezetvédelem-fenntartható fejlődés”; Prof. Dr. Zrínyi Miklós „A 21. század anyagai; intelligens anyagok”; Dr. Láng István akadémikus „A VAHAVA projekt klímaváltozás-hatás-válaszadás”; Prof. Dr. Kálmán Erika „Polimer nanokompozitok előállításának lehetőségei nanocsövek alkalmazásával”.

Szervezéssel (Fekete-Nagyné Török Judit, Seres András) és előadásokkal (Nagy László, Seres András) segítette a csoport az Ásványolaj és Petrolkémiai Szakosztály 2005. és 2008. évi INTERFACES nemzetközi rendezvényeit.

A munkahelyi csoport nem csak egyik meghatározó részese a megyei MKE szervezet tevékenységének, de tagjai tisztségviselés vállalásokon keresztül vették és veszik ki a részüket ma is a Területi Szervezet munkájából. Dr. Szántó István 1963-1971, Bordás Zoltán 1995-2003 között megyei elnök volt, Klement Tibor, Máthé Dénesné és Tóthné Gaál Hella megyei titkár, különböző időszakokban. Utóbbi jelenleg is betölti ezt a tisztséget. Az elmúlt 50 év megyei elnökségében tagként tevékenykedtek: Dr. Érsek Lászlóné, Körtvélyes István, Török Jenőné, Dr. Enyedi Béla, Dr. Kiss A. Sándor, Tóth Pál, Töreki Ernő. A jelenlegi megyei vezetőség tagja Bordás Zoltán, Fekete-Nagyné Török Judit és Tóthné Gaál Hella.

Az MKE Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának tagja Tóthné Gaál Hella. Fekete-Nagyné Török Judit az MKE Környezetvédelmi Szakosztály vezetőségének tagja 1999-től. Szentmiklóssy László az MKE Intézőbizottság felkérésére 2007-től elvállalta az Egyesület képviselőt az Európai Vegyész-mérnökök Szövetsége (EFCE) Oktatási Munkabizottságában.

A BC Munkahelyi Csoport létszáma 2008. év végén 42 fő. A csoport elnöke Fekete-Nagyné Török Judit, titkár Tóthné Gaál Hella, tagok Kupai József, Dr. Leskovics katalin és Vörös Tamás.

ÉMV Csoport (Dr. Szita István)

Az 1960-as évek első felében az Észak-magyarországi Vegyiműveknél is megszerveződött a helyi kémikusok üzemi csoportja. Ez egybevágott az MKE Borsodi Csoport vezetősége elképzeléseivel, másrészt az iparvállalatokhoz került fiatal kémikusok szakmai kommunikációs igényeit elégítette ki. Nagy lendületet adott az egyesületi élet szervezésének az a tény, hogy a politikai és a szakmai elit az MKE-ben tevékenykedő szakembereket is bevonta abba a nagy várakozással és érdeklődéssel kísért munkába (vitába), amely „*A borsodi vegyipar 20 éves távlati fejlesztése*” címet viselte. Az üzemi csoport által szervezett fórumokon a tagok nagy aktivitással és megalapozott szakmai ismeretekkel vitatták meg elsősorban az ÉMV-t érintő elképzeléseket, amelynek főbb témakörei a következők voltak:

- foszgén és foszgén bázisú termékek
- gyógyszer intermedierek
- növényvédőszer hatóanyagok
- növényvédőszerek fejlesztése

A politikai helyzet puhulásának időszakában az 1950-es évek végén az 1960-as évek elején került sor az ÉMV-nél az igazi termelési szerkezet váltásra, amikor a speciális (hadiipari célú) termékek gyártása mellett, amely csökkenő tendenciát mutatott, a főhangsúly a békés profil a gyógyszer-intermedierek, növényvédőszer, műanyagok, rétegelt lemez, poliuretán lágyhab, formaldehid és különböző présporok fejlesztésére, valamint gyártására helyeződött át.

A békés profilra történő áttérés abból a szempontból is jelentőséggel bírt, hogy az egyetemről abban az időben kikerülő mérnökök számára lehetőség adódott a művelni kívánt szakterület megválasztására, természetesen a vállalat elvárásainak megfelelően.

Az ÉMV-nél szinte automatikussá vált, hogy a vállalathoz újonnan belépő vegyészek, vegyészmérnökök az MKE üzemi csoport tagjai legyenek. Így éveken keresztül 30-40 fő tagja volt a csoportnak és évente 8-10 előadás megtartására került sor a fentebb említett témakörökben. A csoport munkáját színesítették a meghívott szaktekintélyek, például Fodor Gábor akadémikus, valamint a vállalattal kapcsolatban lévő egyetemi tanszékek, ipari kutatóintézetek munkatársainak előadásai, sőt olyan vegyipari-gépészmérnökök előadásai is, akik egyébként az üzemi csoport aktív tagjai voltak.

Sikeres rendezvénysorozat volt a borsodi vegyipari vállalatok (BVK, ÉMV, TVK) egymásnál történő bemutatkozása. Ezek révén a tagság ismeretei bővültek a szomszédságban lévő vállalatokról, egyben tartós szakmai és baráti kapcsolatok is kialakultak.

1976-ban a Nehézipari Minisztérium, a Szakszervezetek Országos Tanácsa és a Magyar Kémikusok Egyesülete által meghirdetett anyagtakarékossági pályázaton az ÉMV üzemi csoportból szervezett csapat pályadíjat nyert.

Az MKE Borsodi Csoport vezetősége számára több cikluson keresztül adott elnököket és titkárt a sajjóbabonyi kémikus közösség és természetesen aktívak voltak az úgynevezett megyei nagyrendezvények, mint a Borsodi Vegyipari Nap, a MTESZ Műszaki Hét, vagy az Országos Diákvegyész Napok szervezésében, amelyeket előadások tartásával, a diákvegyész konferencián pedig zsűritagok delegálásával segítettek.

Kétségtelen, hogy az üzemi csoport munkáját katalizálta az a tény, hogy a csoport elnöke a vállalat főmérnöke volt és az MKE rendezvényeken felmerült észrevételek és javaslatok eljutottak a vállalat felső vezetéséhez, sőt az arra érdemeseket figyelembe vették a vállalati tervek készítésénél.

TVK Csoport (*Holu Árpád*)

A Tiszai Vegyi Kombinátnál (TVK) dolgozó vegyész és más műszaki-gazdasági szakemberek 1964. március 5-én alapították meg az MKE helyi szervezetét. Az üzemi csoport első elnöke Dr. Alaitner István, a titkár Ivánfi Jenő lett. A taglétszám néhány év alatt 100-120 főre növekedett az egyre újabb beruházások révén létrejött üzemek szakember igénye következtében és ezen a szinten állandósult egészen az 1980-as évek végéig.

Nem csak a TVK üzemek száma gyarapodott. Létrejött például a Tiszai Kőolajipari Vállalat (TIFO), amelynek szakemberei szintén bekapcsolódtak az üzemi csoport munkájába. Ezért 1975-től kezdődően már városi MKE csoportként működött a szervezet. A helyi kémikus szervezet fő célja és munkájának meghatározója a műszaki ismeretterjesztés mellett a sokirányú termelési-fejlesztési lehetőségek rendszeres ismertetése volt, ahol aktív vitafórum során beosztástól mentes véleménynyilvánításra adódott alkalom a fiatal műszakiak számára is. Meggyőződéssel állítható, hogy az 1970-es években, a térségben megvalósult vegyi- és olajipari beruházások magas műszaki színvonalában, valamint kiemelkedően hatékony üzemeltetésében az MKE és a többi MTESZ tagegyesület aktív, vitaképes, nyitott egyesületi munkája is szerepet játszott.

Ezeket a célokat elsősorban a helyi előadások szolgálták, amelyekből a csoport fénykorában, a hetvenes-nyolcvanas években az évi 8-10 rendezvény megszervezése sem okozott nehézséget. Ehhez nagyban hozzájárult az ipari háttér széles spektruma: a TVK-nál a kombinát jelleg festékgyártást, műtrágyagyártást, olefin termékek előállítását, műanyag alapanyaggyártást és

-feldolgozást jelentett, a TIFO az olajipart (olajfinomítás, üzemanyag adalékgyártás) képviselte, nem beszélve az olyan kifejezetten vegyészeket igénylő kiszolgáló létesítményekről, mint a vízkezelés és a laboratóriumok. Ebből adódóan nagy létszámú és változatos szakmai érdeklődésű kémikus közösség hozta létre és segítette az egyesületi tevékenységet.

A rendszerváltásnak jelentős hatása volt mindkét vállalat működésére és termelési portfóliójára, amely nem hagyta érintetlenül a szakember összetétel alakulását sem. Megszűnt a TIFO-nál az olajfinomítás, a TVK-nál a műtrágyagyártás, továbbá külföldi tulajdonba és/vagy kiszervezésre kerültek egyes gyáregységek, mint például a TVK-nál a festékgyártás, valamint a műanyagfeldolgozás.

Az 1980-as évek közepéig a csoport taglétszáma 100-120 fő körül mozgott, majd a megváltozott viszonyok hatására mintegy harmadára lecsökkent. Az egyesületi tevékenység lehetőségei is megváltoztak. Az üzemi csoport vezetése azonban nem csak érzékelte és elszenvetde a változásokat, hanem a „nehéz idők” alatt is gondoskodott arról, hogy a közérdekű témákat napirenden tartva, kompetens előadókat felkérve életben tartsa az egyesületi tevékenységet.

Az alacsonyabb taglétszám és a vállalati háttér beszűkült termelési portfóliója miatt a munkahelyi csoport tevékenységének szervezése és részben a tartalma is változott: kevesebb alkalomra, negyedéves gyakoriságú úgynevezett szakmai napokra koncentrálódnak a helyi előadások, amelyekből azonban alkalmanként több is elhangzik. Továbbra is érvényes, hogy ezek az alkalmak a pályakezdő és fiatal kollégák számára nem csak az ismeretbővítést jelentik, hanem kiváló edzőpálya a még kevesebb rutinnal rendelkező előadást vállalók számára. Ez is egy vonzerő az egyesületi tag számára. Felértékelődött az egyéni előadás vállalások, mint egyesületi munka szerepe a nem helyi szakmai rendezvényeken és például a cikkírás a kémikus újságok számára. A csoport tagjai mindig aktív részt vállaltak és vállalnak ma is az MKE megyei szervezetének tevékenységében, a *Borsodi Vegyipari Nap* rendezvények megszervezésében, előadások tartásában.

A társ munkahelyi csoportokkal (BorsodChem Csoport, Miskolci Egyetem Csoport) történő együttműködés tartalma változhatott az elmúlt évek folyamán - a munkaadóknál bekövetkezett jelentős változások hatására - de egyesületi szinten az együttműködési készség, a közös programok keresésének igénye továbbra is megmaradt.

A csoport tagjai részt vesznek az MKE országos vezetés munkájában. Kovács Attila 2007-től MKE főtitkár, emellett MKE B-A-Z megyei elnök. Szabóné Szarvas Ildikó az MKE Felügyelő Bizottság tagja, Olvasó Árpád az Ásványolaj és Petrolkémiai Szakosztály elnöke, Holu Árpád ugyanennek a szakosztálynak a titkára, Dr. Nagy Gábor pedig a szakosztály vezetőségének tagja. A korábbi időszakból ki kell emelni, hogy Sebestyén László az Ásványolaj és Petrolkémiai Szakosztály vezetésében, Domenik István és Dr. Orbán Sylvia a Műanyagipari

Szakosztály vezetésében tevékenykedtek. Ebbéli tevékenységükben az MKE Titkárság központi konferencia rendezéseit is segítették, illetve segítik, külön is említve az INTERFACES olaj- és petrokémiai szakkonferenciákat.

Szemelvények a csoport tevékenységéből

1960-as évek

Elsősorban a működő üzemek problémái: a lakk- és festékipari kutatás/fejlesztés, a nitrogén-műtrágyagyár üzembe helyezése, majd a gyár bővítése/intenzifikálása, és a vállalat szervezési feladatok foglalkoztatták az akkori tagságot. Az évtized végén már egyre inkább előtérbe kerültek a további fejlesztési lehetőségek (olefin- és polietilén gyártás, műanyagfeldolgozás). Ezt bizonyítja, hogy 1969-ben *Tiszaszederkényi* (ma: Tiszaújváros) *regionális fejlesztési ankétot*, Miskolcon 3 napos polietilén kollokviumot rendeztek.

1970-es évek

1970-ben az előadások az alábbi skálát ölelték fel: műanyaggyártás és feldolgozás, számítógépes termelésirányítás, korszerű műtrágyák, lakk- és festékipari termékek, munkapszichológia és munkaszociológia. Előadók: Kovács Miklós, Csillag László, Bártfai Kornél, dr. Pecznik János, dr. Király József, Ivánfi Jenő, Balázs Lajos, Hegedűs Zsolt, dr. Alaitner István.

1971-ben a kutatás gazdasági kérdéseivel, az olefinprogram megvalósításának feladataival, a polietilén gyár üzembe helyezésével, a folyékony és zagy műtrágyák alkalmazásával foglalkoztak. Előadást tartottak: Balassa János, Hegedűs Zsolt, Ivánfi Jenő, Szénási Tibor, Blahut János, dr. Temesszentandrás Guidó.

1974. szeptember 27-én Nitrogénipari ankétot tartottak a Tiszai Vegyi Kombinátban, a Magyar Szovjet Tudományos együttműködési megállapodás aláírásának 25. évfordulója alkalmából. Szénási Tibor a TVK műszaki igazgatóhelyettese a Magyar Szovjet Vegyipari kapcsolatokról, Olevszkij professzor a GIAP tudományos igazgatója a műtrágyagyártás és a salétromsavgyártás technológiai kérdéseiről, dr. Alaitner István (TVK) és Mosonyi János (BVK) gyárvezetők a földgázbontás, ill. az ammónia szintézis optimalizálásáról tartottak előadást.

1975-ben helyezték üzembe a TVK Olefingyárát, ezzel egy teljesen új iparág – a petrokémia – vetette meg a lábát a térségben, biztosított fejlesztési alapot a további fejlődéshez és témát a kémikus rendezvényekhez. Az 1975-ös 10 előadás közül kettő különösen figyelemre méltó: „A TIFO beruházás jelenlegi helyzete” (előadó: Sörös István) és „A TVK Olefingyára üzembe helyezésének tapasztalatai” (előadó: Szénási Tibor).

A Miskolchoz képest „vidékinek” számító csoportok szerepének hangsúlyozását, tevékenységük elismerését jelentette a Borsodi Vegyipari Napok esemény iparvállalati közelségben történő megrendezése. Leninvárosban (ma: Tiszaújváros) 1979-ben került erre sor. A főtéma a hatékonyság volt és a helyi csoport öt előadással képviseltette magát. Egy részlet a csoport 1976-1980. június 30. közötti tevékenységéről szóló beszámolóból: *„A leninvárosi csoport munkájának jelentős sajátossága volt, hogy elsősorban a TVK és a TIFO műszaki dolgozói alkották tagságát. Ez a szervezeti forma igen hasznosnak bizonyult, és jelentős mértékben segítette a Leninvárosba települő új kőolajfeldolgozó ipar műszaki dolgozóit abban, hogy bekapcsolódjanak a város műszaki- természettudományos közéleti tevékenységébe. Az MKE csoport szervezett keretein folyó munka hozzájárult a két vállalat tevékenységének összehangolódásához”.*

1980-tól a rendszerváltásig

Az évtized első felében még igen aktív tevékenység az évtized végére fokozatosan visszaesett, amelyben többek között a bázisvállalat életében beinduló változások is szerepet játszottak.

1990-es évek

A rendszerváltást követő elhúzódó gazdasági válság Borsod megye nehézipari vállalatait rendkívül súlyosan érintette. Egész iparágak (szénbányászat, fémkohászat) szűntek meg, vagy épültek le drasztikusan. Egyre nehezebb helyzetbe kerültek a vegyipari vállalatok is, és ez óhatatlanul begyűrűzött az egyesületi életbe. A TVK termelési struktúrájának kezdődő átalakulása (kezdődő kiszervezések) korábbi igen aktív tagok TVK-tól és számos esetben az MKE-ből történő kilépéséhez vezettek. Ebben az időszakban váltak ki TIFO-s kollégák a városinak nevezett csoportból, így ismét TVK üzemi csoportként folytatódott a tevékenység.

Az 1990-ben megválasztott új vezetőség az egyesületi élet újraszervezését, a tagdíjfizetés rendbetételét és egy működőképes taglétszám kialakítást tűzött ki célul. Két év alatt öt helyi előadás valósult meg (Környezetvédelem a TVK-nál; A BASF Biztonságtechnikája; A hazai kőolaj feldolgozás legújabb fejlesztési eredményei; Gázolaj pirolízis az Olefingyárban; A TVK fejlesztési elképzelései) és az 1991-es miskolci minőségbiztosítási anketon is nagyszámú (30 fő) érdeklődővel, valamint Szrogh Károlyné révén előadóval képviseltette magát a csoport.

1992-ben az MKE megyei vezetése „Válságkezelési program a borsodi vegyiparban” címmel tanulmányt készített a műtrágyagyártás, a növényvédőszer-gyártás és a műanyagfeldolgozás rendszerváltás utáni hanyatlásának okairól és a válságból kivezető út különféle megoldásairól. A program kidolgozásában a TVK csoport részéről Gyovai József, Bajusz Attila és Hámori István vettek részt tevékenyen. Az elkészült program az MKE országos vezetésének támogatásával minisztériumi szintig jutott el, sőt a javasolt intézkedések egy része a különböző kormányprogramokban is helyet kapott.

1992. végére 36 fős fizető tagsággal sikerült stabilizálni a taglétszámot. 1993-tól sikerült megszervezni a tagsági díjnak a fizetésből történő levonását a TVK-nál, amely mentesítette a tagokat az egyéni ügyintézésről, másrészt a helyi vezetőség azóta teljes rálátással rendelkezik az ilyen módon történő tagdíjfizetést vállalók tagsági státuszáról. A taglétszám 1995-re szerény mértékben, de növekedett 43 főre. A csoport elnöke, Gyovai József 1994. év közepétől több mint fél évtizeden keresztül részt vett a Magyar Kémikusok Lapja szerkesztőbizottságának munkájában. A programszervezések közül kiemelhető az 1986-ban és a 2000-ben megtartott műanyag fórum, amelyeken az ország különböző részeiből 80-90 fő szakember vett részt rendezvényként.

Az ezredforduló után

Az új vezetés a régi hagyományok folytatását, a taglétszám további növelését, évi három helyi rendezvény megszervezését és a külső kapcsolatok ápolását tűzte ki célul. A taglétszámot az évek során sikerült 70-80 fős szintre növelni. A helyi előadásokon egyre több lehetőséget kaptak fiatal tagjaink, elsősorban a termék- és technológiafejlesztés területéről, de több esetben külső előadókat is hívtunk a Miskolci Egyetemről, a Debreceni Egyetemről, a környezetvédelmi szaktárcától, a MOL-tól, illetve más cégektől. Ebből az időszakból két helyi program érdemel kiemelés:

2005. április 13-án a TVK Szakmai Nap keretében a vállalat életében második nagyleptékű Petrolkémiai Fejlesztési Projekt révén 2004-ben üzembe helyezett (Olefin-2, HDPE-2, KLP), illetve a szintén új beruházású TVK Erőműről hangzottak el színvonalas előadások. A rendezvényen több mint hetvenen, az előadásokat követő gyárlátogatáson is közel negyvenen vettek részt. Hasonlóan nagy érdeklődést (54 fő) vonzott 2005-ben „Az új polimer laboratóriumi mérések a TVK-nál” című másik Szakmai Nap a TESTOR céggel történt közös rendezésben.

Publicitás, publikációk

Tagjaink az elmúlt 40 év alatt számos szakmai cikket jelentettek meg, nem csak a Magyar Kémikusok Lapjában (MKL), hanem más szaklapokban is. Utóbbi években a MOL Szakmai Tudományos Közleményekben is rendszeresen megjelennek a TVK-s kollégák szerzeményei. Az 1997. júniusi MKL TVK célszámként jelent meg 7 db, TVK-s szerzők tollából származó cikkel.

Az Egyesületi hírek rendszeresen megjelennek a „TVK PANORÁMA” nevet viselő TVK ujságban, ahol az utóbbi években gyakorlatilag minden fontosabb, bennünket is érintő MKE-rendezvényről fényképes beszámoló jelent meg. A rendezvényeken készült fotókat, rövid beszámolókat alkalmanként az Egyesület honlapján is megjelentetjük, illetve minden esetben publikáljuk a TVK belső szervertől az előadások anyagával együtt, hogy azon tagjaink és kollégák is láthassák, akik nem tudtak részt venni az adott rendezvényen.

DIGÉP-LKM Csoport (Dr. Paksy László)

A DIGÉP-LKM Üzemi Csoport 1976. április 27-én alakult meg. Amíg a három nagy borsodi vegyipari üzem kémikus csoportjainál elsősorban vegyipari fejlesztési kérdésekkel foglalkoztak az előadások, addig a kohászat és a gépgyártás területén dolgozó vegyészek elsősorban analitikai kémiai, vagy a gyártástechnológia egy részterülete által feladott, főleg korróziós problémákon dolgoztak. A munka szervesen kapcsolódott a gyártás teljes vertikumához és a minőségellenőrzésnek a gyártási folyamatba történő szerves beépítésével (TQM) a feladatok teljesítésében segítséget jelentett ezeket a kérdéseket megvitatni, a tapasztalatokat átadni-átvenni. A megalakulás körüli időkből a csoport tevékenységének középpontjában az akkor épített, majd üzembelelő és új kohászati technológiákat alkalmazó Kombinált Acélmű adta feladatok megbeszélése állt. Ebben a munkában a Nehézipari Műszaki Egyetemen oktató egyesületi tagjaink is részt vettek. Így például 1977. május 17-én az Analitikai Szakosztállyal közösen rendezett kerekasztal konferencián Dr. Vorsatz Brúnó egyetemi tanár vezetésével és csepeli kollégák részvételével a szén meghatározás problémái voltak napirenden. Jelentősen fejlődött a DIGÉP Vegyészeti Osztály műszeres analitikai felszereltsége, amelyet az értékes korrózióvédelmi munkáikkal együtt tekintettünk meg.

Jacsó József, az LKM Vegyészeti Osztály vezetője és a DIGÉP-LKM üzemi csoport első elnöke, aki erőteljesen támogatta és serkentette a csoport tevékenységét 1980-ban sajnos eltávozott. Az új elnök Dr. Tóth Józsefné a DIGÉP Vegyészeti Osztály vezetője, az új titkár pedig Nádkúti Tivadar az LKM Kombinált Acélmű laboratóriumának vezetője lett. Az 1980-as években a csoport évi 1-1 rendezvényt tartott felváltva a DIGÉP-ben és az LKM-ben. A tagság létszáma 15-20 fő volt és a Nehézipari Műszaki Egyetemen oktató kémikus tagok is rendszeres résztvevői voltak a rendezvényeknek. Az évtized második felében csökkent a tagság aktivitása ezért a csoport 1988. szeptember 15-i ülését újjáalakulásnak lehetett tekinteni. Ezen az ülésen Dr. Berecz Endre az MKE Borsodi csoport elnöke is részt vett és számos tanáccsal adott útmutatást a megújuló tevékenységhez. Ebben az időben szerveződött meg a MTESZ LKM üzemi csoportja „Oktaéder” Tudományos Egyesülés néven, amelynek alakuló ülése 1987. szeptember 3-án volt. A DIGÉP-LKM MKE Üzemi Csoport tevékenysége be lett vonva ennek a szervezetnek a munkájába.

A rendszerváltással megkezdődött változások hatására a taglétszám némileg csökkent, 1990-ben 14 fő volt, de tagjaink részt vettek a *Magyarregula*, *MicroCAD*, *Innovációs Hetek* rendezvényeken és rendszeresen szerepeltek előadásokkal a *Magyar Spektrokémiai Vándorgyűléseken*. Utóbbin az optikai emissziós spektrometria, a röntgenfluoreszcensz elemzés, az automatikus szén, kén, oxigén,

nitrogén elemzés területeken, valamint a nemzetközi analitikai körvizsgálatokon elért eredményeiket ismertették.

Az LKM-ből lett DIMAG és a DIGÉP vállalatok az 1990-es évek elején több kisebb vállalkozásra bomlottak szét és ennek kapcsán a csoport tagjai más munkakörbe kerültek, vagy nyugdíjba mentek. Az Okaéder Tudományos Egyesülés is megszűnt és ezzel a DIGÉP-LKM kémikus üzemi csoport tevékenysége befejeződött.

Miskolci Egyetem Csoport (*Dr. Lengyel Attila*)

A borsodi vegyipari vállalatok MKE üzemi csoportjai után a Nehézipari Műszaki Egyetemen (ma: Miskolci Egyetem) is kialakították a kapcsolatot az MKE Borsodi Csoport és elsősorban egyetemi hallgatók oktatását segítő, a Vegyipari Gépek Tanszéke között. A „Mi Egyetemünk” újság híradása szerint 1973. május 9-én a Nehézipari Műszaki Egyetem (NME) Vegyipari Gépek Tanszékének vezetője Dr. Fejes Gábor, az MKE Borsodi Csoport részéről Dr. Paksy László, a

Szilikátipari Tudományos Egyesület (SzTE) Borsodi Csoportja részéről Török Imre, az NME KISZ Bizottság nevében Kállai Károly hallgató írta alá az együttműködést. A sajátos együttműködés értelmében mind az MKE-nek, mind az SzTE-nek harmadévtől kezdődően tagjai lehettek a vegyipari-gépész hallgatók. A szervezetbe belépő hallgatókat teljes jogú tagoknak tekintették és biztosították számukra a rendszeres szakmai tájékoztatást, a helyi rendezvényeken, a belföldi szakmai kirándulásokon és konferenciákon való részvételt. Pályázatokat írtak ki a hallgatók gyakorlati, ipari problémák megoldásába való bekapcsolására. Mindkét intézmény jelentős pénzüsszeget ajánlott fel az ipari és diplomatervező pályázatok nyerteseinek. A KISZ tagok vállalták, hogy segítik az MKE és az SzTE rendezvényeinek lebonyolítását.

Az 1973. évi megállapodást megelőzően, már 1970-től működött az egyetemi MKE csoport (elnöke Dr. Lorencz Sándor, a titkár Dr. Nagy Lajos volt), amely szélesebb körben teremtett lehetőséget az egyetem oktatói, hallgatói és az ipari szakemberek közötti szakmai, sok esetben baráti kapcsolatok kialakításához. 1976-tól a Borsodi Vegyész Napok rendezvényeinek egy része is a Nehézipari Műszaki Egyetemen került megrendezésre. Már akkor igény fogalmazódott meg a Miskolcon dolgozó kémikusok, vagy kémiával foglalkozó szakemberek integrációjára a miskolci egyetemi szervezetben.

2003-ban újraalakult az MKE Miskolci Egyetem Csoport Dr. Lengyel Attila vezetésével (titkár: Mogyoródy Ferenc, vezetőségi tagok: Dr. Joó Gyula, Dr. Török Tamás, Magyar Anita). A csoport fő célkitűzése a Gépészmérnöki Karon már meglévő vegyigépész képzés mellett, a vegyipari technológiai szakirány beindításának

kezdemenyezése és támogatása a Műszaki Anyagtudományi Karon. Az MKE csoport jelentősen kihasználta a vállalatoknál, elsősorban a BorsodChemnél és a TVK-nál dolgozó MKE tagok révén a természetes szakmai kapcsolatokat a tantervek kialakításában. A két borsodi nagyvállalat vezetője Kovács F. László, illetve Olvasó Árpád vezérigazgatók egyetértő támogatását elnyerve a tantárgyak körének, valamint a tantárgyprogramok szakmai elemeinek meghatározásához a Műszaki Anyagtudományi Kar dékánja, Dr. Kaptay György közel ötven vállalati szakembert kért fel a tanterv kialakításában való közreműködésre. A Dr. Lengyel Attila vezetésével és a BorsodChem-nél dolgozó Dr. Tóth András aktív közreműködésével kialakított oktatási program sikeresen integrálta a Vegyipari Gépek Tanszéken folyó és a Kémiai Intézetben művelt tudományterületek oktatását, valamint a vállalatoknál dolgozó kollégák bevonását az oktatási programok kialakításába, illetve a tárgyak konkrét oktatásába. Jelenleg Dr. Ábrahám József és Dr. Gál Tivadar egy-egy tantárgy jegyzője és előadója és a 2008. év végéig megalapítandó BorsodChem, valamint TVK Tanszék vezetője.

Az ME Csoport másik célkitűzése a szervezeti élet fellendítése úgy, hogy a nem egyetemi vegyész kollégákat is bevonja a csoport tevékenységébe. Ennek eredményeként az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségnek a Magyar Kémikusok Egyesületébe belépő munkatársai is az egyetemi csoport tagjai lettek. Az MKE, elsősorban tagságfejlesztési célból rendszeresen támogatja az egyetemi hallgatókat, ami a színvonalas diplomaterv dolgozatok és a sikeres tudományos diákköri munkák MKE Nívódíjjal való elismerés és pénzjutalom adományozásában nyilvánul meg. A díjakat a 2008. évtől kezdődően az Egyetem március 15-i ünnepségének keretében az MKE elnöke adja át.

2007-ben a csoport elindította a Vegyész Klubot, amelynek programjában a vegyipar és a vegyészet kiemelkedően sikeres szereplőit hívja meg, illetve kiemelten érdekes témák kötetlen megvitatására kerül sor. A Klub vezetője Dr. Siménfalvi Zoltán.

Az ME Csoport jelenlegi vezetősége, Dr. Lengyel Attila elnök, Dr. Bánhidi Olivér titkár, Mogyoródy Ferenc, Muránszky Gézáné és Dr. Siménfalvi Zoltán tagok, fontos feladatának tekinti továbbra is az egyetemnek, mint integráló erőnek a fenntartását, a vállalatok és az egyetem közötti szakmai és oktatási kapcsolatok fejlődését, de leginkább az egyetemen folyó vegyipari jellegű oktatási rendszerek ipari igényeknek történő optimális megfeleltetését. Ennek érdekében vesz részt a csoport szakmai konferenciák szervezésében, de különösen fontosnak tartja a beiskolázás támogatását többek között azzal, hogy tevékeny szervezője a borsodi helyszínű Országos Diákvegyész Napok, valamint az Irinyi János Országos Középiskolai Kémiai Verseny döntője rendezvényeknek.

DOKUMENTUMTÖREDÉKEK

Meghívó

a Magyar Kémikusok Egyesülete Borsod megyei Csoportjának
1958. június 19-én 17.30 órakor a Városi Tanács dísztermében tartandó

alakuló ülésére

Tárgysorozat: _____

1. Megnyitó. **Lőrincz Andor**, egyesületi főtitkár-helyettes
2. **A Magyar Kémikusok Egyesületének 50 éves működése** címmel előadást tart: **Preislich Miklós**, Vegyiművet Tervező Vállalat főmérnöke
3. **A helyi csoport munkájának terveze és megvitatása.** Vítaberetesi tart: **Nagy Károly**, Könnyűgépgyár laboratóriumvezető
4. Vezetőségválasztás

Felkérjük t. Címet, hogy hozzászólásával, szakmai problémáinak, érdeklődési körének ismertetésével segítse elő a megalakítandó csoport munkásságát.

**Magyar Kémikusok Egyesületének
Előkészítő Bizottsága**

A Borsodi Vegyi Kombinát az 1950-es évek végén

MEGHÍVÓ

A MAGYAR KÉMIKUSOK EGYESÜLETE BORSODI CSOPORTJA
SZERVEKÉMIAI SZAKOSZTÁLYA RENDEZÉSÉBEN 1959. JANUÁR
20-ÁN BÉLÚTÁN (B. ÓRAKOR A MISKOLCI NEMZETPARKI
MŰSZAKI EGYSÉG ELŐADÓTEREMÉBEN)

Az elméleti szervekémia mai állása

CÍMMEL ELŐADÁST TART

ELŐADÓ: *Dr. Fodor György*, KÉTSZERES KOSSUTH-DÍJAS
AKADÉMIKUS, A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
STEREO-KÉMIAI OSZTÁLYÁNAK VEZETŐJE

AZ ELŐADÁSRA T. KARTÁRSÁG MEGHÍVJUK

*M. K. E. Borsodi Csoportja
Szervekémiai Szakosztály*

MEGHÍVÓ

A Magyar Kémikusok Egyesülete Borsodi Csoportja

Analitikai Szakosztály

1959. április hó 27-én 10 órakor a TIT Erkel-szigeti Klub előadótermében
Széchenyi úti 16. sz. emeleten

Az ion és redoxieserelők különös tekintettel analitikai, kémiai alkalmazásukra

CÍMMEL ELŐADÁST TART

ELŐADÓ: *Dr. Bagócs János*, innovatív eljárási vezetői docens

Az előadásra t. Kartárság meghívjuk

M. K. E. BORSODI CSOPORTJA
ANALITIKAI SZAKOSZTÁLY

MEGHÍVÓ

A Magyar Kémikusok Egyesülete Borsodi Csoportja
Szervekémiai Szakosztály

1959. május 15-én 18 órai kezdettel a Villamosenergetikai Technika
Jóhász utca nagptermében (Miskolc, Malomvási út 7.)

RÁDIÓAKTIV IZOTOPOK ALKALMAZÁSA A SZERVEKÉMIAI KUTATÁSBAN

CÍMMEL ELŐADÁST TART

ELŐADÓ:

ÖTVÖS LÁSZLÓ

kedvezményezett, a Magyar Tudományos Akadémia
Kísérleti Fizika-Kémiai Kutató Intézet
Szeged, Dózsa utca

Az előadásra t. Kartárság meghívjuk

M. K. E. BORSODI CSOPORTJA
SZERVEKÉMIAI SZAKOSZTÁLY

MEGHÍVÓ

A Magyar Kémikusok Egyesülete Borsodi Csoportja

1959. június 7-én 10 órakor a Lenin Költészeti Művek Miskolci Kihelyében
(Dózsa utca 14. sz. épületben tart a

MOSZKVAI VIII. MENDELEJEV VEGYÉSZKONGRESSZUSRÓL

Rövidítéses kiadványban

A kiadványt *Dr. BOGÁCS JÁNOS* tanácslevezető docens

és *SZÁNTÓ ANDRÁS*, a M. K. E. tagjelöltje készítette,
melyre t. Kartárság meghívjuk. — Érdeklődést nyitva várunk.

M. K. E. BORSODI CSOPORTJA

Meghívó

A Magyar Kémikusok Egyesületének Borsodi Csoportja
1959. december 15-én kedden délután 16 órai kezdettel
a MTESZ Klubban Miskolc, Széchenyi u. 105. sz. alatt

A kémia története Magyarországon

címmel a középiskolai tanárok tagjainak szakmai továbbképzés céljából előadást tart

Előadó: Dr. SZÓKEFALVI NAGY ZOLTÁN
tanszékvezető docens

Az előadás után kb. 18 órakor kórtelen formában
ismerkedési klubestet tartunk, melyre t. Kartársat
szeretettel meghívjuk

Érdeklődőket szívesen látunk

M. K. E. Borsodi Csoport Vezetősége

M E G H Í V Ó

A Magyar Kémikusok Egyesülete Borsodi Csoportjának Analitikai Szakosztálya
meghívja Kartársat az első felév

előadásaira

Az előadások helye a MTESZ Klub (Miskolc, Széchenyi-u. 105.) Az előadások kezdete 17 óra

1960. I. 28. Jacsó József okl. kohómérnök, L. K. M. vegyészeti o. v.

a) „Próbavétel és előkészítés a kohászati alapanyagoknál és termékeknél”

Fóris Károly ÉMVE lab. vezető

b) „Próbavétel és előkészítés szerves alapanyagoknál és termékeknél”

1960. II. 18. Csont Miklós okl. vegyész L. K. M.

„Karbon és lén meghatározás kérdései”

1960. III. 10. Vasas Ferenc vegyész, L. K. M. lab. vezető

„Szilícium és foszformeghatározás kérdései”

1960. III. 31. Jacsó József okl. kohómérnök, L. K. M. lab. vezető

„Mangánmeghatározás kérdései”

1960. IV. 21. Nagy Károly lab. vezető

„Fémek és ötvözelemek meghatározásának kérdései”

a) „Fémek meghatározásának kérdései”

Juhász István lab. vezető

b) „Ötvöző elemek meghatározásának kérdései”

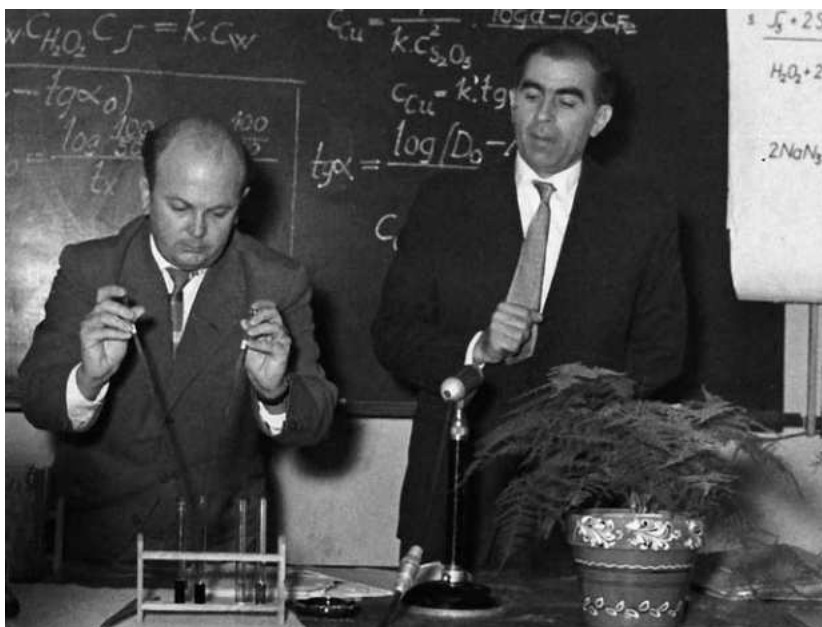
d. V. 26. Borsodi kémikus ankét, egész napos.

Az előadások időtartama 30–40 perc, melyet a megjelentek kórtelen klubdélután formájában
vitatnak meg.

PAKSY LÁSZLÓ
M. K. E. Analitikai Szakosztály titkár

1. BVN (1960) Dr. Blaskó György az MKE Borsodi Csoport elnöke (középen)

1. BVN (1960) Dr. Nagy Lajos adjunktus és Dr. Bognár János professzor

MEGHÍVÓ

A Magyar Kémikusok Egyesülete Borsod megyei Csoportjának rendezésében
1962. november hó 9-én fél 6 órai kezdettel
Miskolc, Széchenyi u. 105. sz. alatti MTESZ székházban

Dr. GERENDÁS MIHÁLY

Kossuth-díjas biokémikus

A VÉRALVADÁS BIOKÉMIÁJA

címmel tart vetítettképes előadást

Vázlat:

A vérzéscsillapodás és a véralvadás kapcsolata. — A véralvadás folyamatában szerepet játszó alvadási tényezők. — Az alvadási tényezők vizsgálata, coagulogramm készítés. — A coagulogramm szerepe az alvadási zavarok felismerésében és gyógykezelésében. — Az alvadási tényezők biokémiai tulajdonságai, izolálási eljárások.

Az előadás után tagjainak kérésére
a kémikus csoport keretében megalakítjuk a

BIOKÉMIAI SZAKOSZTÁLYT

Az alakuló ülés alkalmából

Dr. SZŐKE JÓZSEF tudományos kutató.

(Központi Fizikai Kutató Intézet)

...

ismerteti a biokémiai szakosztály célját és mint elnökségi tagunk
az egyesület eddig végzett munkáját.

Az alakuló üléssel kapcsolatban felvilágosítást ad

HOLLÓ GYULA megbízott szervezőtitkár (15-226, 36-560)

A Kémikus Csoport Vezetősége szeretettel meghívja

a városi és megyei szakembereket,

valamint a téma után érdeklődőket.

MEGHÍVÓ

A MAGYAR KÉMIKUSOK EGYESÜLETE BORSODI CSOPORTJÁNAK

a „Borsodi Műszaki Héten”

rendezője

KORRÓZIÓS ANKÉTJÁRA

Időpont: 1964. május 12-én 9 órakor.

Helye: MTESZ-klub, Miskolc, Széchenyi utca 105.

Rendező bizottság.

PROGRAM:

1. Elnöki megnyitó: *Sziklavári János* okl. kohómérnök, Lenin Kohászati Művek.
2. *Dr. Széki Pálma* Kossuth-díjas, az Általános Géptervező Iroda osztályvezetője:
Az austenites Cr-Ni acélok interkrisztallin korróziója.
3. *Hegedűs Zoltán* okl. kohómérnök, a Csepeli Vas- és Fémű Metallográfia vezetője: Acélok és nikkeltüzetek kénkorróziója.
4. *Jeney Iván* okl. vegyészmérnök, Általános Géptervező Iroda:
Gépipari gyártmányok klímaállóvá tétele.
5. *Dr. Bátori Márta* okl. vegyészmérnök, a Vegyiműveket Tervező Vállalat osztályvezetője: Épületszerkezetek korrózió elleni védelme.
6. *Halmosné Báthory Katalin* okl. vegyészmérnök, a KGM Korróziós Szabványosítási Központ vezetője: Korrózióálló gépipari gyártmányok műszaki fejlesztése és világpiaci helyzetének megszilárdítása a felületvédelmi szabványozás eszközével.
7. *Erdős Elemér* okl. vegyészmérnök, az Általános Géptervező Iroda szakoszt. vezetője: A hazai gőzfázisú inhibitor készítmények széleskörű vizsgálata.

A Magyar Kémikusok Egyesülete

Borsod Megyei Csoportja

meghívja

a

III.

Borsodi Vegyész Napokra

és az annak keretében megtartandó

I. Nitrogénipari Konferenciára

MISKOLC

1965. május 6-8

PROGRAM:

I. NITROGÉNIPARI KONFERENCIA

1965. május 6, csütörtök

9.00 Dr. Szántó István,
a MKK borsodi csoportja-
nak elnöke, a BVK
levegőtiszt

9.10 Dr. Székely Gyula, a borsodi
vegyszerüzem elnöke

9.30 Dr. Hapner János,
kémiai kutatóegység
tanár

10.00 Déleztél

10.30 Dipl.-Ing. Zdzisław Łagan,
(Warsaw, Lengyelország)

10.45 Magr. Dr. Alfred Czechalski
(Poznan, Lengyelország)

10.30 Dipl.-Ing. Kurt Schäfer
(Düsseldorf, FRG)

10.30 Dr. J. Kasperow
(Leningrad, URSS)

10.45 Vészt.

10.50 Engedő István (BVK)

Die Klumpenbildung von
NH₃NO, Kunstdüngern,
Polnische Erfahrungen mit
den flüssigen Stickstoff-
düngemitteln.

Zeitgemäße Einrichtungen
zur Säurestoffherstellung.
Optimierung eines
Ammoniakreaktors.

Stohler-kolonna optimalizá-
ciója.

1965. május 7, péntek:

Előadó: Kádár István okl. vegyértanár, BVK Előadóegyesület

9.00 Tóth Márton (BVK)

Szintézismentes NH₃ katali-
zátorként való felhasználá-
sának a péntek tapasztalatok
alapján.

9.30 Kádár István (BVK)

Indripen-vegyianyagok
a szintézismentes NH₃-
készítésre.

9.45 Vészt.

9.50 Tóth Márton (BVK)

A Vetrocoche szénhidrogén-
technológiája.

9.55 Dr. Gulácsy Imre (BVK)

Kavárium-vegyianyagok elő-
állításának vizsgálata.

10.00 Vészt.

10.05 Kádár István (BVK)

Tranzit NH₃NO, és más-
sokból készült szénhidro-
gének előállításáról.

10.10 Dr. József Károly (BVK)

Ammoniaciós előállítások
üzemi tapasztalatai.

10.15 Vészt.

10.20 József P.-Adám J.
(BVK)

Dinitrobenzolok gyártása.

10.25 Kádár István (BVK)

Adatok az NH₃NO, olvadé-
kát készített szénhidro-
gének előállításáról.

10.30 Vészt.

10.35 Csizsik János (BVK)

NH₃ szénhidrogén előállítás-
ának elemzése analitikus
módszerekkel, amoniaciós gáz-
kromatográfiával.

10.40 Bokor László (BVK)

NO analitikai problémái.

10.45 Vészt.

10.50 Vészt.

10.55 Földi József (BVK)

Összefoglalás a vizsgálat-
ok és a kádár István elő-
adások alapján.

11.00 Vészt.

11.05 Vészt.

11.10 Vészt.

11.15 Vészt.

11.20 Vészt.

11.25 Vészt.

11.30 Vészt.

11.35 Vészt.

11.40 Vészt.

11.45 Vészt.

11.50 Vészt.

11.55 Vészt.

12.00 Vészt.

12.05 Vészt.

12.10 Vészt.

12.15 Vészt.

12.20 Vészt.

12.25 Vészt.

12.30 Vészt.

12.35 Vészt.

12.40 Vészt.

12.45 Vészt.

12.50 Vészt.

12.55 Vészt.

13.00 Vészt.

13.05 Vészt.

13.10 Vészt.

13.15 Vészt.

13.20 Vészt.

13.25 Vészt.

13.30 Vészt.

13.35 Vészt.

13.40 Vészt.

13.45 Vészt.

13.50 Vészt.

13.55 Vészt.

14.00 Vészt.

14.05 Vészt.

14.10 Vészt.

14.15 Vészt.

14.20 Vészt.

14.25 Vészt.

14.30 Vészt.

14.35 Vészt.

14.40 Vészt.

14.45 Vészt.

14.50 Vészt.

14.55 Vészt.

15.00 Vészt.

15.05 Vészt.

15.10 Vészt.

15.15 Vészt.

15.20 Vészt.

15.25 Vészt.

15.30 Vészt.

15.35 Vészt.

15.40 Vészt.

15.45 Vészt.

15.50 Vészt.

15.55 Vészt.

16.00 Vészt.

16.05 Vészt.

16.10 Vészt.

16.15 Vészt.

16.20 Vészt.

16.25 Vészt.

16.30 Vészt.

16.35 Vészt.

16.40 Vészt.

16.45 Vészt.

16.50 Vészt.

16.55 Vészt.

17.00 Vészt.

17.05 Vészt.

17.10 Vészt.

17.15 Vészt.

17.20 Vészt.

17.25 Vészt.

17.30 Vészt.

17.35 Vészt.

17.40 Vészt.

17.45 Vészt.

17.50 Vészt.

17.55 Vészt.

18.00 Vészt.

18.05 Vészt.

18.10 Vészt.

18.15 Vészt.

18.20 Vészt.

18.25 Vészt.

18.30 Vészt.

18.35 Vészt.

18.40 Vészt.

18.45 Vészt.

18.50 Vészt.

18.55 Vészt.

19.00 Vészt.

19.05 Vészt.

19.10 Vészt.

19.15 Vészt.

19.20 Vészt.

19.25 Vészt.

19.30 Vészt.

19.35 Vészt.

19.40 Vészt.

19.45 Vészt.

19.50 Vészt.

19.55 Vészt.

20.00 Vészt.

20.05 Vészt.

20.10 Vészt.

20.15 Vészt.

20.20 Vészt.

20.25 Vészt.

20.30 Vészt.

20.35 Vészt.

20.40 Vészt.

20.45 Vészt.

20.50 Vészt.

20.55 Vészt.

21.00 Vészt.

21.05 Vészt.

21.10 Vészt.

21.15 Vészt.

21.20 Vészt.

21.25 Vészt.

21.30 Vészt.

21.35 Vészt.

21.40 Vészt.

21.45 Vészt.

21.50 Vészt.

21.55 Vészt.

22.00 Vészt.

22.05 Vészt.

22.10 Vészt.

22.15 Vészt.

22.20 Vészt.

22.25 Vészt.

22.30 Vészt.

22.35 Vészt.

22.40 Vészt.

22.45 Vészt.

22.50 Vészt.

22.55 Vészt.

23.00 Vészt.

23.05 Vészt.

23.10 Vészt.

23.15 Vészt.

23.20 Vészt.

23.25 Vészt.

23.30 Vészt.

23.35 Vészt.

23.40 Vészt.

23.45 Vészt.

23.50 Vészt.

23.55 Vészt.

24.00 Vészt.

24.05 Vészt.

24.10 Vészt.

24.15 Vészt.

24.20 Vészt.

24.25 Vészt.

24.30 Vészt.

24.35 Vészt.

24.40 Vészt.

24.45 Vészt.

24.50 Vészt.

24.55 Vészt.

25.00 Vészt.

25.05 Vészt.

25.10 Vészt.

25.15 Vészt.

25.20 Vészt.

25.25 Vészt.

25.30 Vészt.

25.35 Vészt.

25.40 Vészt.

25.45 Vészt.

25.50 Vészt.

25.55 Vészt.

26.00 Vészt.

26.05 Vészt.

26.10 Vészt.

26.15 Vészt.

26.20 Vészt.

26.25 Vészt.

26.30 Vészt.

26.35 Vészt.

26.40 Vészt.

26.45 Vészt.

26.50 Vészt.

26.55 Vészt.

27.00 Vészt.

27.05 Vészt.

27.10 Vészt.

27.15 Vészt.

27.20 Vészt.

27.25 Vészt.

27.30 Vészt.

27.35 Vészt.

27.40 Vészt.

27.45 Vészt.

27.50 Vészt.

27.55 Vészt.

28.00 Vészt.

28.05 Vészt.

28.10 Vészt.

28.15 Vészt.

28.20 Vészt.

28.25 Vészt.

28.30 Vészt.

28.35 Vészt.

28.40 Vészt.

28.45 Vészt.

28.50 Vészt.

28.55 Vészt.

29.00 Vészt.

29.05 Vészt.

29.10 Vészt.

29.15 Vészt.

29.20 Vészt.

29.25 Vészt.

29.30 Vészt.

29.35 Vészt.

MŰANYÁG SZAKBIZOTTSÁG

II. Borsodi műanyag ankét

1965. október 7—9

1965. október 7-én 11,30 órakor:

Műanyagok alkalmazásának nemzetközi helyzete

Előadó:

Dr. Ing. REINHARDT

Zentrallinstitut für Schweistechnik ddr DDR, Halle

(Előadás német nyelven)

Műanyag Ankét és Kiállítás megnyitása

1965. október 7-én 10 órakor

megnyitó beszédet mond:

dr. PÁSZTOR PÁL

MAV igazgató,

MTESZ Borsodi Intézőbizottság elnöke

borsodi Vegyész

A BORSOD MEGYEI VEGYIPARI VALLALATOK DOLGOZÓINAK HETILAPJA

1972.05.05

A VI. borsodi vegyész napok

A Magyar Kémikusok Egyesülete borsodi csoportjának rendezésében május 3-4 és 6-8 között tartják a VI. borsodi vegyész napokat.

A rendezvénysorozatot tegnap délelőtti fél 11-kor ünnepélyes külsőségek között Szilágyi Gyula, az MKE borsodi szervezetének elnöke nyitotta meg Miskolcon, a Szakszervezetek megyei Tanácsának székházában. A megnyitótán dr. Somló György segéti tanár, a VEGY-TERV igazgatója tartott plenáris előadást, majd szakmai előadások következtek. Az első napon nyolc előadás keretében a TVK szakemberei számoltak be a kombinát műanyag-, illetve polietilén-gyártásában elért legújabb eredményekről.

Ma délután és holnap az Északmagyarországi Vegyiművek és a Borsodi Vegykombinát szakemberei tartanak előadásokat a legújabb műszaki-fejlesztési eredményekről, új technológiák alkalmazásának tapasztalatairól.

1972.06.08

Előadás kémikusoknak

A Magyar Kémikusok Egyesületének leninvárosi csoportja ma délután 5 óra körül tartja a havi rendezvényét.

A Derkovits Gyula Művelődési Központ műszaki klubjában sora kerülő előadás tárgya: A Tiszai Finomító szerepe a kőolaj-feldolgozó iparban és a leninvárosi komplex ipartelepítésben.

Az előadást dr. Hlányánszky István, a TIPO előkészítő szervezetének vezetője tartja.

1972.09.07

Országos vegyészkonferencia Pécsen

Megnyitott a Magyar Kémikusok Egyesületének hagyományos évi vegyészkonferenciája, augusztus 29-én szerdán, Pécsen. A tanácskozáshoz a Pollack Mihály Műszaki Főiskola adott otthont.

Az intézet nagytermében Preisch Miklós, a Magyar Kémikusok Egyesületének főtárgya nyitotta meg a háromnapos konferenciát, amelynek két nagy témakör volt: az egyik a petrokémia

fejlesztési tendenciái, a másik, a számítástechnika alkalmazása a kémiában és a vegyiparban.

Az első napon plenáris előadások hangzottak el. A három nap alatt nyolcvannyal, előadást hallgattak a résztvevők, gyakorlati tapasztalatokat, szakmai érdeklődőket, a konferencia résztvevőit a Tiszai Vegykombinát is képviseltette magát.

1972.12.07

Progresso-előadások

A Magyar Kémikusok Egyesülete, illetve az egyesület BVK-ban működő csoportjának tagjai rendszeresen tartanak előadásokat a kombinát tevékenységének egy-egy fontos területéről, a legújabb kutatási-fejlesztési eredményekről. Az úgynevezett progresso-előadásorozat az eddigi tapasztalatok szerint jól segíti egy-egy téma mélyebb megismerését, a feladatok megoldását, ráirányítja a szakemberek figyelmét a legaktuálisabb tennivalókra, s így hasznos ülések, javaslatok elindítója.

Az elmúlt héten szombaton Kuczmann Ferenc MEO-vezető tartott előadást a bornamid savas korrozálóságról, illetve az ezzel kapcsolatos vizsgálati módszerekről és eredményekről. A téma iránt érdeklődő szakemberek magas színvonalú, minden vonatkozásban teljes előadást hallhattak.

Nagy érdeklődés várható a Progresso következő előadása iránt is. A december 18-án sora kerülő előadás keretében Szőke Béla kereskedelmi főosztályvezető a Borsodi Vegykombinátban folyó marketing-tevékenységgel, az e téren elért és várható eredményekkel ismereti meg a résztvevőket.

MAGYAR KÉMIKUSOK EGYESÜLETE

Borsod megyei Csoportja

VII. BORSODI VEGYIPARI NAPOK

előadás vázlatok

KAZINCBARCIKA 1974. október 23–25.

MAGYAR KÉMİKUSOK EGYESÜLETE
B.A.Z. MEGYEI ELNÖKSÉGE

**AZ M.K.E. BORSODI CSOPORT
1978. ÉVI
MUNKATERVE**

MISKOLC. 1978. JANUÁR.

borsodi Vegyesz

A BORSOD MEGYEI VEGYIPARI VÁLLALATOK DOLGOZÓINAK HETILAPJA

1949.06.14.

Borsodi vegyipari napok, Leninvárosban

KÉT EVENKENT kerül megrendezésre megyénkben a szakmai napok sorozata, amely vegyiparunk legaktuálisabb kérdéseivel foglalkozik. Ebben az esztendőben a Magyar Kémikusok Egyesülete-nek Borsod megyei csoportja Leninvárosban rendezte meg a borsodi vegyipari napokat. A június 6-án kezdődött háromnapos szakmai tanácskozás ezúttal a hatékonyság-növelési lehetőségeit vizsgálja a vegyiparban.

tott szelvényes előadást a VI. ötéves terv fejlesztési lehetőségeiről: megyénk vegyiparában. Felvázolta a vegyipar telepítési körülményeit, és az esetből fakadó előnyöket és hátrányokat. A borsodi vegyipar jelentőségét, bizonyítja a szám adatok, is. Például a magyar vegyipar az elmúlt évben 34,5 milliárd forint értékű társadalmi terméket állított elő, s ebből a BVK, a TVK és az ÉMV több mint tizenöt milliárd forinttal

Huzsár Andor, a TVK igazgatója megnyitja a rendezvény-sorozatot

A megnyitási ünnepség résztvevőinek egy csoportja

Fotó: Kovács Endréné

Hazánkban szinte minden vegyipari gyárból érkeztek meghívott szakemberek, akiket Szilágyi Gyula, a Kémikusok Egyesülete borsodi csoportjának elnöke köszöntött. A megnyitón megjelent Tolnai Lajos, a Borsod megyei Pártbizottság osztályvezetője, dr. Somló György, a VEGYTERV igazgatója. Újra láttunk, a leninvárosi pártbizottság titkára, és Okrós András, a Magyar Kémikusok Egyesületének titkára. A jamaicizmus jelentőségét megnyitó beszédében méltatta Huzsár Andor, a Tiszai Vegyikombinat igazgatója, szövege arról, hogy megváltozott megyénk ipari arculata és növekedett borsodi vegyiparának jelentősége a népgazdaságban. Méltatta a szovjet-magyar öt évtizedes együttműködést, és a TVK exportkapcsolatai utánpótlás növekedését. Hangsúlyozta: a megyei gazdasági mutatók mellett fontos a minőségi eredmények megőrzése. Huzsár Andor megnyitó beszéde után, dr. Somló György a VEGYTERV igazgatója tar-

mint tizenöt milliárd forinttal részesedett. A továbbiakban megkezdődött a fejlesztési lehetőségeiről szóló.

Ezt követően került sor Tolnai Lajosnak, a megyei pártbizottság osztályvezetőjének előadására. Előadása az életmunka szerepének és jelenlegi helyzetének elemzésével foglalkozott. Termelés-szervezési és hatékonysági szempontokat tárgyalta a Tiszai Vegyikombinat létesítményfőmérnöke, Jépeostyán László, aki a sportszervezői munkáját hangsúlyozta.

A SZAKMAI NAPIKOK előadásait tartották Nagy János gyárvezető, Füzek Imre, a BVK létesítményfőmérnöke és Pálfi Sándor, a TVK fűtőüzemének helyettes vezetője. Valamint a Nehézipari és Műszaki Egyetem képviselői. A borsodi vegyipari napok harmadik napján Szendrői Tibor, a TVK műszaki igazgatóhelyettese tartott összefoglaló, a hatékonyság-növelésével kapcsolatos feladatokról.

(— vadász —)

10. BVN (1983) Dr. Szabadvári Ferenc és Szilágyi Gyula

10. BVN (1983) Szilágyi Gyula, Dr. Vorsatz Brúnó, Dr. Berecz Endre

1. Sárospataki Diákvegyész Napok (1986) Dr. Körös Endre, Dr. Náray-Szabó Gábor, Dr. Berecz Endre, Dr. Velkey László, Fehér István

1990-03-20

NAGY LÁSZLÓ

RÁKÓCZI GIMNÁZIUM
HUNGARIAN-ENGLISH GRAMMAR SCHOOL
3950 Sáropatak, Rákóczi u. 1.
Telefon: 11-039 11-720 OTP: 655-351850

Tárgy:
Hiv. szám:
Előadó:

Sáropatak, 1990. március 20.

F. S. S. F. 1989
Információk kérés!
M. S.

Kedves Kolléga!

6347/95
14224

1990. április 20-21-én harmadik alkalommal rendezük meg

a sáropataki Diákvegyész Napokat a sáropataki Rákóczi Gimnáziumban. A kétnapos rendezvényen középiskolás diákok tartanak 10 perces előadásokat, melyek témáját maguk választották a kémia és határterületei tárgyköréből. Az előadásokat egyetemi oktatókból, vegyipari szakemberekből és középiskolai szaktanácsadókból álló zsűri értékeli. Abszolút rangsort nem állapítunk meg, de a kiemelkedő tanulói teljesítményeket jutalmazzuk.

Szeretettel meghívjuk a Diákvegyész Napokra, és tisztelettel felkérjük, hogy vegyen részt a zsűri munkájában. A részletes programot később juttatjuk el, a bejelentések szerint 30 diákelőadás lesz a két nap alatt, a tanulók 14 iskolából jönnek.

Válaszát várva, előre is köszönjük közreműködését a Diákvegyész Napokon.

A sáropataki találkozás reményében üdvözléssel:

Sipos István
Sipos István
az MKE sáropataki csoportjának elnöke, kémia munkaközösségvezető

dr. Velkey László
/dr. Velkey László/
az MKE sáropataki csoportjának titkára, igazgatóhelyettes

Magyar Kémikusok Egyesülete
Bm-i Csoport

40.sz.melléklet

A borsodi vegyipar helyzete és problémái
/javaslatok a regionális válságkezelő programhoz/

HELYZETELEMZÉS

A borsodi régióban különböző megfontolásokból, amelyek adott esetben inkább politikai, mint gazdasági szempontot is tükröztek vissza, három vegyipari nagyvállalat kialakítására került sor...

ÖSSZEGEZVE:

A szervezet átalakulással együttjáró válságjelenségek annyira felerősödtek régióinkban, hogy az ágazat borsodi vállalatai a szervezetsváltás végrehajtására önerőből nem, vagy csak hosszú idő alatt képesek. Szükségesnek látjuk hogy, az állam, mint tulajdonos vegyen részt a szervezetsváltás segítségével a kockázatok egy részének átvállalásával, eszköz és intézmény rendszer biztosításával, a privatizálás előtti reorganizációval. Ennek keretén belül a régió, s annak vegyipari vállalatai vállalkozás élénkítő preferenciákat (állami garanciavállalás, kamatkedvezmény, adósság elengedés, adósság és részvénytcsere, kedvezményes vagy vissza nem térítendő hitel stb.) kapnak.

Miskolc, 1992. július 7.

Az MKE megyei vezetősége megbízásából összeállította:

Bordás Zoltán
Gyovai József
Hámori István
dr. Paksy László
dr. Tóth András

ÁPRILIS 15-16-ÁN

MEGHÍVÓ

BORSODI VEGYIPARI NAP

Tisztelettel meghívjuk
a
BORSODI VEGYIPARI NAP
rendezvényre
az MKE BAZ-megyei csoport megalakulásának

40 éves évfordulója alkalmából

Időpont: 1998. június 10.
Helye: Miskolc, Görgey A. út
Tudomány és Technika Háza

Program

- 10⁰⁰ Megnyitó
- 10¹⁰ MKE helyi csoport megalakulásának 40 éves évfordulója
Dr. Paksi László elnökségi tag
- A térség vegyipari vállalatainak bemutatása
- 10⁴⁰ TVK Rt. - Várhegyi Miklós elnök-vezérigazgató
- 11³⁰ BC Rt. - Kovács F. László elnök-vezérigazgató
- 12³⁰ Szünet
- 13⁰⁰ Miskolci Műanyagfeldolgozó Rt. - Mariska György ügyvezető ig.
- 13³⁰ Porán Kft. - Jakab István ügyvezető igazgató
- 14⁰⁰ Észak-magyarországi Vegyiművek Kft. - Bajusz Ferenc ügyvezető ig.
- 14³⁰ BC Rt. környezetvédelme - Fekete Nagyné Török Judit főoszt. vez.
- 15⁰⁰ TVK Rt. környezetvédelme - Majerusz László főoszt. vez.

MKE B-A-Z MEGYEI TERÜLETI SZERVEZET TISZTSÉGVISELŐK
(1958-2008)

Időszak	Elnök	Titkár
1958-1962	Blaskó György	Nagy Károly
1963-1965	Szántó István	Nagy Károly
1965-1971	Szántó István	Nagy Károly
1971-1975	Szilágyi Gyula Fejes Gábor (társelnök)	Paksy László Körmöczy Imréné (másodtitkár)
1975-1980	Szilágyi Gyula Fejes Gábor (társelnök)	Paksy László Körmöczy Imréné (másodtitkár)
1980-1985	Szilágyi Gyula Tóth András (társelnök)	Paksy László Szita István (másodtitkár)
1985-1990	Berecz Endre	Szita István
1990-1992	Berecz Endre	Szita István
1992-1995	Paksy László	Klement Tibor
1995-1999	Bordás Zoltán	Klement Tibor Máthé Dénesné (1998-tól)
1999-2003	Bordás Zoltán	Máthé Dénesné Gaál Hella (2001-től)
2003-2007	Kovács Attila Lengyel Attila (elnökh.)	Gaál Hella
2007-	Kovács Attila Lengyel Attila (elnökh.)	Tóthné Gaál Hella

MKE MUNKAHELYI (ÜZEMI) CSOPORT TISZTSÉGVISELŐK

BorsodChem (BVK) Csoport

Időszak	Elnök	Titkár
1962-1965	Szántó István	
1965-1970	Szántó István	Szabó Gyula
1970-1975	Hires József (1972-ig) Tőreki Ernő (1973-tól)	Érsek Lászlóné
1975-1980	Tőreki Ernő	Török Jenőné
1980-1985	Tőreki Ernő	Török Jenőné
1985-1990	Tőreki Ernő	Vilimi Lászlóné
1990-1995	Bordás Zoltán	Vilimi Lászlóné
1995-1999	Bordás Zoltán	Gyimesi Zsuzsanna
1999-2003	Bordás Zoltán	Máthé Dénesné (2001-ig) Gaál Hella (2001-től)
2003-2007	Fekete-Nagyné Török Judit	Tóthné Gaál Hella Vörös Tamás
2007-	Fekete-Nagyné Török Judit	Tóthné Gaál Hell

DIGÉP-LKM Csoport

Időszak	Elnök	Titkár
1976-1980	Jacsó József	Tóth Józsefné
1980-1985	Tóth Józsefné	Nádkúti Tivadar
1985-1991	Tóth Józsefné	Nádkúti Tivadar

ÉMV Csoport

Időszak	Elnök	Titkár
1965-1970	Szilágyi Gyula	Szécsi Jenő
1970-1975	Szita István	Tóth András
1975-1980	Szita István (1977-ig) Tóth András (1977-től)	Klebercz Lajos
1980-1985	Tóth András	Klebercz Lajos

Miskolci Egyetem Csoport

Időszak	Elnök	Titkár
1970-1975	Lorencz Sándor	Nagy Lajos
1999-2003	Lengyel Attila	Ifj. Mogyoródy Ferenc
2003-2007	Lengyel Attila	Ifj. Mogyoródy Ferenc
2007-	Lengyel Attila	Bánhidi Olivér

Sárospataki Csoport

Időszak	Elnök	Titkár
1984-1991	Sipos István	Velkey László

TVK Csoport

Időszak	Elnök	Titkár
1964-1970	Alaitner István	Ivánfi Jenő
1970-1975	Alaitner István	Ivánfi Jenő (1973-ig) Nagy Árpád (1973-tól)
1975-1980	Tájler Tibor (1976-ig) Pálfi Sándor (1976-tól)	Kovács Attila
1980-1985	Nagy László	Kovács Attila
1985-1990	Nagy László	Kovács Attila
1990-1995	Gyovai József	Sebestyén László
1995-2003	Gyovai József	Bajusz Attila (1996-ig) Holu Árpád (1996-tól)
2003-2007	Holu Árpád	Vígh Ervin
2007-	Holu Árpád	Havas Zsuzsanna

A TERÜLETI SZERVEZET VEZETŐSÉGE A JUBILEUM ÉVÉBEN

Elnök:	Kovács Attila	TVK Csoport
Elnökhelyettes:	Lengyel Attila	ME Csoport
Titkár:	Tóthné Gaál Hella	BC Csoport
Tagok:	Bánhidi Olivér	ME Csoport
	Bordás Zoltán	BC Csoport
	Fekete-Nagyné Török Judit	BC Csoport
	Holu Árpád	TVK Csoport
	Siménfalvy Zoltán	ME Csoport
	Szabóné Szarvas Ildikó	TVK Csoport
	Tóth Gábor	TVK Csoport
	Velkey László	ME Csoport

A TERÜLETI SZERVEZET TAGSÁGA A JUBILEUM ÉVÉBEN

MKE ID szám	Név		
		1362	Gál János
		3346	Gál Tivadar
		3385	†Glavinas Vasziliszné
97	Ábrahám József	3429	Gombos Katalin
2191	Bánhidi Olivér	6009	Gömöri Zoltán
6157	Bárány Brigitta	3959	Grieger Erika
6001	Bacsóné Bodnár Nóra	3399	Gyovai József
2709	Balanyi Krisztián	2870	Hajas János
4035	Benőcs Gyuláné	925	Havas Zsuzsanna
46	Berecz Endre	3436	Holu Árpád
231	Berzy Lajos	6188	Hudák Tibor Csaba
271	Bihari Gyula	819	Huisz Ferenc
297	Boda Gábor	950	Janecska Tünde
5910	Bodolai Béla	3160	Joó Gyula
3697	Bordás Zoltán	3907	Kádár Károly
2431	Bordás Zoltánné	638	Kárpáti Attila
373	Bóta János	4704	Kalácska János
753	Böcsödi Zoltán	3466	Kalmár Mihály
6434	Csató Gábor	2858	Karuczka Attila
2092	Csiba Péter	6278	Kasza Istvánné
6077	Csóke Barnabás	6008	Kazsik János
6026	Csuták János	3478	Keményné Újvári Ildikó
500	Czekkel János	253	Kerekes Ferenc
3328	Czigányné Nagy Zsuzsanna	6318	Kerezsi János
6190	Dobai Roland	286	Kiss A. Sándor
3355	Domenik István	6346	Kissné Lovas Kinga
870	Dudás Zsolt	1457	Klement Tibor
6158	Elek Zoltán	2754	Koczor Tamás
368	Emmer János	5769	Kolotenko Sándor
1595	Eperjesi István	6011	Koncsik József
6053	Faitli József	1889	Koppány Enikő
2918	Farkas László	3512	Kovács Attila
4282	Fazekas János	3413	Kovács Attiláné
3369	Fedák Sándorné Fodor Gabriella	2207	Kovács Károlyné
3302	Fekete Imre	6133	Kovács Péter
5909	Fekete Margit Hedvig	3241	Kovácsné Fónagy Margit
3359	Fekete Tibor	2218	Kovácsné Marien Eszter Orsolya
996	Fekete-Nagyné Török Judit	2277	Kupai József
5820	Fucsaláné Tóth Judit Eszter	3000	Kurczináné Szmerek Zsuzsanna
2802	Füzi Henriett	895	László Zsolt

685	Lakatos István	1010	Seres András
1742	Lakatos János	6185	Siménfalvi Zoltán
71	Lengyel Attila	2686	Simon Szabolcs
6059	Lengyel Attiláné	3288	Suba Péter
2843	Leskó Csaba	3586	Szabóné Szarvas Ildikó
793	Leskovics Katalin	6055	Szalai Attila
6078	Lőrincz István	1361	Szénási Tibor
6056	Ludnik Imre	2486	Szendiné Boros Katalin
6384	Luka Noémi	2157	Szentmiklóssy László
6014	Mártha Virág	3600	Szepesi Béla
1267	Mátyás Lászlóné	72	Szepesiné Medve Judit
2417	Magyar János	6061	Szigetvári Miklós
3834	Majerusz László	795	Szilágyi Gyula
2862	Marossy Kálmán	1258	Szita István
6162	Mészáros Renáta	3256	Takács Mária
6060	Mogyoródy Ferenc	689	Tikászné Lukács Mónika
6006	Molnár Csaba	1358	Tolvéth János
6192	Muránszkyne Majoróczki Mária	3626	Tomasovszkiné Bobák Ágnes
3533	Nagy Gábor	2513	Tóth András
3808	Nagy Istvánné	6010	Tóth Gábor
2779	Nagy Tibor	3807	Tóth Tibor
1590	Nagyné Bakó Ildikó	4099	Tóthné Gaál Hella
3546	Nemes Lászlóné	2553	Töreki Ernő
2468	Németh Miklós Gábor	930	Török Jenőné
523	Némethné Sóvágó Judit	428	Török Józsefné
5771	Nyekse Krisztina	6002	Turóczy Judit
600	Ollári István	6189	Uram János
4044	Olvasó Árpád	6184	Uramné Lantai Katalin
3559	Orbánne Mester Ágnes	3332	Vályi Nagy Tivadar
1535	Ortutay Miklós	6057	Váradai Viktor
6191	Órfi Imre	1699	Vésztői Zoltánné
662	Paksy László	2321	Velkey László
1803	Petendi Péter	1409	Velki István
1390	Petz Ottó	534	Vida László
6183	Pintér István	977	Vígh Ervin
975	Pozsonyi Lászlóné	3635	Vígh László
3375	Pöstényi László	1969	Vilimi László
2965	Prokaj László	1991	Vilimi Lászlóné
2007	Raisz Iván	2962	Vörös Tamás
6004	Réti István	3649	Weldin Gabriella
2033	Rajkai Zsombor	1747	Wermeser Zoltán
3573	Sebestyén László	6013	Zákány Ferenc

MKE JOGI SZEMÉLY TAGOK BORSODBÓL

BorsodChem Zrt. (Kazincbarcika)

Dynea Hungary Kft. (Kazincbarcika)

Észak-magyarországi Környezetvédelmi Kft. (Sajóbábony)

Inno-Comp Kft. (Tiszaújváros)

Tiszai Vegyi Kombinát Nyrt. (Tiszaújváros)

MKE ELISMERÉSEKBEN RÉSZESÜLT BORSODIAK

Than Károly Emlékérem

(az egyesületi élet fejlesztésében több éven keresztül végzett kiemelkedő tevékenységért)

1968. Nagy Károly

1982. Szilágyi Gyula

1987. Paksy László

2003. Bordás Zoltán

Preisich Miklós Díj

(az egyesületi életben és a vegyiparban hosszú ideig kifejtett kiemelkedő tevékenységért)

1994. Szita István

Szilágyi Gyula

1998. Kiss A. Sándor

2001. Paksy László

Gyovai József

2007. Raisz Iván

2008. Szénási Tibor

Pfeifer Ignác Emlékérem

(a vegyiparban hosszú ideig kifejtett példamutató és eredményes műszaki-gazdasági tevékenységért)

1998. Szabó Mihály

2004. Kalácska János

2006. Szentmiklóssy László

2007. Seres András

2008. Sebestyén László

Wartha Vince Emlékérem

(kiemelkedő vegyészmérnöki alkotás pályázat nyertese)

- 1967. Híres József
- 1970. Szénási Tibor
- 1972. Körtvélyes István
- 1976. Máriási Béla
- 1983. Koppány Enikő
- 1991. Vígh László
- 1992. Kalácska János
- 2004. Balanyi Krisztián

Kiváló Egyesületi Munkáért Oklevél

1992.	Berecz Endre
1993.	Gyovai József Kiss A. Sándor Velkey László
1994.	Bajusz Attila Sipos István Vilimi Lászlóné
1996.	Szabóné Szarvas Ildikó
1997.	Gyovai József
1999.	Bordás Zoltán Kecsmár Gyula
2000.	Máthé Dénesné Velkey László
2003.	Rajkai Zsombor Szabóné Szarvas Ildikó
2004.	Lengyel Attila Tóthné Gaál Hella
2005.	Fekete-Nagyné Török Judit Holu Árpád Nagy Gábor
2006.	Havas Zsuzsanna Janecska Ákos Kupai József
2007.	Vörös Tamás Weldin Gabriella
2008.	Gál Tivadar

BORSODI VEGYÉSZ/VEGYIPARI NAPOK (Miskolc)

Sor-szám	Időpont	Témakör	Előadás
1.	1960. okt. 20-23	A VII. pártkongresszus szellemében a vegyipar gyorsított fejlesztéséért	32
2.	1962. dec. 6-8	Analitika, vegyipar	20
3.	1965. máj. 6-8	I. Nitrogénipari Konferencia	40
4.	1968. máj. 9-11	Analitika, vegyipar	52
5.	1970. máj. 7-9	Elektrokémia, korrózió, vegyipar	36
6.	1972. máj. 4-6	Vegyipar, vegyipari-gépészet, analitika	38
7.	1974. okt. 23-25 (Kazincbarcika)	Vegyipari folyamatok intenzifikálása	24
8.	1979. júni. 6-8 (Leninváros)	Hatékonyaságnövelés	15
9.	1981. júni. 1-3	Vegyipari eljárások intenzifikálása	16
10.	1983. júni. 1-3	Vegyipari folyamatok korszerű megoldása	20
11.	1985. júni. 5-7	Hulladékszegény és hulladékhasznosító technológiák	15
12.	1987. júni. 2	Eljárások és műveletek optimalizálása	12
13.	1993. szept. 22	A borsodi vegyipar helyzete	5
14.	1997. júni. 12	Fejlesztési eredmények a borsodi vegyiparban	7
15.	1998. júni. 10	A térség vállalatainak bemutatása	8
16.	1999. nov. 17	Környezetvédelem	7
17.	2000. szept. 28	Biztonság a vegyiparban	6
18.	2001. nov. 14	K+F a vegyiparban	7
19.	2002. nov. 6	Innováció a vegyiparban	7
20.	2003. nov. 12	Az EU-csatlakozás kényszerei és kihívásai	7
21.	2004. nov. 10	A régió vegyiparának perspektívái	10
22.	2005. nov. 23	Elmélet és gyakorlat; előadások a kémiai Nobel díjtól a vegyipari problémamegoldásig	9
23.	2006. nov. 15	A borsodi vegyipari tengely (Kazincbarcika-Sajóbábony-Tiszaújváros); vállalatok, fejlesztések, oktatás	11
24.	2007. nov. 14	A vegyipari vállalatok szerepe és tevékenysége a kémia társadalmi elfogadottságának segítése érdekében	8
25.	2008. nov. 19	Ötven éves az MKE Borsodi Csoport (1958-2008); jubileumi emlékülés	5

BORSODI VEGYÉSZ/VEGYIPARI NAPOK ELŐADÁSAI

1. Borsodi Vegyész Napok (1960)

A VII. pártkongresszus szellemében a vegyipar gyorsított fejlesztéséért

1. *Papp Károly (MSZMP)*
Felszólalás
2. *Bognár János (NME)*
Katalitikus és indukált reakciók alkalmazása a nyomelemzésben
3. *Szentmiklóssy Imre (BVK)*
Áttekintés a magyar nitrogénipar helyzetéről
4. *Kovács István (BVK)*
Az oxigéngyártás problémái
5. *Cornides István (BVK)*
A tömegspektrometria alkalmazása a szerves vegyiparban
6. *Szénási Tibor (BVK)*
Nyomás alatti CO konverzió üzemi tapasztalatai
7. *Kiss A. Sándor (BVK)*
Beszámoló különböző adalékanyagú kísérleti ammóniumnitrát műtrágyákról
8. *Donáth Alfréd (BVK)*
Műtrágyatapadás elhárításának üzemi tapasztalatai
9. *Enyedi Béla (BVK)*
Új műtrágya típusok jelentősége a mezőgazdaságban, különös tekintettel a cseppfolyós műtrágyákra
10. *Sziklavári János (LKM)*
Az LKM-ben gyártható vegyipari acélok tulajdonságai és felhasználhatósága
11. *Szőnyi Gábor (LKM)*
Módszerek az acélok korróziójának kiküszöbölésére
12. *Jacsó József (LKM)*
Új elemzési módszerek bevezetésének kérdései a kohászatban
13. *Czekkel János (OKÜ)*
Egy kohászati üzem vegyészszemmel
14. *Detzky Iván (LKM)*
Az ultrahangos anyagvizsgálat kohászati alkalmazása
15. *Paksy László (LKM)*
Színképelemzés kohászati alkalmazása
16. *Péter László (NME)*
A színképelemzésben használatos gerjesztő-berendezések
17. *Balla Béláné Achs Mária – Bereczky László (NME)*
Többkomponensű Mn-tartalmú elektrolit oldatok fizikai-kémiai vizsgálata
18. *Németh Emil (LKM)*
Elektrolitos hevítés

19. *Szopory Béla (NME)*
Titán meghatározás a fényelektromos végpont jelzésű kolorimetriás ultramikro titrálások sokszorozós eljárásával
20. *Jellinek Olga (NME)*
Merkurimetriás titrálások redox indikátorokkal
21. *Sárosi Szilvia (NME)*
Adatok az adszorpciós indikátorok új elméletéhez
22. *Nagy Lajos (NME)*
Újabb eljárások a fluor meghatározására
23. *Hegedűs Béla (NME)*
Kőszemek termogravimetrikus elemzése
24. *Bittay Kálmán (ÉMV)*
Az ÉMV fejlődése az öt éves vegyipari fejlesztés keretében
25. *Dudás Józsefné (ÉMV)*
Lúgos akkumulátormassza gyártása
26. *Szilágyi Gyula (ÉMV)*
A hazai szintetikus fenol-gyártás problémái
27. *Nagy Károly (DIGÉP)*
Vizes diszperziójú fenoplaszt oldat előállítása és feldolgozása
28. *Egerszegi József (Diósgyőri Papírgyár)*
Finompapír gyártás a Diósgyőri Papírgyárban
29. *Kövért Kálmán (ÉMV)*
Decorit fenoplaszt és poliamid gyártás
30. *Dudás József (ÉMV)*
A poliuretánhabok kémiája és gyakorlati felhasználásuk
31. *Szécsi Jenő (ÉMV)*
Az ÉMV analitikai munkái
32. *Marosvölgyi Sándor (ÉMV)*
Szulfanilidek gyártásának helyzete és néhány problémája az ÉMV-nél

2. Borsodi Vegyész Napok (1962)

Analitika, vegyipar

1. *Czottner József (Nehézipari Minisztérium)*
Megnyitó beszéd
2. *Bognár János (NME)*
Az NME Kémiai Tanszéken kidolgozott új analitikai kémiai meghatározási módszer ismertetése
3. *Szénási Tibor (BVK)*
Műtrágyázási kísérletek cseppfolyós ammóniával
4. *Enyedi Béla (BVK)*
Egy ammóniaszintézis üzem kapacitásnormájának meghatározása matematikai statisztikai úton

5. *Grega József (ÉMV)*
Az ÉMV-nél alkalmazott korszerű bepárlási és szárítási rendszerek
6. *Dudás József (ÉMV)*
Korszerű trópusálló ipari robbanóanyag rendszerek kialakítása
7. *Szécsi Jenő (ÉMV)*
Polytonos üzemű speciális aminoplaszt és fenoplaszt előállítás
8. *Pukánszky Béla*
Kapolaktám alapú poliamid fröccsanyag átlag molekula nagyságának növelése a molekulaszpektrum szűkítése útján
9. *Sziklavári János (LKM)*
Földgáztüzelésű kemencék
10. *Németh Emil (LKM)*
Elektrolitikus hevítés
11. *Magda Károly (LKM)*
Saválló acélok korróziós tulajdonságai és ezek vizsgálati módszere
12. *Cornides István – Csekőné Csáky Katalin (BVK)*
Ionmolekula reakciók a tömegspektrométeres analitikában
13. *Cornides István (BVK)*
Izotóp nyomjelzési vizsgálatok a BVK-nál
14. *Péter László (NME)*
Különleges elemzési feladatok megoldása színképelemzéssel
15. *Paksy László (LKM)*
Modellkísérletek a színképelemzési kontaminációról
16. *Czekkel János (OKÜ)*
A törésmutató mérés néhány alkalmazása
17. *Szopory Béla (NME)*
A coulometria alkalmazási lehetőségei a kohászati elemzésekben
18. *Hegedűs Béla (NME)*
Polarizációs titrálások
19. *Nagy Lajos (NME)*
Ólom gyors meghatározása merkurimetriáson
20. *Kiss A. Sándor (BVK)*
Elemi kén térfogatos meghatározása „dead stop” indikációval

3. Borsodi Vegyész Napok (1965)

I. Nitrogénipari Konferencia

1. *Szekér Gyula (Nehézipari Minisztérium)*
Bevezető előadás
2. *Bognár János (NME)*
Beszámoló az NME Szervetlen és Elemző Kémiai Tanszéken elért újabb tudományos eredményekről
3. *Zdyslaw Lyson (Tarnow, Lengyelország)*
Die Klumpenbildung von NH_4NO_3 Kunstdüngern

4. *Alfred Czekałski (Poznan, Lengyelország)*
Polnische Erfahrungen mit den flüssigen Stickstoffen Düngemitteln
5. *Kurt Schafer (Rudisleben, NDK)*
Zeitgemasse Einrichtungen zur Sauerstoffherstellung
6. *D. I. Kaspereit (Leuna, NDK)*
Optimierung eines Ammoniakreaktors
7. *Enyedi Béla (BVK)*
Hobler-kolonna optimalizálása
8. *Takács Margit (Péti Nitrogénművek)*
Szintézisüzemi ammóniakatalizátorok optimális kihasználása a péti tapasztalatok alapján
9. *Kovács István (BVK)*
Hidrogén visszanyerés a szintézisüzem lefűjt gázaiból
10. *Tájler Tibor (BVK)*
A Vetrococke szénsavmosás technológiája
11. *Gulya Imre (BVK)*
Savüzemi véggáz elnyelése és visszanyerése
12. *Keserű Antal (Péti Nitrogénművek)*
Granulált NH_4NO_3 és mészsáletrom fluidizációs problémái
13. *Bártfai Kornél (BVK)*
Atmoszférikus földgázbontás üzemi tapasztalatai
14. *Jenei P. – Ádám J. (BVK)*
Dinitrogénoxid gyártása
15. *Kiss A. Sándor (BVK)*
Adatok az NH_4NO_3 olvadék oldat katalizált hőbontásához
16. *Czugh János (BVK)*
Ammónia szintéziskör cirkulációs gázainak elemzése szakaszos működésű automatikus gázkromatográffal
17. *Bojtor Lászlóné (TVK)*
NO analitikai problémái
18. *Fülöp József (BVK)*
Összefüggések vizsgálata a káliumarzenites szénsavmosás üzemi jellemzői között
19. *Körtvélyes István (BVK)*
A petrokémiai bázisok kiépítése a BVK-nál
20. *Kormos Ferenc (BVK)*
Nagynyomású és atmoszférikus földgázbontás összehasonlítása
21. *Ivánfi Jenő (TVK)*
Gyakorisági és eloszlási görbék gyakorlati alkalmazásának néhány lehetőségéről
22. *Szűcs Imre (TVK)*
Az olajsám és a szintetikus pigment térfogat-koncentráció problémája alapozó festékeknél

23. *Czugh János (BVK)*
Műanyagok azonosítása pirolízises gázkromatográfia segítségével
24. *Pázmándy Gyula (BVK)*
A PVC gyártási technológiája
25. *Kuczmann Ferenc (BVK)*
PVC porok plasztográfiai vizsgálata
26. *Bozsér Géza (BVK)*
Új típusú PVC készítmények
27. *Grega József (ÉMV)*
Decorit rétegelt műanyaglemez megmunkálásának és alkalmazásának technológiája
28. *Kiss A. Sándor (BVK)*
Vinilklorid katalizátor higany tartalmának meghatározása
29. *Berecz Endre (NME)*
Háromkomponensű sóoldatok viszkozitásának és vezetőképességének vizsgálata
30. *Berecz Endre – Balla Béláné – Szita Lajos – Wéber Józsefné – Lorencz Sándorné (NME)*
Fűtőolajok elégése során végbemenő folyamatok termodinamikai jellemző adatainak vizsgálata
31. *Szopory Béla (NME)*
Fényelektromos végpontjelzésű coulometrikus ultramikro meghatározások
32. *Paksy László (LKM) – Gál Mihály (NME)*
A nagytisztaságú argon jelentősége a spektrometriában
33. *Vígh István (Péti Nitrogénművek)*
Eljárás és berendezés nagytisztaságú argon előállítására
34. *Cseh Péter (BVK)*
Nemesgázok előállítása
35. *Bognár János – Czekkel János (NME)*
Újabb adatok a foszfát mikroanalitikájához
36. *Bognár János – Sipos László – Pataky Márta (NME)*
Egy új redoxirendszer vizsgálata a réz és vas katalitikus mikromeghatározása céljából
37. *Bognár János – Tóth Kálmán (NME)*
Egy mikromeghatározás vizsgálata és továbbfejlesztése a szimultánkomparációs módszerrel
38. *Bognár János – Sárosi Szilvia (NME)*
Új eljárások jód, ezüst és higany nyomok meghatározására katalitikus elvek alapján
39. *Bognár János – Jellinek Olga*
Katalizáló nyomelemek meghatározása új típusú Landolt-reakciók segítségével
40. *Nagy Lajos (NME)*
Higany(II) ion szelektív kimutatása fluoreszcencia reakcióval

4. Borsodi Vegyész Napok (1968)

Elektrokémia, analitika, növényvédőszer, nitrogénipar, vegyész-gépész, festék- és műanyagipar

1. *Bárczi Béla (MSZMP megyei PB)*
A borsodi vegyipar helyzete az új gazdaságirányítási rendszerben
2. *Berecz Endre (NME)*
Újabb eredmények a sósavas fémklorid oldatok vizsgálata terén
3. *Balla Béláné (NME)*
Mangán(II)-ion tartalmú elektrolit oldatok szerkezetének tanulmányozása viszkozitás és gőznyomásmérések útján
4. *Bereczki László (NME)*
Mangán(II)-ion szerkezetének tanulmányozása az oldékonyság és elektromos vezetőképességi vizsgálatok útján
5. *Hegedűs Béla (NME)*
Elektrolit oldat, mint dielektrikum
6. *Szita Lajos (NME)*
Hg/HgO elektród és az oxigén elektród normálpotenciálja hőmérséklet függésének vizsgálata
7. *Gulya Imre (BVK)*
Tüzelőanyag elemek I.
8. *Gulya Imre (BVK)*
Tüzelőanyag elemek II.
9. *Nagy Károly (DIGÉP)*
Sóban történő fémtisztítás elektrolitikus úton
10. *Nagy Károly (DIGÉP)*
Fémtisztítás elektrolitban váltóárammal
11. *Szita István (ÉMV)*
Foszgén alapú növényvédőszer gyártása az Észak-magyarországi Vegyiműveknél
12. *Pintér Zoltán (ÉMV)*
Triazin típusú növényvédőszer fejlesztési lehetőségei
13. *Kerekes Ferenc (ÉMV)*
Klórozott szénhidrogének helyettesítése foszforsavészterekkel
14. *Balázs Lajos (TVK)*
Nitrogénoxiddal kapcsolatos problémák az ammóniagyártás technológiájában
15. *Vandlík György (TVK)*
Hajdúszoboszlói-román kevert földgáz üzemkísérlet
16. *Bokor László (TVK)*
Salétromsavgyártás abszorpciós tornyaiban mutatkozó rendellenességek vizsgálata
17. *Vinkler Gábor (TVK)*
Benzinpirolízis melléktermékeinek hasznosítási lehetőségei

18. *Bognár János (NME) – Paksy László (LKM) – Nagy Károly (DIGÉP)*
A műszeres kémiai elemzés helyzete az iparban
19. *Bognár János (NME)*
Az arzén és antimon bromometriás meghatározása reverzibilis indikátorokkal
20. *Bognár János – Jellinek Olga (NME)*
A vanádium ultramikro meghatározása brómbázisú Landolt típusú reakciókkal
21. *Bognár János – Sipos László (NME)*
A bromát-bromid-hidrazin brómbázisú Landolt típusú reakció kinetikai vizsgálata
22. *Bognár János – Sárosi Szilvia (NME)*
A szelén meghatározása klórbázisú Landolt típusú reakcióval
23. *Bognár János – Sárosi Szilvia (NME)*
Katalimetrikus titrálás Landolt típusú indikátor reakció alkalmazásával, ezüst, higany(II) és jodid meghatározására
24. *Szopory Béla (NME)*
Izolált zárványok elemzésére alkalmas ultramikro vas meghatározás
25. *Bognár János – Jellinek Olga (NME)*
Komplexometriás titrálások a krómbordó B. indikátor alkalmazásával
26. *Bognár János – Szabóné Pataki Márta (NME)*
Az aszkorbinsav bromometriás titrálása reverzibilis indikátorokkal
27. *Bognár János – Szabóné Pataki Márta (NME)*
A szulfít, tioszulfát, rodanid, vas(II) cianid bromometriás meghatározása reverzibilis indikátorokkal
28. *Bognár János – Nagy Lajos (NME)*
Jódnyomok katalitikus kimutatása és meghatározása a 3,3'-dimetilnaftidin-hidrogénperoxid reakcióval
29. *Fejes Gábor (NME)*
A mechanikus szétválasztás műveletének korszerű megoldásai
30. *Joó Gyula (NME)*
Összenyomódó szűrőlepeny képződésével járó szűrési problémák megoldása
31. *Lorencz Sándor (NME)*
Beszámoló az anyag- és hőátadás együttes vizsgálatáról szóló kutatásról
32. *Klusóczki Imre (NME)*
A hőátadás számításának alapjai vékonyréteges elpárologtatóban
33. *Ortutay Miklós (NME)*
Modern kolonna típusok méretezésének kérdései
34. *Bozóki Géza (NME)*
A korszerű hasadótárcsás nyomáshatárolás. A hasadótárcsák méretezése és vizsgálati módszerei
35. *Mörk János (NME)*
Forgókemencék szilárdságtani méretezésének néhány kérdése

36. *Grega József (ÉMV)*
Folyamatos üzemű átszívásos szárító konstrukciós kérdései
37. *Czerődy Imre – Szabó Mihály (Energiagazdálkodási Intézet)*
Nyomástartó edények Borsodban
38. *Pintér Zoltán (ÉMV)*
Nyomjelzéses vizsgálatok néhány vegyipari konstrukciós kérdései
39. *Mónus András – Kersch Péter – Lukács Gábor (VEGYTERV)*
Tartályos szállítás alkalmazása a vegyiparban
40. *Nagy Lajos (NME)*
Higany, illetve jodid félmikro titrálása rodamin-B. fluoreszcens indikátor segítségével
41. *Nagy Lajos (NME)*
Mangán gyors meghatározása merkurimetriásan
42. *Raisz Iván (Felsőfokú Vegyipari Gépészeti Technikum, Kazincbarcika)*
Mikro mennyiségű Cu^{++} , Ni^{++} , Fe^{3+} , Al^{3+} és V^{5+} meghatározása fotometrikus úton, pirokatechin-ibolyával
43. *Bokör Lászlóné – Deák Bertalanné (TVK)*
Melamin meghatározási módszerek karbamid és guanidin mellett
44. *Gyimes Olivér (TVK)*
Vizsgálatok a szintézisgázt nyomokban szennyező szénhidrogének megállapítására
45. *Gulya Imréné (BVK)*
A földgáz klórszármazékának szétválasztása és meghatározása gázkromatográfiás módszerrel
46. *Töll László (TVK)*
Égetett mész és lúgregenerálási iszapok aktív kalciumoxid tartalmának gyors és pontos meghatározása
47. *Kiss A. Sándor – B. Doszpod Rózsa (BVK)*
Kismennyiségű szilícium meghatározása nagy tömegű arzén mellett
48. *Blahut János (TVK)*
A TVK Polietiléngyár helyzete az új gazdasági irányítás rendszerében
49. *Kádár Károly (ÉMV)*
Kárpitozásra használt lágy poliuretánhabok fáradási jelenségei
50. *Jüsztl István (TVK)*
Műanyagdiszperziós ragasztók hazai előállítása
51. *Dárdai Zoltán (TVK)*
Kismennyiségű víz hatása organofilizált és nem organofilizált pigmentekre
52. *Kiss Lászlóné (TVK)*
Festékbevonat rendszereket felépítő rétegek tulajdonságainak hatása a rendszer egészének mechanikai sajátosságaira

5. Borsodi Vegyész Napok (1970)

Korrózió és felületvédelem, vegyipari-gépészet, fizikai és analitikai kémia, mezőgazdaság kemizálása, műanyagkémia

1. *Preisich Miklós (MKE)*
A Magyar Kémikusok Egyesülete a vegyipar szolgálatában
2. *Köller Joachim (NDK)*
Fémfelületek passzíválása csersavval adalékolt foszfátózással
3. *Angyal Ferenc (TVK)*
A gyorsított laboratóriumi és szabad kitéti vizsgálatok jelentősége festékek minősítésénél
4. *Dárdai Zoltán (TVK)*
Új nagyhatású epoxi-bázison felépített korrózióvédő festékek
5. *Ivánfi Jenő (TVK)*
Egy új reaktív primer alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatok
6. *Fejes Gábor (NME)*
Folyadékkeverővel előállított áramlásképek a viszkozitás (Reynolds szám) függvényében
7. *Joó Gyula (NME)*
Hűtő-kenő folyadék regenerálási lehetőségeinek vizsgálata
8. *Ortutay Miklós (NME)*
Néhány megjegyzés a fluidizációs készülékek alkalmazásáról, illetve tervezéséről
9. *Lorencz Sándor (NME)*
Higroszkopikus sók tárolhatóságának vizsgálata
10. *Keresztes János (NME)*
A csőköteges hőcserélők méretezésének és tervezésének egyes kérdéseiről
11. *Mörk János (NME)*
Gömbtartály bűvónyílásának szilárdsági ellenőrzése
12. *Bozóki Géza (NME)*
Biztonsági tárcsák optimális lefúvató keresztmetszetének a meghatározása
13. *Klusóczki IMRE (NME)*
A levegőszétválasztó oszlop biztonságos üzemeltetésének néhány főbb szempontja
14. *Berecz Endre – Báder Imre (NME)*
Elektromos vezetőképességi és viszkozitási viszonyok tanulmányozása az $\text{Mg Cl}_2\text{-HCL-H}_2\text{O}$ elektrolit rendszerben
15. *Balla Béláné – Berecz Endre (NME)*
Pácoldatok reveoldó képességének vizsgálata a vas(II) tartalom és a hőmérséklet függvényében
16. *Szita Lajos – Berecz Endre (NME)*
Lúgos nátriumaluminát oldatok elektrokémiai vizsgálata
17. *Weber Józsefné – Berecz Endre (NME)*
Oxidáló vagy erősen párologó anyagok viszkozitásának meghatározására alkalmas egyszerű relatív kapilláris viszkoziméter ismertetése

18. *Híres József – Csekő Gyuláné (BVK)*
Klórozott polietilén vizsgálata infravörös színek alapján
19. *Tőrekői Ernőné – Podmaniczky András (BVK)*
Nitrózus gázok NO₂ és (NO+ NO₂) tartalmának mérése MONOFLUX fotométerrel
20. *Boda Gábor – Patkó Józsefné (BVK)*
Gyors és pontos módszer a vinilklorid katalizátor higany(II) klorid tartalmának meghatározására
21. *Füredi Zoltán (TVK)*
Gázkromatográfia az olefingyártásban
22. *Alaitner István (TVK)*
Vizes ammóniás műtrágyázás külföldi és hazai tapasztalatai
23. *Bíró Dezső (TVK)*
Folyékony műtrágyák alkalmazása a mezőgazdaságban
24. *Kiss A. Sándor (BVK)*
Az AGRONIT magnéziumos nitrogénműtrágya növényi- és humánbiológiai jelentősége
25. *Tóth András (ÉMV)*
Karbamid típusú növényvédőszer alkalmazása és előállítási lehetősége
26. *Nagy Sándor (ÉMV)*
Klorinklorid felhasználása és előállítása
27. *Kerekes Ferenc (ÉMV)*
Higiéniai célokra alkalmas inszekticid előállítása
28. *Petrohay György (ÉMV)*
Az ÉMV-nél gyártott növényvédőszer alkalmazástechnikai jellemzése
29. *Érsek László – Lakó Gézáné – Kiss A. Sándor (BVK)*
PVC termékek néhány alkalmazási lehetősége a mezőgazdasági vízgazdálkodásban
30. *Boda Gábor – Bárdos Mária – Gulya Imréné (BVK)*
A klórparaffinok előállítása, vizsgálata és szekunder lágyítóként való alkalmazása
31. *Máriási Béla – Steinmetz Ilona (BVK)*
Polipropilénnel módosított PVC
32. *Gálosi György – Ivacs Bertalanné (BVK)*
Korszerű poliamid-6 típusú termékek előállítása a BVK-nál
33. *Kuczmann Ferenc (BVK)*
Polikaprolaktám alkalmazástechnikai vizsgálatai
34. *Rodé Iván János (TVK)*
Új műanyagfeldolgozási technológiák a TVK-nál
35. *Nagy Géza (ÉMV)*
Poliuretánhabok formahabosítása és a formadarabok gyakorlati alkalmazása
36. *Gál János (BVK)*
Extrudált termékválaszték bővítése a BVK-nál

6. Borsodi Vegyész Napok (1972)

Vegyipar, vegyipari-gépészet, analitika

1. *Sólya László (TVK)*
A TVK olefinüzeme az országos olefin-program első lépcsője
2. *Bártfai Kornél (TVK)*
Polietilén alapú zsugorodó fóliák előállítás a TVK műanyag-feldolgozó gyárában
3. *Kiss Sándor (TVK)*
Polietilén síkfólia tejsomagolás céljára
4. *Sipőcz Lajos – Mlinárcsi Sándor (TVK)*
Agrofólia gyártás fejlesztése a TVK-nál
5. *Rodé J. Iván (TVK)*
Cryovac zsugorodó műanyag-termékek a mezőgazdasági termékek csomagolásához
6. *Deák Bertalan (TVK)*
TIPOLEN kissűrűségű polietilén vizsgálata élelmiszer higiéniai szempontok alapján
7. *Pálfi Sándorné (TVK)*
Vinilklorid-vinilacetát kötőanyag-bázisú gyorsan száradó festékrendszerek
8. *Dárdai Zoltán (TVK)*
Epoxigyanták és epoxibázisú festékek fejlesztési munkáinak eredményei
9. *Dobó József (LKM)*
A korrózió elleni védelem helyzete az LKM-ben
10. *Heinz Robel – K. Wiegand (Magdeburgi Műszaki Főiskola)*
Szűrőleplek szerkezetének vizsgálata
11. *Heinz Robel – Dietrich Hartmann (Magdeburgi Műszaki Főiskola)*
Szemcsés anyagok tapadóképessége a szűrőkendőkre
12. *Joó Gyula (NME)*
Összenyomódó leplenyű szűrés szimulálása számítógéppel
13. *Keresztes János (BVK)*
Egyszerű műveleti egységek méretnövelése és a célfüggvény
14. *Ortutay Miklós (NME)*
Multikomponensű szénhidrogén elegy desztillációjának műveleti számítása kisteljesítményű számítógép alkalmazásával
15. *Bozóki Géza (NME)*
Biztonsági szelepek vizsgálatának új módszere
16. *Szabó Mihály (Állami Energetikai és Energiabiztonság-technikai Felügyelet)*
Nyomástartó berendezések megbízhatósága
17. *Grega József – Korom László (ÉMV)*
Függőpályás konvektorok alkalmazása kis térfogatsúlyú anyagok szállítására
18. *Mádi István (KLTE)*
A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem kémiai tanszékein folyó tudományos kutatások ismertetése

19. *Szita István (ÉMV)*
Újtípusú klórmetilézési reakció és ipari alkalmazása
20. *Rózsa László (ÉMV)*
Foszfénezési reakciók intenzifikálása
21. *Tóth András (ÉMV)*
Organofil-bentonitok előállításának optimalizálása
22. *Kovács István (BVK)*
Kutatás és műszaki fejlesztés a BVK-nál
23. *Kiss A. Sándor (BVK)*
Mikroelemekkel kiegészített karbamiddal végzett takarmányozási kísérletek
24. *Boda Gábor (BVK)*
Katalizátorok és katalizátor hordozók fajlagos felületének vizsgálata BET-módszerrel
25. *Érsek László (BVK)*
PVC alkalmazása az építőiparban
26. *Berecz Endre (NME)*
Elektrolit oldatok viszkozitásának és elektromos vezetőképességének kölcsönös kapcsolata és összefüggésük az oldat szerkezetével
27. *Szita Lajos – Berecz Endre (NME)*
Különböző nátrium sók hatása a nátriumaluminát oldat egyensúlyi aluminát tartalmára
28. *Szakszon Mária – Berecz Endre (NME)*
Háromkomponensű sóolvadékok termodinamikai vizsgálata
29. *Báder Imre – Szita Lajos – Berecz Endre (NME)*
Szuszpenzió pH-jának mérése
30. *Lorencz Sándorné – Berecz Endre (NME)*
Nitrózagáz ammóniumkarbonátos abszorpciójának fizikai-kémiai vizsgálata
31. *Hegedűs Béla – Bedő Zsuzsa – Berecz Endre (NME)*
Festékfilmek vízgőz áteresztésének vizsgálata
32. *Wágner Ottó (MTA Olajbányászati Kutató Laboratórium)*
A kőolaj kiszorítás néhány fizikai-kémiai problémája
33. *Bognár János (NME)*
A kémiai elemek eredete
34. *Bognár János – Nagy Lajos – Jellinek Olga (NME)*
A fluor mikromeghatározása a szimultán start módszerrel
35. *Bognár János – Sárosi Szilvia – Jellinek Olga (NME)*
A bróm- és klórbázisú Landolt-reakciók kinetikai vizsgálata és nyomanalitikai alkalmazása
36. *Jellinek Olga (NME)*
Adatok az arzén desztillációs meghatározásához
37. *Bognár János (NME)*
A bromatometria, illetve a bromometria fejlesztése, N-bromometria
38. *Répási Gábor – Rokónai Józsefné (ÉMV)*
Gázkromatográfiás csúcsazonosítási módszerek

7. Borsodi Vegyipari Napok (1974. Kazincbarcika)

Vegyipari folyamatok intenzifikálása

1. *Körtvélyes István (BVK)*
Plenáris előadás
2. *Szénási Tibor (TVK)*
A szovjet-magyar műszaki együttműködés eredményei megyénk vegyipara intenzifikálásában
3. *Bódi Béla (Borsodi Hőerőmű)*
A BVK fejlesztésével összefüggő energetikai kérdések a Borsodi Hőerőműben
4. *Zalai György (VEGYTERV)*
5. *Kiss László (TVK)*
Az etilén polimerizáló üzem intenzifikálása
6. *Pálfi Sándor (TVK)*
Folyamatos műgyantagyártó reaktor tervezési és üzemeltetési problémái
7. *Aranyosi Gábor*
Az Észak-magyarországi Regionális Vízmű és Vízgazdálkodási Vállalat feladata a borsodi vegyipar vízellátása érdekében
8. *Tőreki Ernő – Kaszai Sándor (BVK)*
A termelő üzemek kapacitás kihasználásának fokozása homogén gépcsoportok elemzése alapján
9. *Alaitner István (TVK)*
Az ammóniagyártás intenzifikálása a TVK-nál
10. *Bártfay Kornél (TVK)*
A nagynyomású polietilén fólia termelés intenzifikálásának néhány kérdése
11. *Fejes Gábor (NME)*
agyteljesítményű hőcserélők a vegyiparban
12. *Bozóki Géza (NME)*
Vegyipari technológiai folyamatok intenzifikálásával összefüggő biztonság-technikai kérdések
13. *Szita István – Tóth András (ÉMV)*
Forgókefés filmreaktorok alkalmazása vegyipari műveleteknél
14. *Győri Ilona (NME)*
Állóágvas gázadszorpció matematikai modellezése
15. *Joó Gyula (NME)*
Összenyomódó lepényű centrifugális szűrés intenzifikálása matematikai modell alapján
16. *Ortutay Miklós (NME)*
Szélosztályozó berendezések osztályozó képességének vizsgálata
17. *Pázmándy Gyula – Pásztly György (BVK)*
PVC gyártás intenzifikálásával kapcsolatos kérdések vizsgálata
18. *Maklái Gyula – Mosoni János (BVK)*
Ammóniakonverterek optimális üzemeltetése

19. *Enyedi Béla (BVK)*
Rektifikáló tornyok működésének digitális szimulációja
20. *Vécsey Béláné (BVK)*
Salétromsavüzem optimális üzemeltetése számítógépes adatfeldolgozással
21. *Löw Gusztáv (VEGYTERV)*
Ammóniaszintézis üzem intenzifikálása DDC számítógépes folyamat-szabályozással
22. *Keresztes János (BVK)*
Vegyipari technológiai feladatok optimális megoldásának gépészeti megfogalmazásáról

8. Borsodi Vegyipari Napok (1979. Leninváros)

Hatékonyaságnövelés

1. *Somló György (VEGYTERV)*
A borsodi vegyipar fejlesztési lehetőségei a VI. ötéves tervben
2. *Tolnai Lajos (MSZMP)*
Az élőmunka hatékonyságának helyzete Borsod megyében
3. *Szoboszlai László (TVK)*
Termelésszervezési és hatékonysági szempontok a fejlesztések előkészítése és megvalósítása során
4. *Kucsma János (TVK)*
A számítógépes termelésirányítás szerepe a hatékonyság növelésében a TVK Műanyaggyár példáján
5. *József Gábor – Szilágyi József (TIFO)*
A hatékonyság növelésére tett intézkedések, további célkitűzések a TIFO-nál
6. *Pálfi Sándor (TVK)*
A belső ösztönzési rendszer szerepe a hatékonyság növelésében a TVK Festékgyárában
7. *Papp György – Vida László (ÉMV)*
Döntéselőkészítési módszer a termékszerkezet felülvizsgálatához és átalakításához
8. *Tőrekői Ernő (BVK)*
A hatékonyság növelésének módszerei és eredményei a BVK-nál
9. *Fazekas Imre (BVK)*
A korszerű folyamatirányítás, mint a hatékonyság egyik eszköze
10. *Szénási Tibor (TVK)*
További feladatok a hatékonyság növelésével kapcsolatban
11. *Végh József (Biogal Gyógyszergyár)*
METRA-szervezők a Biogalban
12. *Kovács F. László (BVK)*
A BVK tőkés deviza mérlegének alakulása az V. ötéves terv során, a vállalati devizamérleg javítására tett intézkedések

9. Borsodi Vegyipari Napok (1981)

Vegyipari eljárások intenzifikálása

10. Borsodi Vegyipari Napok (1983)

Vegyipari folyamatok korszerű megoldása

1. *Szabadváry Ferenc (BME)*
A vegyipar hazai kialakulása
2. *Fejes Gábor (NME)*
Cseppleválasztó
3. *Bozóky Géza – Lorencz Sándor (NME)*
Formaldehidgyártó kolonnák robbanás elleni védelme
4. *Szabó Péter (NIKE) – Árva Péterné (MÜKKI) – Bucski György (MÜKKI)*
Tűz- és robbanásveszélyes porok összekeverése statikus keverővel
5. *Joó Gyula (NME)*
Dugattyús kompresszor csővezeték-rendszereinek akusztikus gerjesztése, csőrezgések csökkentésének lehetőségei
6. *Keresztes János – Kiss László (BVK)*
Csőköteges hőcserélő méretezésének egyes kérdései
7. *Nagy Árpád (ÉRV)*
Sósav visszanyerő rendszer kialakítása
8. *József Gábor – Kardos Imre (TIFO)*
Enyhe hidrokrakkoló üzemmód kifejlesztése és bevezetése a gázolaj kénmentesítőben
9. *Bakucz Miklós (NIKE)*
A ftálsavanhidtid gyártástechnológia átállítása energiatakarékos eljárásra
10. *Kleberc Lajos (ÉMV)*
Modern eljárások a poliuretán lágyhab gyártásnál
11. *Bokros István – Lorencz Sándor – Völgyes Lajos (NME)*
Cseppfolyós nitrogén közvetlen hűtésre való felhasználása alacsony hőmérsékletű szakaszos reaktorban
12. *Kovács Kálmán – Vágó Nándor (ÉMV)*
Mikroprocesszoros folyamatirányító berendezés real-time operációs rendszere
13. *Bede Zoltán – Ulrich István (TIFO)*
Számítógépes folyamatirányítás a TIFO Kombinált Üzemében
14. *Tóth Endre (TVK)*
A Polipropiléngyár új irányítási rendszere
15. *Mohos Gábor – Sáfrány Pál (BVK)*
Műszaki diagnosztika a BVK karbantartási munkái során
16. *Béres Antal (TVK)*
Új korszerű gazdaságos csomagolóanyag: biafolfólia

17. *Máté József – Ulrich István (TIFO)*
A TIFO energiafelhasználásának értékelése és az energiafelhasználás csökkentésének lehetőségei
18. *Érsek László (BVK)*
Fémszappan típusú stabilizátorok olvadákfázisú gyártására alkalmas reaktor ismertetése
19. *Bakos György – Kovács Gyula – Nagy István (TVK)*
Anyagmozgatási megoldások egy szakaszos technológiájú vegyipari üzemben
20. *Fejes Gábor (NME)*
Kerekasztal-beszélgetés a vegyipari műveletek korszerű megoldásairól

11. Borsodi Vegyipari Napok (1985)

Hulladékszegény és hulladékhasznosító technológiák

1. *Kolonics Zoltán (Nitrokémia)*
A vegyipari technológiák hulladék csökkentésének, a hulladékok feldolgozásának elvi és gyakorlati kérdései
2. *Sipos László (NME) – Velkey László (Sárospataki Gimnázium)*
A kémia oktatása a középiskolában, a kémiai tankönyvek kritikai vizsgálata vitafórum
3. *Nagy Árpád (ÉMV)*
Hulladékszegény technológiák kialakítása az ÉMV-ben
4. *Fehér József (TVK)*
Környezetkímélő és hulladékhasznosító technológiák a TVK Műanyaggyárában
5. *Lelkesi József – Major Béláné (TIFO)*
Hulladékok hasznosítása, ártalmatlanítása a Tiszai Kőolajipari Vállalatnál
6. *Ábrahám József – Velki István – Dovák Pál (BVK)*
A szuszpenziós PVC gyártás során keletkező szilárd és vizes fázisú hulladékok hasznosítása
7. *Tóth László (ÉMV)*
Ipari melléktermék sósav hasznosítás üzemelési tapasztalatai
8. *Mihalkó Zoltán (TVK)*
Környezetbarát festéktermékek, környezetkímélő gyártástechnológiák
9. *Olasz Ernő – Száva Jenő – Szilágyi Géza (ESZT-AND Engineering)*
Koncentrált, elválasztás korszerű módszerei különféle membránok alkalmazásával
10. *Mihaleczku József (BVK)*
Ongroflak márkanevű víz és szennyvízkezelőszer gyártása veszélyes ipari hulladékokból
11. *Vilimi László – Tóth Klára (BVK)*
Hulladékból új termékek előállítása és azok hasznosítása
12. *Martin András (Technova)*
A műszaki fejlesztés új pénzügyi lehetősége

13. *Ivacsné Horváth Mária (BVK)*
Értékelemzéssel az anyagtakarékosság szolgálatában
14. *Mátyás László – Bónyai Péter – Hegyaljai László – Breuer Miklós (ÉMV)*
A formalin gyártás műszaki paramétereinek javítása értékelemzés felhasználásával
15. *Klebercz Lajos (ÉMV)*
Lágy poliuretán kárpithab értékelemzése

12. Borsodi Vegyipari Nap (1987)

Eljárások és műveletek optimalizálása

1. *Szilágyi Gyula (BVK)*
Vegyipari eljárások optimalizálásának elvi kérdései
2. *Ábrahám József (BVK)*
Szuszpenziós PVC gyártókapacitás növelése a technológiai folyamat optimalizálásával
3. *Tóth András – Dányi János (ÉMV)*
Propaklórgyártás optimalizálása
4. *Rédei József (BVK)*
Triptamingyártás optimalizálása
5. *Paksy László (LKM)*
Kohászati kémiai-analitikai módszerek optimalizálása
6. *Nagy Árpád (ÉMV)*
Üzemi véggázok hasznosítása
7. *Klebercz Lajos (ÉMV)*
Poliuretán lágyhabok gyártása függőleges habosítással
8. *Purzsa Tamás (BVK)*
Ammóniaszintézis konverterek optimális üzemeltetése számítógépek segítségével
9. *Csernyik István (TVK)*
Lineáris polietilén gyártási folyamatának optimalizálása
10. *Tóth Endre (TVK)*
Folyamatirányítás a TVK Polipropiléngyárában
11. *Bede Zoltán – Ulrich István (TIFO)*
Gyakorlati tapasztalatok a TIFO desztillációs üzem számítógépes irányításáról
12. *Ortutay Miklós (Nehézipari Műszaki Egyetem)*
Gyors módszer az optimális reflux arány meghatározására

13. Borsodi Vegyipari Nap (1993)

A borsodi vegyipar helyzete

1. *Kirilly Tamás (IKM)*
A Kormány középtávú iparpolitikája, válságkezelési stratégiája
2. *Kovács F. László (BC) – Vigh László (TVK) – Virág Miklós (REORG)*
A borsodi vegyipari vállalatok helyzete

3. *Kardos Antalné (Állami Vagyongézelő)*
A vegyipari vállalatok privatizációs kérdései
4. *Rakusz Lajos (IKM)*
Az ipari kutatóintézetek átalakulásai és a technológia politikai összefüggései
5. *Csurgai Lajos (MAVESZ)*
A MAVESZ tevékenysége a műtrágya- és növényvédőszer ipar helyzetének stabilizálásában

14. Borsodi Vegyipari Nap (1997)

Fejlesztési eredmények a borsodi vegyiparban

1. *Előadó (IKM)*
A térség területfejlesztési programja
2. *Nagy László (CTK)*
Ipari Koromgyártás a Columbian Tiszai Koromgyártó Kft-nél
3. *Vígh László – Sebestyén László (TVK)*
A TVK Olefingyárának rekonstrukciója
4. *Képes Tibor (Tiszai Hulladékégető)*
A Tiszai Hulladékégető Kft. bemutatása
5. *Nagy László (BorsodChem)*
A BorsodChem vinilklorid gyártásának rekonstrukciója
6. *Gaál Gyula (BorsodChem)*
PVC kapacitásbővítés a BorsodChemnél
7. *Kalácska János (BorsodChem)*
Peroxid-kémiai K+F a BorsodChemnél

15. Borsodi Vegyipari Nap (1998)

Negyven éve alakult meg az MKE Borsodi Csoport; a térség vállalatai

1. *Paksy László*
Az MKE Borsodi Csoport megalakulásának 40. éves évfordulója
2. *Várhegyi Miklós (TVK)*
A TVK Rt.
3. *Kovács F. László (BorsodChem)*
A BorsodChem Rt.
4. *Mariska György (Miskolci Műanyagfeldolgozó)*
A Miskolci Műanyagfeldolgozó Rt.
5. *Jakab István (Porán)*
A Porán Kft.
6. *Bajusz Ferenc (ÉMV)*
Az Észak-magyarországi Vegyiművek Kft.
7. *Fekete-Nagyné Török Judit (BorsodChem)*
A BorsodChem környezetvédelme
8. *Majerusz László (TVK)*
A TVK környezetvédelme

16. Borsodi Vegyipari Nap (1999)

Környezetvédelem

1. *Rakics Róbert (KöM)*
Az EU környezetvédelmi jogharmonizációra való felkészülés
2. *Dankó Gyula (ÉKF)*
A régió környezetvédelmi helyzete és a vegyipart is érintő feladatai
3. *Marossy Kálmán (BorsodChem)*
PVC és környezet
4. *Bíró László – Besenyei Ferenc (TVK)*
Környezetvédelmi kihívások és válaszok a TVK PP-4 projektjében
5. *Csutak Lajos (BorsodChem)*
A BorsodChem új beruházásainak környezetvédelmi aspektusai
6. *Majerusz László (TVK)*
A TVK felkészülése az EU-csatlakozásra a környezetvédelem területén
7. *Raisz Iván (Miskolci Egyetem)*
A Környezetvédelem oktatása a Kohómérnöki Karon

17. Borsodi Vegyipari Nap (2000)

Biztonság a vegyiparban

1. *Perjési Zsolt (BAZ MK, MM Felügyelőség)*
A vegyipar biztonsága a munkabiztonsági felügyelet nézőpontjából
2. *Seresné Molnár Enikő (BorsodChem)*
A vegyipari biztonság fejlődése
3. *Vígh László (TVK)*
Új kihívások a nyomástartó berendezések felügyelete területén
4. *Gaál Gyula-Ábrahám József (BorsodChem); Peter Chromec-Peter Tibor (Umwelttechnik-SULZER)*
Vegyipari melléktermékek elégetésének és hőhasznosításának biztonsági kérdései a BorsodChemnél
5. *Ortutay Miklós (Miskolci Egyetem)*
Rendszer-biztonságtechnikai kutatások
6. *Bödök Károly (Corweld Plus Kft)*
Az anyagtani vizsgálatok jelentősége és lehetőségei a vegyipari rendszerek biztonságos üzemelés szempontjából

Kerekasztal beszélgetés

18. Borsodi Vegyipari Nap (2001)

K+F a vegyiparban

1. *Patkó Gyula (Miskolci Egyetem)*
A Miskolci Egyetem kutatási potenciálja
2. *Lakatos István (Miskolci Egyetem)*
A Miskolci Egyetem Alkalmazott Kémiai Kutató Intézet
3. *Lakatos István (Miskolci Egyetem)*
Az intenzív szénhidrogén termelési módszerek jelentősége a XXI. században

4. *Tolvéth János (TVK)*
A TVK HDPE termékeinek jelene és jövője
5. *Janecska Ákos (TVK)*
Polimerizációs körülmények hatása a metallocén polietilénnek esetében
6. *Gaál Hella (BorsodChem)*
Feldolgozott PVC előéletének meghatározása DSC módszerrel
7. *Kazup Dezső (BorsodChem)*
Páztázó elektronmikroszkóp és a röntgendiffrakciós mikroelem analízátor alkalmazása PVC termékek hibahelyeinek vizsgálatában és a termékfejlesztésben

19. Borsodi Vegyipari Nap (2002)

Innováció a vegyiparban

1. *Kovács Attila (TVK)*
Innováció, minőségszemlélet, versenyképesség: a TVK fejlődésének kulcstényezői
2. *Lengyel Attila (Miskolci Egyetem)*
A Mechatronikai és Anyagtudományi Kooperációs Kutatási Központ bemutatása
3. *Ortutay Miklós (Miskolci Egyetem)*
Vegyipari műveleti kutatások, ipari technológiák szűk keresztmetszeteinek feltárásánál
4. *Gaál Gyula (BorsodChem)*
Hulladékszegény TDI gyártás megvalósítása a BorsodChemnél
5. *Hideg Miklós – Papp István (BorsodChem)*
Membrán biotechnika a korszerű vízkezelés egyik eszköze, konkrét példák az alkalmazásra
6. *Tolvéth János (TVK)*
A TVK termékfejlesztési lehetőségei. A fejlesztés útja a katalizátortól a polimerig
7. *Velki István (BorsodChem)*
PVC alapú termoplasztikus elasztomerek és kopolimerek kifejlesztése

20. Borsodi Vegyipari Nap (2003)

Az Európai Unió csatlakozás kényszerei és kihívásai

1. *Keresztes István (MAVESZ)*
Az EU-csatlakozás fontosabb hatásai a vegyipari vállalatokra
2. *Szentmiklóssy László (BorsodChem)*
A magyar PVC ipar az EU-csatlakozás küszöbén
3. *Seresné Molnár Enikő (BorsodChem)*
Nagy ipari balesetek megelőzése és a „Biztonsági jelentés”
4. *Mogyoródi Ferenc (Miskolci Egyetem)*
A Kémiai Intézet oktatási és kutatási tevékenysége

5. *Lakatos János (Miskolci Egyetem)*
Karbon struktúrák
6. *Büdy László (TVK)*
A TVK, mint a MOL Csoport tagja az európai poliolefin piacon
7. *Szendiné Boross Katalin (TVK)*
Európai Unió kihívások, TVK-s válaszok

21. Borsodi Vegyipari Nap (2004)

A régió vegyiparának perspektívái

1. *Várhegyi Miklós (MAVESZ)*
Európai vegyipari kitekintés, kérdések, problémák, kilátások; különös tekintettel a borsodi vegyipari szegmensre
2. *Gazdik Zoltán (BorsodChem)*
A BorsodChem középtávú növekedésének jellemzői
3. *Seres András – Nagy László (BorsodChem)*
A klór és a vinilklorid gyártás bővítése a legmodernebb technológiák alkalmazásával
4. *Lengyel Attila (Miskolci Egyetem)*
A Vegyipari Technológia szakirány BSC tanterve
5. *Borsa Judit (BME)*
A vegyipar/kémia szakember utánpótlásának kérdései; merre tart az ifjúság, hová mennek az „agyak”?
6. *Körtvélyessy Gyula (MKE)*
Ki fog dolgozni a jövő vegyiparában?
7. *Mátyás János (MOL)*
A vegyipar szerepe a MOL középtávú stratégiai elképzeléseiben
8. *Koczor Tamás (TVK)*
A TVK környezetvédelmi eredményei
9. *Kinczel Péter (Chinoin Miskolci Gyáregység)*
Alacsony molekulásúlyú frakcionált heparinok gyógyszerkészítményeinek gyártása
10. *Csorba János (ÉMK)*
Fejlesztések az ÉMK tevékenységében

22. Borsodi Vegyipari Nap (2005)

Elmélet és gyakorlat; előadások a kémiai Nobel-díjtól a vegyipari problémamegoldásig

1. *Bencze Lajos (Veszprémi Egyetem)*
Metatézis, Nobel-díj, reflexiók
2. *Bartha László (Veszprémi Egyetem)*
A kőolaj finomítás és a petrokémia kilátásai
3. *Szojka Janusz Marcin (BorsodChem)*
Az MDI jelentősége a poliuretánok előállításában

4. *Szentmiklóssy László (BorsodChem)*
Környezetvédelmi fejlesztések a BorsodChemnél a PVC gyártás területén
5. *Csőke Barnabás – Szűcs István (Miskolci Egyetem)*
Megújuló energiaforrások hazai hasznosításának lehetőségei
6. *Bánsági Tamás (TVK)*
Megvalósítási tapasztalatok a TVK stratégiai beruházásai kapcsán
7. *Petrényiné Szabó Krisztina (TVK)*
A MOL Csoport új polimer termékeinek (TVK: HDPE-2 üzem és Slovnaft: PP-3 üzem) jelentősége és piaci fogadtatása
8. *Fekete Margit Hedvig (TVK)*
Egy új katalizátor bevezetés kihívásai a TVK legújabb polipropilén üzemében
9. *Velkey László (Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium, Miskolc)*
Aktualitások a középiskolai kémiai oktatásról

23. Borsodi Vegyipari Nap (2006)

A borsodi vegyipari tengely (Kazincbarcika-Sajóbábony-Tiszaújváros); vállalatok, fejlesztések, oktatás

1. *Klement Tibor (BorsodChem)*
Fókuszban az izocianátok fejlesztése; a nitrálási technológia hulladékainak csökkentése
2. *Vattay Balázs (BorsodChem)*
K+F a PVC gyártásban; technológiai megoldás az iniciátor emulziók előállítására
3. *Untener János (Irinyi János Szakközépiskola) - Kalácska János (BorsodChem)*
Oktatási célú vegyipari műveletek labor létrehozása a kazincbarcikai Irinyi János Szakközépiskolában és várható szerepe a középiskolai kémiai oktatásban
4. *Siménfalvy Zoltán (Miskolci Egyetem)*
A Miskolci Egyetem Vegyipari Gépek Tanszék és az ipari környezet stratégiai kapcsolatának aktuális kérdései a nyomástartó rendszerek szakterület szakképzése, oktatása és kutatás-fejlesztése területén
5. *Domenik István (TVK)*
Új HDPE és PP típusok a MOL Petchem Divíziótól
6. *Dobos László (CTK)*
Ipari koromgyártás a Columbian Tiszai Karbon vállalatnál
7. *Dancsi Lajos (Linde Gáz)*
A Linde Gáz kazincbarcikai nagyberuházásai
8. *Elek Sándor – Kovács Krisztián (TEVA Gyógyszergyár)*
A TEVA gyógyszergyár sajóbábonyi tevékenységének bemutatása
9. *Ludányi Attila (Dynea Hungary)*
Karbamid-formaldehid alapú ragasztók gyártása a BorsodChem ipari parkjában

10. *Hubay Béla (Eurofoam Műszaki Hab)*
Az Eurofoam Műszaki Hab üzletág fejlődése
11. *Bódi Tibor (ÉMK)*
Szennyvíziszap kezelés és hasznosítás

24. Borsodi Vegyipari Nap (2007)

A vegyipari vállalatok szerepe és tevékenysége a kémia társadalmi elfogadottságának segítése érdekében

1. *Horváth István Tamás (ELTE)*
A kémia és a kémiát alkalmazó iparágak fenntartható fejlődésének fontosabb kihívásai
2. *Szentmiklóssy László (BorsodChem)*
A BorsodChem működése – fókuszban a fenntartható fejlődés
3. *Nagy Gábor – Pálffy Gábor (TVK)*
A TVK tevékenysége a vegyipar társadalmi elfogadottságának segítése érdekében
4. *Gáll Péter – Ligeti Gergő (Irinyi János Szakközépiskola, Kazincbarcika)*
Diákelőadás, mérések az oktatási célú vegyipari műveletek laboratóriumában
5. *Bondár Elek (Váci Mihály Gimnázium, Encs)*
A kémia a köztudatban
6. *Rácz László (MOL)*
REACH a MOL Csoportban
7. *Papp István (BorsodChem)*
1,2-diklór-etánnal szennyezett terület kármentesítése a BorsodChemnél
8. *Vértes Attila (ELTE)*
Hevesy György Nobel díjas kémikus életműve, hatása a tudományos életre

25. Borsodi Vegyipari Nap (2008)

Ötven éves az MKE Borsodi csoport (1958-2008); jubileumi emlékülés a megye vegyiparának és kémikus szervezetének félévszázadáról

1. Kovács Attila (MKE)
Az MKE és az MKE B-A-Z megyei Területi Szervezete
 2. Paksy László
Ötven éve alakult meg az MKE Borsodi Csoport
 3. Kovács F. László
A borsodi vegyipar története – Múlt, Jelen és Jövő
 4. Klement Tibor (BorsodChem)
A BorsodChem fejlesztési elképzelései
 5. Suba Péter (TVK)
Biológiailag lebomló műanyagok fejlesztése a TVK-nál
- Emléklapok átadása alapító és volt egyesületi tisztségviselőknek
Fogadás, emlékek, beszélgetés

SÁROSPATAKI / ORSZÁGOS DIÁKVEGYÉSZ NAPOK

(Dr. Velkey László)

Az 1980-as évek közepén az MKE B-A-Z megyei Területi Szervezete a sárospataki Rákóczi Gimnáziummal közösen - a gimnázium két tanárának Sipos Istvánnak és dr. Velkey Lászlónak a kezdeményezésére - *Diákvegyész Napok* szervezésébe kezdett, amely az 1986-os első megrendezés óta tradicionális rendezvénysorozattá fejlődött. A kezdeményezés célja az volt, hogy az ifjúság figyelmét a kémia és a vegyipar iránt felkeltse, valamint járuljon hozzá a középiskolai tudományos

diákköri munka színvonalának növeléséhez. Hasonlóképpen megfogalmazódott, hogy a rendezvény bemutatkozási fórumot teremt a kémia iránt érdeklődő tanulók számára, egyben a tehetség kibontakoztatás és a tehetséggondozás újszerű formája.

A Magyar Kémikusok Egyesülete és az MKE B-A-Z megyei Területi Szervezete többek között azért támogatta kezdetektől az ötletet, mert a diákkonferencia lehetőséget kínált a kémia népszerűsítésére, a kémia és a vegyipar társadalmi megítélésének javítására. Mindezekon túlmenően a középiskolás diákok és tanáraik számára alkalom teremtdött, hogy találkozzanak a kémiát egyetemen oktató professzorokkal, valamint a vegyiparban dolgozó vegyészekkel, vegyészmérnökökkel.

Kezdetekben a *Sárospataki Diákvegyész Napok* a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei iskolákban tanuló diákok részére lett meghirdetve, de néhány év után a kétéves ciklusokban történő megrendezés megszilárdult, sőt az ötödik rendezvénytől már *Országos Diákvegyész Napok* néven szerepel a programokban.

A rendezők alapelveként kezelik, hogy diákkonferenciát és nem kémiaversenyt rendeznek. A mindenkori résztvevők között nem hirdetnek „abszolút rangsort”, de a legkiemelkedőbb teljesítményt nyújtó diákok oklevél és könyv/könyvtalvány elismerésben részesülnek. A zsűri megnevezi a sikeres felkészítő tanárokat is.

A konferencia résztvevői két szekcióban - szervetlen kémia és szerves kémia - tartják meg a 10 perces előadásokat, amelyet néhány percben a zsűri kérdései, kiegészítései és az előadók válasza követ. Az előadók szabadon választhatják meg a témájukat a kémia bármely területéről és a határterületekről. A zsűritagok egyénenként és előadásokként pontoznak, amely értékeléseket az előadássorozat végén összesítik, hogy a jutalmazásra leginkább érdemeseket megnevezhessék.

A rendezvénysorozatnak kétféle tradicionális támogatása is kialakult a rendező intézményen és a Magyar Kémikusok Egyesületén kívül. Egyrészt vannak elkötelezett személyek a tudományos-egyetemi területről és a vegyiparból, akikre csaknem mindig számíthat zsűritagként a rendezőség. Feltétlenül a megemléztendők közé tartoznak Dr. Berecz Endre és Dr. Sohár Pál professzorok, valamint Bordás Zoltán, Szénási Tibor, Dr. Tóth András és Dr.

Paksy László. Másrészt a legnagyobb borsodi vegyipari vállalatok (BorsodChem/BVK és TVK), de mások is anyagi támogatással és tárgyjutalom felajánlásokkal segítik a mindenkori rendezőt.

Az 1986-2008 között megrendezett 12 diákkonferencián összesen **465 előadás** hangzott el és járult hozzá a fiatalok fejlődéséhez. A szervezők, a rendszeres zsűritagok és a támogatók örömmel fedezik fel az újabb és újabb generációk tehetségeit, egyben megelégedéssel nyugtázzák a diákok nem lanyhuló lelkesedését, amelyben az őket felkészítő tanároknak elvülhetetlen a szerepe.

Rendezvénylista, rendezvény adatok

1. **Sárospataki Diákvegyész Napok (1986. május 23-24.)**
Helyszín: Rákóczi Gimnázium, Sárospatak
22 előadás
2. **Sárospataki Diákvegyész Napok (1988. május 15-16.)**
Helyszín: Rákóczi Gimnázium, Sárospatak
40 előadás
Zsűritagok: Baranyai András (ELTE), Berecz Endre (ME), Bordás Zoltán (BVK), Brücher Ernő (KLTE), Galbács Zoltán (JATE), Fehér István (BVK), Tóth András (ÉMV), Töll László (TVK), Ujszász Kálmán (EGIS), Z. Orbán Erzsébet (OPI), Várnai György (MKE)
Plenáris előadás: Náray-Szabó Gábor (MKE főtitkár)
3. **Sárospataki Diákvegyész Napok (1990. április 20-21.)**
Helyszín: Rákóczi Gimnázium, Sárospatak
34 előadás
4. **Sárospataki Diákvegyész Napok (1992. április 24-25.)**
Helyszín: Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Sárospatak
34 előadás
Plenáris előadás: Kőrös Endre (ELTE), Keresztesné Molnár Judit (BorsodChem), Brücher Ernő (KLTE), Sohár Pál (ELTE)
Részvettek a konferencián a Munkácsi 3. számú Középiskola magyar diákjai is.
5. **Országos Diákvegyész Napok (1994. április 15-16.)**
Helyszín: Árpád Vezér Gimnázium és a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma
41 előadás
Zsűritagok: Bajusz Attila (TVK), Bazsa György (KLTE), Berecz Endre, Bordás Zoltán, Göndös György (JATE), Gráf Zoltánné (BME), Klement Tibor (BorsodChem), Kovács Andor (Herman Ottó Gimnázium), Kőrös Endre (ELTE), Paksy László (MKE), Riedel Miklós (ELTE), Sohár Pál, Szénási Tibor, Szita Lajos (ME), Tóth András, Ujszász Kálmán
Az „Országos” jelzésű megnevezés váltotta fel a „Sárospataki”-t és ez a meghirdetést, valamint a részvételt ettől kezdve egyaránt jellemezte.

Résztevők érkeztek a felvidéki magyar gimnáziumokból Kassáról, Nagykaposról, Királyhelmecről és Munkácsról, valamint Temesvárról is. A rendezvény vendégei voltak a müncheni Klenze Gimnázium tanulói.

A rendezvényt segítő házigazda tanárok: Egri Károly, Kolláth Éva, Koncz Éva, Sipos István, Tóth Tibor, Ujlaki Csaba, Ujlaki Erzsébet és Velkey Lászlóné.

6. Országos Diákvegyész Napok (1996. április 26-27.)

Helyszín: Árpád Vezér Gimnázium és a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma

58 előadás

Zsűritagok: Antus Sándor (KLTE), Balogh Lászlóné (MKM), Beck Mihály (KLTE), Berecz Endre, Bordás Zoltán, Paksy László, Sohár Pál, Szénási Tibor, Szita István, Várnai György, Zsádon Béla (ELTE)

A rendezvényt segítő házigazda tanárok: Bacsó Andrásné, Búzásné Nagy Gabriella, Egri Károly, Kissné Ignáth Tünde, Kolláth Éva, Koncz Éva, Sipos István, Velkey Lászlóné

7. Országos Diákvegyész Napok (1998. április 17-18.)

Helyszín: Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma

48 előadás

8. Országos Diákvegyész Napok (2000. április 14-15.)

Helyszín: Árpád vezér Gimnázium, Sárospatak

52 előadás

Plenáris előadás: Kálmán Alajos (MKE elnök), Csermely Péter (SOTE), Beck Mihály (Debreceni Egyetem), Lakatos István (MTA-MAB)

Külföldi diákrésztvevők: Rakszava (Lengyelország), Kampen (Hollandia), Temesvár (Románia)

9. Országos Diákvegyész Napok (2002. április 12-13.)

Helyszín: Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma

31 előadás

Plenáris előadás: Beck Mihály, Papp Sándor (KLTE), Sohár Pál

10. Országos Diákvegyész Napok (2004. április 22-24.)

Helyszín: Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium, Miskolc

42 előadás

Plenáris előadás: Hlavay József (Veszprémi Egyetem), Lengyel Attila (Miskolci Egyetem)

Külföldi diákrésztvevők: Szatmárnémeti Kölcsey Ferenc Főgimnázium

11. Országos Diákvegyész Napok (2006. március 31-április 1.)

Helyszín: Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma

28 előadás

Plenáris előadás: Csermely Péter, Kálmán Alajos

15 középiskolából 46 diák résztvevő

12. Országos Diákvegyész Napok (2008. április 18-19.)

Helyszín: Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium és a Miskolci Egyetem

35 előadás

Zsűritagok: Kálmán Alajos, Berecz Endre, Sohár Pál, Bordás Zoltán, Fekete-Nagyné Török Judit, Holu Árpád, Kiss Tamás, Kovács Károlyné Németh Lívia, Paksy László, Raisz Iván, Szabóné Szarvas Ildikó, Szentmiklóssy László, Szénási Tibor, Tóth András, Tóth Zoltán, Tóthné Gaál Hella

Plenáris előadások:

Sohár Pál (ELTE): Kutató „négy lábon”: Kémia-Természet-Zene-Filatélia

Tóth Zoltán (DE): Kísérletek gázokkal bemutató

Kálmán Alajos: Különbségek és rejtett hasonlóságok a gótikus katedrálisok és a molekulakristályok között

64 diák és 23 tanár résztvevő, közöttük a határontúli Zentáról a Bolyai tehetséggondozó Gimnáziumból.

25. BORSODI VEGYIPARI NAP (képek, dokumentumok)

MEGHÍVÓ

A Magyar Kémikusok Egyesülete B–A–Z megyei Területi Szervezete és
a Miskolci Akadémiai Bizottság Vegyészeti Szakbizottsága

tisztelettel meghívja Önt

***Ötven éves az MKE Borsodi Csoport (1958-2008),
Jubileumi emlékülés a megye vegyiparának és
Kémikus szervezetének félévszázadáról***

témakörű

25. BORSODI VEGYIPARI NAP

rendezvényére

Időpont: 2008. november 19. (szerda)

Helyszín: MTA Miskolci Akadémiai Bizottság, díszterem

Miskolc, Erzsébet tér 3.

10.00	Megnyitó <i>Dr. Lengyel Attila elnökhelyettes (MKE BAZ)</i>
10.05	Az MKE és az MKE B-A-Z megyei Területi Szervezete <i>Kovács Attila főtitkár (MKE)</i>
10.15	Ötven éve alakult meg az MKE Borsodi Csoport <i>Dr. Paksy László</i>
10.45	A borsodi vegyipar - Múlt, Jelen és Jövő <i>Kovács F. László</i>
11.30	Kávészünet
11.45	A BorsodChem fejlesztési elképzelései <i>Klement Tibor (BorsodChem)</i>
12.10	Biológiaiilag lebomló műanyagok fejlesztése a TVK-nál <i>Suba Péter János (TVK)</i>
12.35	Emléklapok átadása alapító és volt egyesületi tisztségviselőknek
12.45	Korábbi egyesületi tisztségviselők képviselője
13.00	Fogadás, emlékek, beszélgetés

Dr. Lengyel Attila (balról) megnyitja a rendezvényt, a társrendező MAB Vegyészeti Szakbizottság nevében Dr. Lakatos István köszönti a résztvevőket (jobboldali kép)

Kovács Attila az MKE főtitkára köszönti a borsodi kémikusokat és a jubileumi emlékülést

Dr. Paksy László
a Borsodi Csoport ötven éves
tevékenységét összegzi

Kovács F. László
nagyívű előadásban idézi fel a borsodi
vegyipar megteremtését és kifejlődését

A borsodi vegyipar képviselői:
Klement Tibor (BorsodChem) és Suba Péter (TVK)

A hallgatóság

Tisztelgés az MKE Borsodi Csoport első elnökének és titkárának emléke előtt

Dr. Paksy László és Kovács Attila

Dr. Lengyel Attila és Dr. Paksy László

Emléklapok átadása alapító és volt egyesületi tisztségviselőknek:

Szénási Tibornak

Dr. Paksy Lászlónak

Dr. Berecz Endrének

Dr. Szita Istvánnak

Dr. Körmöczy Imrénének

Dr. Tóth Andrásnak

Klement Tibornak

Tőreki Ernőnek

Fekete-Nagyné Török Juditnak

Török Jenőnének

Vörös Tamásnak

Tóthné Gaál Hellának

Vilimi Lászlónénak

Klebercz Lajosnak

Tájler Tibornak

Pálfi Sándornak

Nagy Lászlónak

Ivánfi Jenőnek

Gyovai Józsefnek

Holu Árpádnak

Sipos Istvánnak

Az emléklap, és akik kapták:

Dr. Blaskó György

az MKE Borsodi Csoport első elnöke
(posztumusz)

Nagy Károly

az MKE Borsodi Csoport első titkára
(posztumusz)

Dr. Czekkel János

az 1958-as alakuló elnökség tagja

Szénási Tibor

az 1958-as alakuló elnökség tagja

Szilágyi Gyula

az 1958-as alakuló elnökség tagja

Dr. Paksy László

az 1958-as alakuló elnökség tagja
és MKE Borsodi Csoport elnök, titkár

Dr. Berecz Endre

MKE BAZ megyei elnök

Bordás Zoltán

MKE BAZ megyei elnök és üzemi csop. elnök

Kovács Attila

MKE BAZ megyei elnök és üzemi csop. titkár

Dr. Tóth András

MKE BAZ megyei elnökh., üzemi csop. elnök

Dr. Lengyel Attila

MKE BAZ megyei elnökh., mhelyi csop. elnök

Dr. Szita István

MKE BAZ megyei titkár és üzemi csop. elnök

Klement Tibor

MKE BAZ megyei titkár

Máthé Dénesné

MKE BAZ megyei titkár és üzemi csop. titkár

Tóthné Gaál Hella

MKE BAZ megyei titkár és üzemi csop. titkár

Dr. Körmöczy Imréné

MKE BAZ megyei másodtitkár

Tőrek Ernő

BVK üzemi csoport elnök

Fekete-Nagyné Török Judit

BorsodChem üzemi csoport elnök

Dr. Szabó Gyula

BVK üzemi csoport titkár

Dr. Érsek Lászlóné

BVK üzemi csoport titkár

Török Jenőné

BVK üzemi csoport titkár

Vilimi Lászlóné
 Vörös Tamás
 Klebercz Lajos
 Mogyoródi Ferenc ifj.
 Dr. Tóth Józsefné
 Nádkúti Tivadar
 Tájler Tibor
 Pálfi Sándor
 Nagy László
 Gyovai József
 Holu Árpád
 Ivánfi Jenő
 Nagy Árpád
 Sebestyén László
 Vígh Ervin
 Sipos István
 Dr. Velkey László

BVK üzemi csoport titkár
 BorsodChem üzemi csoport titkár
 ÉMV üzemi csoport titkár
 Miskolci Egyetem munkahelyi csoport titkár
 DIGÉP-LKM üzemi csoport elnök és titkár
 DIGÉP-LKM üzemi csoport titkár
 TVK üzemi csoport elnök
 TVK üzemi csoport elnök
 TVK üzemi csoport elnök
 TVK üzemi csoport elnök
 TVK üzemi csoport elnök és titkár
 TVK üzemi csoport titkár
 TVK üzemi csoport titkár
 TVK üzemi csoport titkár
 TVK üzemi csoport titkár
 Sárospataki csoport elnök
 Sárospataki Csoport titkár

Dr. Berecz Endre az „emléklaposok” szószólója

Kálmán Alajos akadémikus,
 MKE örökös tiszteletbeli elnök
 Zárszó

Dr.Szita István
 zárszó után,
 néhány mondat az ÉMV-ről

Fogadás, emlékek, beszélgetés

Csoportkép az „emléklaposokkal”, és meghívottakkal közöttük Nagy Károlyné (első sor jobbról a harmadik), Kálmán Alajos MKE örökös tiszteletbeli elnök (első sor jobbról az ötödik), Gálosi György korábbi MKE ügyvezető igazgató (balról az első) és Androsits Beáta jelenlegi MKE ügyvezető igazgató (hátsó sor jobbról az első)

Rövidítésjegyzék

B-A-Z	Borsod-Abaúj-Zemplén megye
BC	BorsodChem
BVK	Borsodi Vegyi Kombinát
BVN	Borsodi Vegyész Napok Borsodi Vegyipari Nap(ok)
DIGÉP	Diósgyőri Gépgyár
ÉMV	Észak-magyarországi Vegyiművek
kt	kilo tonna (ezer tonna)
LKM	Lenin Kohászati Művek
ME	Miskolci Egyetem
MKE	Magyar Kémikusok Egyesülete
MOL	Magyar Olaj- és Gázipari Részvénytársaság
MTESZ	Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége
NME	Nehézipari Műszaki Egyetem (Miskolc)
ODN	Országos Diákvegyész Napok
TIFO	Tiszai Kőolajipari Vállalat/Tiszai Finomító
TVK	Tiszai Vegyi Kombinát

BorsodChem Zrt.

A BorsodChem Zrt. Közép-Kelet-Európa egyik vezető vegyipari társasága, korszerű műanyag alapanyag gyártója és feldolgozója, amely Magyarországon kívül termelési tevékenységet folytat Csehországban és Lengyelországban, termékei külföldön történő értékesítésében a brüsszeli és moszkvai irodája, valamint milánói és lengyelországi kereskedelmi leányvállalatai segítik.

A BC Zrt. termékeivel, gyártási folyamataival mára élvonalbeli versenyképessé lépett elő a világciparon. Kiterjedt kereskedelmi kapcsolatokkal rendelkezik, árbevételének mintegy 80%-a származik exportból. Termékei elsősorban Nyugat-Európában, valamint Közép- és Kelet-Európa országokban kerülnek értékesítésre. Árbevétele évről évre dinamikusan növekszik, a hosszú távú fejlődés alapját és előfeltételét a tervezett nagyszabású beruházások jelentik.

A társaság a térség legnagyobb PVC-por és anilin előállítója, egyedülálló MDI- (metilén-difenil-diizocianát) és vezető TDI- (toluén-diizocianát) gyártója.

Új stratégia

- Első számú európai TDI gyártóvá válni – 2009 közepére világszínvonalú, 200 kt/év kapacitású TDI gyár építése,
- Az MDI területen a nyereséget termelő növekedés folytatása – a kazincbarcikai kapacitás 300 kt/év szintre történő növelése 2011-ig a technológia, a termékminőség és a termékvalóság folyamatos fejlesztése mellett,
- Az MDI és TDI termékek vevőkre szabott variánsai volumenének növelése a hozzáadott érték növelése érdekében – poliuretán

rendszerek és megoldások irányába történő elmozdulás,

- A PVC Üzletág fenntartása a színergiák kihasználása és cash termelés érdekében – az iparágban folyamatban lévő európai konszolidáció adta lehetőségek feltárása.

Kutatás-fejlesztés

A gödöllői TS&D centrum építése 2007 szeptemberében kezdődött azzal a szándékkal, hogy létrejön egy olyan kutató-fejlesztő és vevő központ, amelynek feladata egyrészt a már meglévő vevőkkel fennálló jó kereskedelmi kapcsolat műszaki vetületre történő kiterjesztése és mindenkor igényük követése, másrészt a lehetséges jövőbeli vevők meggyőzése a termékeink alkalmazástechnikai értékének bemutatásával. E cél érdekében olyan fejlesztőmérnökökből álló team állt össze, amely működési területe az izocianát vevőink teljes felhasználási palettáját lefedi. Kezdetben a Centrum feladata a most is gyártott termékek alkalmazhatóságának, „teljesítményének” részletes felderítése volt, amely a későbbiek során ki fog bővülni speciális termékek kifejlesztésével és teljes körű engedélyezésével.

A Centrumban a fejlesztési és alkalmazástechnikai szaktanácsadási tevékenység mellett minőségbiztosítási tevékenység is folyik, amely felügyeli a gyártott termékek minőségét, alkalmazhatóságát az adott felhasználási területen, kezeli a minőséggel kapcsolatos vevői panaszokat és közben tartja a speciális vevői igényekkel kapcsolatos fejlesztéseket és teszteket. Kapcsolatot tart az értékesítési és marketing területen dolgozó kollégákkal,

a PUR üzemmel és az analitikai adatokat produkáló minőségellenőrző laborokkal is.

Felelős gondoskodás

A BorsodChem Zrt. partnerei bizalmának fokozása, valamint termékei versenyképességének növelése érdekében integrált minőségbiztosítási és környezetvédelmi vezetési rendszert alkalmaz. Környezetvédelmi tevékenységét a környezetvédelmi politikájában megfogalmazott elvekkel összhangban végzi. Ennek értelmében folyamatosan törekszik a környezetterhelések visszaszorítására, biztosítva ezáltal, hogy gyártási tevékenységei során a környezethasználatból járó kockázatokat elfogadható szinten tartsa.

A BorsodChem Zrt. beruházási programjainak fontos részét képezi a környezetvédelem. Már a tervezés, előkészítés, illetve az engedélyeztetés szakaszában is tudatosan törekszik környezetvédelmi teljesítményének javítására, nagy hangsúlyt fektetve az EU követelményeinek való megfelelésre.

Célpajnt

A társaság az elmúlt években is folyamatosan bővítette termelőkapacitását, középtávú stratégiája is a további növekedést célozza. Eszerint a BorsodChem 2012-re Európa meghatározó TDI- és MDI-gyártója lesz és globális piaci szereplővé válik. Amellett, hogy fenntartja PVC-gyártását és bővíti az izocianátok termelési volumenét, az izocianátok differenciálására összpontosít, a továbbfeldolgozott, speciális termékek, valamint a poliuretán rendszerek gyártásának irányába mozdul el és szélesíti műszaki szolgáltatásainak körét.

cim 3700 Kazincbarcika, Bolyai tér 1.
postacim 3700 Kazincbarcika, Pf. 208
telefon (48) 511-211
fax (48) 511-511
e-mail bc@borsodchem.hu
honlap www.borsodchem.hu

Tiszai Vegyi Kombinát

A TVK MAGYARORSZÁG EGYIK LEGNAGYOBB VEGYIPARI KOMPLEXUMA, az ország egyetlen polietilén és polipropilén gyártója. A társaság vegyipari benzin és gázolaj felhasználásával etilént és propilént, majd az ezekből a műanyagipari termékek alapanyagául szolgáló polietilén és polipropilén granulátumokat állít elő. A TVK eredményessége és hatékonysága összemérhető az európai élmezőnybeli versenytársakéval.

A TVK a Slovnaft Petrochemicals (SPC) társasággal együtt alkotja a MOL-csoport Petrolkémiai Divízióját. A Divízió Európa nyolcadik legnagyobb polimer előállító piaci szereplője és a legnagyobb műanyag-alapanyag előállító Közép-Európában. Az integrált működés keretében a TVK és az SPC a kölcsönös előnyökre alapozva hangolja össze termelési és értékesítési tevékenységét, miközben a MOL-csoporthoz tartozás révén biztonságos nyers- és alapanyag ellátásra, valamint stabil tőkeháttérre támaszkodhat.

Eredményeink

A TVK 2007-ben 337 milliárd forintot meghaladó árbevétel mellett több mint 23 milliárd forint adózott eredményt ért el. A TVK két Olefin üzemre évi 660 ezer tonna etilén előállítását teszi lehetővé polimertermelő kapacitása (a két-két LDPE, HDPE és PP üzem révén) 797 ezer tonna. E kapacitások részben a gyár több évtizedes történelmében, részben a 2002-2005 között végrehajtott Petrolkémiai Fejlesztési Projekt keretében épültek ki. Polimer termelésünk 73 százalékát értékesítettük exportpiacokon 2007-ben. A TVK napjainkban a leányvállalatokkal együtt közel 1200 dolgozót foglalkoztat.

Stratégiánk

Célunk a regionális petrolkémiai vezető pozíció megtartása:

- a hatékonyság, a versenyképesség és az eredményesség folyamatos növelésével;
- a regionális polimer felhasználás növekedésének kiaknázásával;
- a kölcsönös előnyökre épülő partnerkapcsolatok kialakításával; valamint
- a termék portfólió további szélesítésével, optimalizálásával, és diverzifikálásával.

A nyugat európai piacokon meglévő hagyományos „niche” pozícióink megerősítésére törekszünk, a bővülő kelet európai piacokon való jelenlét növelésével párhuzamosan. Ezt segíti elő a több éve eredményesen működő saját európai értékesítési hálózatunk is.

Működésünk során kiemelt figyelmet szentelünk a minőségnek. Ennek jegyében kialakítottuk, fenntartjuk, és folyamatosan fejlesztjük az ISO 9001:2000, az ISO 14001:2004 és az OHSAS 18001:1999 szerinti tanúsított Integrált Irányítási Rendszert annak érdekében, hogy biztosítsuk társaságunk szabályozott, gazdaságos, hatékony működését és megfeleljünk a különböző szintű minőségügyi és EBK (Egészség, Biztonság, Környezetvédelem) előírásoknak.

Környezettudatos magatartás

A TVK kiemelt figyelmet fordít a biztonságos és egészséges munkahelyek biztosítása mellett a környezet tisztaságára is, követve az elővigyázatosság és a felelős gondoskodás elvét. A vegyipar területén tevékenykedő vállalatok működésünk

jelentős környezeti hatásokkal jár, melyeket folyamatosan igyekszünk csökkenteni. A környezettudatos gondolkodás és a fenntarthatóság elvei megjelennek vállalatunk hosszú távú stratégiájában is. Társaságunk tudatosan törekszik „ökológiai lábnyomának” csökkentésére, tevékenysége során messzemenően betartja a hazai és Európai Unió környezetvédelmi előírásokat, valamint mindig a legjobb elérhető technológiákat alkalmazza.

A TVK elkészítette saját üvegházhatást okozó gázokra vonatkozó kibocsátási stratégiáját a 2008-2012 közötti időszakra, valamint sikeresen teljesítette a REACH el regisztrációs követelményeket.

Díjaink

Tevékenyságunket számos területen ismerték el hazai és nemzetközi díjakkal különböző szervezetek és intézmények:

A nagyméretű termelővállalat kategóriában Nemzeti Minőségi Díj kitüntetést nyert el a TVK 1998-ban.

2006-ban második helyezést szereztek a Deloitte által alapított Közép-európai Környezeti Jelentés (Zöld Béka díj) pályázaton.

2007-ben az Amerikai Kereskedelmi Kamara (AmCham) Egészségügyi Bizottsága által kiírt Egészséges Munkahely AmCham Díj pályázaton különdíjat kaptunk.

2008 őszén a TVK harmadik helyezést szerzett a nemzetközi módszertan alapján készített, 60 hazai nagyvállalatot rangsoroló elszámoltathatósági rangsorban (Accountability Rating Hungary 2008).

Nemzetközi szakmai elismertségünk

A TVK jó hírét hazai és nemzetközi szakmai szervezetekben elnyert pozíciók is mutatják:

- A Magyar Vegyipari Szövetségnek (MAVESZ) a TVK alapító tagja és jelenleg a TVK vezérigazgatója a MAVESZ elnöke.
- Társaságunk 1995 óta tagja az Európai Petrolkémiai Termelők Szövetségének (APPE), vezérigazgatónk jelenleg a szövetség igazgatóságának is tagja.
- A TVK 2005 óta tagja az Európai Vegyipari Tanácsnak (CEFIC), mely 29 ezer európai vegyipari vállalkozást képvisel. A CEFIC tagszervezetein keresztül 1,3 millió embert foglalkoztat és tagjai a világ vegyipari termelésének egyharmadát állítják elő. Olvasó Árpádot, a TVK vezérigazgatóját 2006 őszén beválasztották a CEFIC 22 tagú igazgatóságába.

WWW.TVK.HU

